

Diplomska naloga o ribičih bo ovrednotila Ribiški muzej v Križu

Predsednik FJK Renzo Tondo zelo zagovarja plinski terminal družbe Gas Natural pri Žavljah

V Trstu prenovljeni Večeri prazničnega dne

POLETNI FOTOUTRIP '09 S PRIMORSKIM NA POČITNICE

Primorski dnevnik

SREDA, 12. AVGUSTA 2009

št. 190 (19.589) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

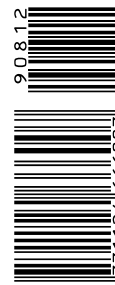
POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Lahkotno vračanje k starim receptom

VLASTA BERNARD

Po blagajni za jug še plačne kletke. Čeprav tisti, ki predlagajo te »revolucionarne« rešitve trdijo, da so inovativne in torej nimajo nič skupnega z izkušnjami iz preteklosti, jim je težko verjeti. Bolj se namreč zdijo stari recepti z novo omako, tako, ki naj čim bolj tekne volilecem.

Vladajoča politična garnitura, ki se rada hvali s svojo liberalnostjo in modernizmom, z dejanji spominja bolj na Kubo kot na ZDA. Njeni ukrepi niso samo do dobre mere zabeljeni s prepovedmi, ampak dušijo še tisto malo gospodarske svobode, ki so jo uspeli vzpostaviti prejšnje vlade. Cehovska miselnost proti liberalizaciji lekarn, taksijev, avtomobilskih salonov, zavarovalnic itn. in zavlačevanje z možnostjo kolektivnih škodninskih tožb krčijo težko priborjen maneverski prostor porabnikov. Korporativizem in statalizem v Italiji še nista izumrla in vse bolj se zdi, da spet oživljata. Predvsem po zaslugi gospodarskega ministra, ki je po svoji skoraj mistični spreobrnitvi zavrgel ekonomski liberalizem in začel prisegati na socialno tržno gospodarstvo pod varnim okriljem države.

Določanje plač iz odvisnega delovnega razmerja glede na življenjske stroške je popoln nesmisel, četudi komu na severu države zveni prepričljivo. Če je že treba kaj administrativno uravnati, potem bi bilo treba dajati prednost kvečjemu cenam osnovnih življenjskih potrebščin in ne plačam. V tržnem gospodarstvu so (ali bi vsaj morale biti) plače pravično plačilo za opravljeno delo, ne glede na to, kjer ga kdo opravlja. Če nekdo dela v cvetočem podjetju na jugu ima pravico do višje plače kot tisti, ki je zaposlen v shiranem podjetju na severu.

In tukaj smo pri bistvu problema. Če so nacionalne delovne pogodbe preživele in jih bodo postopoma zamenjale podjetniške pogodbe, potem je ideja o plačnih kletkah naravnost nora. Ni naključje, da so jo ostro zavrnil tako delodajalci kot delojemalci, na politični sceni pa je le še zaostрила konflikt med severom in jugom države in povzročila nove razpoke v vladajoči stranki.

Na tem mestu smo že večkrat zapisali, da se mora Italija na konec gospodarske krize pripraviti, kar pomeni izvesti nujne strukturne reforme. Sprostiti vitalne energije, vlagati v človeški kapital, narediti poslovno okolje privlačno za naložbe. Država potrebuje razvojno strategijo, ki bo gospodarsko rast uskladila z energetskimi potrebami in okoljskimi zahtevami. A v Rimu za to očitno nimajo časa ...

MJANMAR - Novih 18 mesecev hišnega zapora za voditeljico opozicije

Aung San Suu Kyi obsojena EU in ZN: Takoj jo osvoboditi!

Režim želi Nobelovi nagrajenki preprečiti sodelovanje na volitvah l. 2010

REBERNICE - Odsek hitre ceste čaka le še na predajo prometu

Štiripasovnica bo Goriško približala osrednji Sloveniji

REBERNICE - Odsek hitre ceste čez Rebernice je realnost, čaka le še, da ga predajo prometu. To se bo zgodilo jutri po slovesnosti, za katero sta slovenska vlada in avtocestna družba

DARS že razposlali vabila. Čeprav večeraj do večera še ni bil znan izid zadnjih tehničnih pregledov, pri DARS-u ni bilo zaznani zaskrbljenosti nad morebitnim odkritjem pomanjkljivo-

sti, ki bi preprečile odprtje. Goriška bo končno dobila štiripasovnico, ki jo bo skozi Vipavsko dolino povezala z osrednjim slovenskim prostorom.

Na 13. strani

YANGON - Voditeljica opozicije v Mjanmaru Aung San Suu Kyi je bila včeraj spoznana za krivo kršenja hišnega zapora in obsojena na novih 18 mesecev hišnega zapora. Izrek kazni so že obsodili v svetu, kjer ocenjujejo, da želi mjanmarski vojaški režim s tem Nobelovi nagrajenki za mir iz leta 1991 zgolj preprečiti sodelovanje na volitvah leta 2010. Švedsko predsedstvo Evropske unije je mjanmarsko hunto pozvalo, naj "takoj in brezpogojno" izpusti Suu Kyi in vse politične zapornike. Podobno stališče sta zavzela generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in ameriška državna sekretarka Hillary Clinton.

Na 11. strani

Slovinci rešujejo turistično sezono na Hrvaškem

Na 2. strani

Vzhodni Kras: veliko prošenj za nove gradnje

Na 6. strani

Potrjena aktualnost Prežihovih tem

Na 10. strani

Poletne preglavice z osebnimi dokumenti

Na 12. strani

V Podgori niso sanirali azbestnih kritin

Na 12. strani

DEMOKRATI Zmago pripisujejo Bersaniju

RIM - Pierluigi Bersani je velik favorit na primarnih volitvah za izbiro generalnega sekretarja Demokratske stranke. Predvolilna anketa, ki jo je po naročilu dnevnika Il Riformista izvedla agencija Ipr Marketing, namreč pripisuje nekdanjemu gospodarskemu ministru 54 odstotkov glasov, medtem ko naj bi sedanji voditelj stranke Dario Franceschini požel 35 odstotkov glasov. Za njima odločno zaostaja senator Ignazio Marino, ki naj bi užival podporo 11 odstotkov volivcev oziroma udeležencev primarnih volitev.

Na 5. strani

NEURJE - V noči na torek

Razdejanje na Opčinah

Na dvorišču Prosvetnega doma je razpolovilo kostanj, veja je zmečkala kombi, uničilo je tudi električno napeljavo

OPČINE - Neurje, ki je v noči na torek divjalo po naših krajih, je najhujše prizadelo Opčine, pravzaprav tamkajšnji Prosvetni dom. Orkanski veter oziroma pravi zračni vrtnec se je tu spravil na veliki kostanj in ga razklal na pol. Veja je treščila v kombi društva Tabor, ki je bil tam parkiran, in ga popolnoma uničila. Prizaneslo pa ni niti lipam, ki rastejo okrog košarkarskih ploščadi, vejevje pa je poškodovalo tudi električno napeljavo nad manjšim zunanjim igriščem.

Openski gasilci so sicer posegli tudi na drugih koncih vasi, saj je veter lomil veje in ruval drevesa, slednja pa so ogrožala in ovirala promet na ulicah.

Na 8. strani

HRVAŠKA - Upad števila turistov manjši od pričakovanega

Minister za turizem: Slovenci so rešili našo turistično sezono

Slovenski turisti julija najštevilnejši na hrvaški obali, v prvih 7 mesecih skupaj takoj za Nemci

ZAGREB - Nemci, Slovenci, Avstrijci in Italijani so rešili letošnje turistično sezono, je v pogovoru za Jutarnji list dejal hrvaški minister za turizem Damir Bajs. Poudaril je, da so bili ravno slovenski turisti najštevilnejši na hrvaški obali julija letos, po številu obiskov in nočitev pa so bili drugi v prvih sedmih mesecih, takoj za Nemci.

Kot je zapisal Jutarnji list, je bilo slovenskih turistov letos "le nekaj manj" kot lani v enakem obdobju. Bajs pa je spomnil, da je Hrvaška sprožila posebno turistično kampanjo tudi v Sloveniji, kar je po njegovem mnenju prispevalo k dobremu turističnemu obisku. Poudaril je, da je Hrvaška letos potrojila denar za propagandno kampanjo ter da sta javni in zasebni turistični sektor vložila 28 milijonov evrov v različne turistične kampanje.

Na novinarsko vprašanje, zakaj na ministrstvu niso sprožili kake bolj originalne kampanje, kot je na primer nakup slovenskih vinjet tujcem, ki prihajajo na Jadran, je Bajs odgovoril, da bi stroški za vinjete za vsakega gosta na hrvaški obali znašali približno 160 milijonov evrov.

Pojasnil je, da je celotni proračun ministrstva za turizem nekaj več kot 27 milijonov kun, kar sta dva promila državnega proračuna. "Kot minister turizma moram z omenjenima dvema promiloma zagotoviti 16 odstotkov BDP v močni konkurenci na tujih trgih," je še odgovoril Bajs.

Jutarnji list je ministra tudi vprašal, ali je bilo kaj incidentov s Slovenci glede na napeto politično stanje med Ljubljano in Zagrebom. Odgovoril je, da ni bilo "nič drugega kot sicer".

Hrvaški minister za turizem je sicer med drugim pohvalil tudi goste iz Ukrajine, Poljske in Srbije, ki se jim je potrebno po njegovih besedah prav tako zahvaliti za rešitev sezone hrvaške obale, ne le omenjenim gostom, ki redno v velikem številu prihajajo na Hrvaško.

Jutarnji list poudarja, da je Bajs doživel popolno profesionalno zadoščenje, ker so podatki za prvih sedem letošnjih mesecev pokazali, da je imel prav, ne pa tisti pesimisti, ki so napovedovali celo za 20 odstotkov manj turistov. Dodaja, da je bilo julija na Jadranu le za tri odstotke manj turistov in tri odstotke manj nočitev kot julija 2008. Bajs pričakuje, da bodo letošnji prihodki od turizma znašali približno sedem milijard evrov. "Ne želimo napovedati, kakšen bo padec, sicer pa pričakujemo približno sedem milijard evrov prihodkov od turizma. Vse, kar bo okrog omenjene številke, bo dobro. Lani smo imeli od turizma 7,3 milijarde evrov prihodkov," je še povedal Bajs. (STA)

Minister Damir Bajs (zgoraj) se je tudi Slovincem zahvalil za boljše - sicer slabše kot lani - turistične rezultate (desno Poreč), kot so napovedovali

LJUBLJANA - Predsednik FJK v tedniku Reporter

Tondo še ni slišal za plinski terminal, ki bi ustvarjal težave ljudem in okolju

LJUBLJANA - Predsednik Furlanije - Julijske Krajine Renzo Tondo je v intervjuju za slovenski tednik Reporter pojasnil, da še ni slišal za plinski terminal, ki bi bil težaven. Obenem je dejal, da obstaja namen, da v Nuklearno elektrarno Krško (Nek) Italija vstopi po energetski družbi Enel ali

deželni finančni družbi Friulia. »Namen je, da v jedrsko centralo vstopi 'sistem Italija'. To bi lahko bilo po energetski družbi Enel, po deželni finančni družbi Friulia bi lahko vstopili tudi mi,« je v intervjuju izpod peresa novinarja Andreja Černica povedal Tondo in izpostavil, da je žogica trenutno

na slovenski strani in da še čaka na odgovor iz Ljubljane.

Govor je o drugem reaktorju, ki bi ga pomagali graditi. Izhodišče za pogajanja naj bi bila strategija v smislu plin iz Trsta v Ljubljano, jedrska energija iz Krškega v Italijo.

Povedal je, da je v meddržavnih odnosih veliko besed tudi o 5. koridorju. »Odsek pri Mestrah, Rebernice, vse to že spada k 5. koridorju,« je pojasnil in dodal: »Mi smo osredotočeni na peti koridor. Za 5. koridor v Sloveniji mnogi pravijo, da bi oškodoval Luko Koper, Tondo pa meni, da hujših posledic za Koper ne bo, nasprotno, celoten pristaniški sistem severnega Jadrana bo s tem samo pridobil.

Vsi bi radi imeli energijo in odlagališča odpadkov, nihče pa jih noče na svojem vrtu, meni Tondo, ki ga slovenski odzivi na gradnjo plinskih terminalov niso presenetili. Prepričan pa je, da bo Italija imela v zvezi s plinskimi terminali vse informacijske kanale odprte.

RENZO TONDO

»Nisem še slišal za plinski terminal, ki bi ustvarjal težave. Lani je Italija zgradila tak terminal na izlivu reke Pad. Nihče ni protestiral.«

»Bil sem proti morskemu plinskemu terminalu in to stališče še vedno zagovarjam. Zavedati pa se moramo, da napredek gre svojo pot naprej in da je energija bistvena dobrina našega časa,« je poudaril Tondo, ki je prepričan, da lahko politika z mediacijo uresniči projekt plinskega terminala pri Žavljah v Tržaškem zalivu s spoštovanjem postavk gospodarske rasti in zaščite okolja.

LJUBLJANA - Novinarska konferenca Generalne policijske uprave po petkovi akciji

Goršek: Policijski postopek skladen s pravili

V akciji je bil ubit 69-letni moški, ranjena pa dva policista, ki sta po besedah direktorja policije posredovala, da bi zaščitila ljudi

LJUBLJANA - Ves postopek, vključno z opozarjanjem in usmerjanjem policijskih patrolj, je potekal v skladu s pravili stroke in taktike delovanja, je v zvezi s petkovo policijsko akcijo poudaril generalni direktor policije Janko Goršek. Omenil je, da je na potek dogodkov vplivala tudi prošnja enega od občanov, naj policista kar najhitreje posreduje.

Policista, ki sta prišla na kraj dogodka, sta po besedah Gorška z akcijo začela, ne da bi zaščitila sebe, ampak da bi zaščitila ljudi, ki so se tedaj nahajali v neposredni bližini 69-letnega moškega. Ta je streljal na policista in ju ranil, nato pa umrl zaradi posledic policijskih strelav.

Direktor policije je tudi pojasnil, da so sicer policijska vozila opremljena z zaščitno opremo in ustreznim orožjem; tudi z neprebojnimi jopiči. Na vprašanje, ali bi uporaba električnega paralizatorja lahko preprečila smrt 69-letnika, pa je odvrnil, da je "po bitki veliko generalov". Poudaril je, da se mu zdi neprimerno v teh okoliščinah "ugotavljati, kaj bi bilo, če bi bilo".

Direktor Policijske uprave Ljubljana Stanislav Vrečar pa je ob tem povedal, da bo generalnemu direktorju Goršku predlagal, naj za hra-

brost nagradi vse policiste, ki so sodelovali v intervenciji. Goršek je že potrdil, da bo nagrado odobril.

Vrečar je tudi podrobneje opisal dogajanje v petkovem policijskem posredovanju. Operativno-komunikacijski center (OKC) Policijske uprave Ljubljana je bil ob 16.30 obveščen, da je na Korytkovi ulici prišlo do kršenja javnega reda in miru oz. do nasilja v družini. Kot je povedal Vrečar, je operater na zvezah na intervencijo napotil štiri patrolje - tri iz centra mesta in eno iz patrulje vodnikov službenih psov. Opozoril jih je, naj pazijo na lastno varnost in jim določil mesto, kjer naj bi se dobili, da bi potem šli skupaj na intervencijo.

Na kraj dogodka sta prvi prišli dve patrolji iz centra mesta, je dejal direktor PU Ljubljana. V času, ko so policisti imeli namen čakati še eno patroljo in vodnike službenih psov, pa je do njih prišel prijavitelj. Na podlagi okoliščin, ki jim jih je opisal, so policisti ocenili, da gre za zelo nujno nalogo, zato niso čakali preostalih patrolj, ampak sami (štirje) šli v intervencijo, je pojasnil.

Moškega so pozivali, naj dvigne roke in odloži orožje, a se ta ni odzval. V nekem trenutku je moški po besedah Vrečarja odprl ogenj pro-

ti dvema policistoma in ju zadel. Eden od policistov je, da bi zavaroval svoje življenje in življenja ostalih kolegov in ljudi v okolici, uporabil strelno orožje in moškega z več naboji zadel, zaradi česar je ta umrl, je povedal direktor ljubljanske PU.

Policista so odpeljali v ljubljanski Klinični center. Vodstvo policije je z njima v stiku, v tem času pa po besedah Vrečarja dobro okrevata in sta v domači oskrbi. Janko Goršek pa je ob tem opozoril predvsem na duševne težave, ki jih policistoma lahko povzroči takšen dogodek. Kot je pojasnil, pa jima nudijo tudi psihosocialno pomoč.

Robert Ferenc iz uprave uniformirane policije je v nadaljevanju predstavil statistične podatke uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste. V prvem polletju 2009 so policisti po njegovih besedah v 2391 primerih zoper 2542 oseb uporabili 4923 prisilnih sredstev. Število uporabljenih prisilnih sredstev se je v primerjavi z enakim obdobjem lani zmanjšalo za približno 5 odstotkov, število primerov, ko so bila ta sredstva uporabljena, pa za devet odstotkov. Prav tako se je za 10,5 odstotka zmanjšalo število oseb, zoper katere so bila uporabljena.

Na drugi strani pa se je povečalo število kaznivih dejanj preprečitve uradnega dejanja ali maščevanja uradni osebi in napadov na opozno osebo, ko ta opravlja naloge varnosti, je ugotovil Ferenc. Policisti so v teh primerih največkrat uporabili sredstva za vklepanje in vezanje ter fizično silo. Strelnega orožja ali opozorilnega strela v prvi polovici letošnjega leta policisti niso uporabili, je zatrdil.

Kršitelji pa so pri upiranju in pri napadih na policiste poleg različnih oblik fizične sile v določenih primerih uporabili tudi nož, steklenico, palico, dvakrat tudi strelno orožje in dvakrat drugo hladno orožje. V prvem polletju 2009 je bilo pri uporabi prisilnih sredstev poškodovanih 50 kršiteljev in 76 policistov, je povedal Ferenc.

Število napadov na policiste se je v primerjavi s prvim polletjem leta 2008, ko jih je bilo 109, v letošnjem prvem polletju povečalo za 18 kaznivih dejanj. Prav tako se je s 153 na 195 povečalo tudi število napadenih policistov, pri čemer Ferenc ocenjuje, da so napadi vse hujši.

Samo na območju PU Ljubljana pa je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta napadenih 60 policistov, medtem, ko jih je bilo lani 30, je še dodal direktor PU Ljubljana Vrečar. (STA)

KOPER - Diplomsko delo na Univerzi na Primorskem

Strokovna študija o Križu in njegovih ribičih

Avtorica Ksenja Turk pod mentorstvom profesorice Rade Cossutta

KOPER - O kriških ribičih, njihovem narečju in o ribiški terminologiji je bilo marsikaj napisanega. Med prvimi, ki se je lotil tega raziskovanja je bil Zorko Jelinič, naši širši javnosti pa so znana predvsem strokovna dela kapitana Bruna Volpija Lisjaka, ki je skupaj z inženirjem Franco Cossutto glavni pobudnik nastajajočega Ribiškega muzeja v Križu. Knjigam in številnim raziskavam o kriškem ribištvu se je sedaj pridružila diplomska naloga Ksenje Turk z naslovom Ribiška terminologija v Križu pri Trstu. Ksenja Turk je diplomirala na fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem. Njena mentorica je bila profesorica Rada Cossutta, Križanka po rodu in raziskovalka domačih narečij.

Avtorica diplomske naloge se je pri svojem raziskovalnem delu naslonila na dela Bruna Volpija Lisjaka, njena informatorja pa sta bila ladijski inženir Franco Cossutta in gledališki igralec Livio Bogatec, ki izhaja iz ribiške družine. Brez njiju, pravi Ksenja Turk, ta raziskava sploh ne bi bila mogoča. Cossutta ji je pomagal predvsem pri navajanju specifičnih tehničnih terminov v zvezi z ribištvom in ladjarstvom. Bogatec (po domače Koča) pa je bil avtorici v pomoč predvsem kar zadeva stare ribiške izraze, v diplomu pa najdemo tudi dva njegova spisa. Prvi zadeva zgodbo o tradicionalnih »fandlih z dušo«, ki so sicer kontovelska specialiteta, drugi spis pa je pričevanje domačina Dolfiga Švaba-Kocljevega. Diploma objavlja slovensko in kriško (v domačem narečju) različno zgodbo, ki sta povezani z našim morjem.

»Namen naloge je zapis kriške pomorske terminologije, ki tvega pozabo, saj je ribištvo, ki je bilo nekoč poglavitna dejavnost v Križu, dejansko že izumrlo,« pravi Ksenja Turk. Njena raziskava je potekala v različnih fazah, podrobni analizi vprašalnice je sledilo terensko delo s snemanjem odgovorov. Zaključna faza diplomske naloge se je odvijala ob stalnem preverjanju zbranega gradiva, ki je bilo zapisano v slovenski fonetični transkripciji.

Vprašalnica je obsegala 435 vprašanj, ki zadevajo ribištvo in pomorstvo. Raziskava je bila izvedena v Križu poleti in jeseni leta 2006. Pri pisanju diplomske naloge se je avtorica posluževala posebnega računalniškega programa ZRCola, ki služi za jezikoslovne, predvsem pa dialektološke potrebe in deluje v Micosoftovem programu Word (operacijski sistem Windows). Diplomsko naloga gotovo zasluži tudi javno predstavitev v Križu.

Križ: gradbena dela za Ribiški muzej se počasi bližajo koncu

KROMA

Profesorica Rada Cossutta

Gledališki igralec Livio Bogatec

Inženir Franco Cossutta

Bruno Volpi Lisjak

KULTURA - Začel se je tradicionalni festival Postojna dočakala zmaja in njegove mlade

POSTOJNA - Kopica prostovoljcev in entuziastov, ki verjame, da bi bila Postojna brez poletnega festivala dolgočasna, je tudi letos poskrbela, da v njej ne bo manjkalo kulture in zabave. V tem priljubljenem turističnem kraju se je včeraj začel 13. festival Zmaj 'ma mlade, kolaž različnih dogodkov, ki bodo mestu vse do 12. septembra dajali povsem drugačen videz.

Namen poletnega kulturnega festivala Zmaj 'ma mlade je s kakovostnimi prireditvami izboljšati kulturno ponudbo Postojne v najtoplešem letnem času. Vse, razen ene, so brezplačne, potekajo pa na različnih prizoriščih v mestu. Glavni oder je postavljen v samem središču - na parkirišču pred PTC Primorka.

Festival ponuja program za različne generacije in okuse. Otrokom so namenili več delavnic in lutkovne predstave, ljubiteljem odrskih desk ulično gledališče ter monokomediji Za

znoret in Čefurji raus!, glasbenim navdušencem pa številne koncerte, na katerih bo prednjačil rock, čeprav tudi jazz in etno ne bosta manjkala. Poleg tega se bo mogoče udeležiti katere od športnih aktivnosti.

Za sinočnjo uverturo so prireditelji izbrali francosko skupino La Scana del Domingo, iz tujine pa so, kot je mogoče prebrati na festivalski spletni strani, med drugim povabili še italijansko zasedbo Jacinto Canek in legendo makedonske romske glasbe Ferusa Mustafova, ki ga bo spremljal orkester Džambo Aguševi. Izmed domačih skupin in izvajalcev bodo nastopili Vruja, Red Five Point Star, Zablujena generacija, Sedef, Čompe, Orlek, Mia Znidarič, Bohem, Demolition Group, Muškat Hamburg in drugi.

Festival organizira Zveza društev Mladinski center Postojna pod pokroviteljstvom Kluba študentov občin Postojna in Pivka ter občine Postojna. (STA)

POLETNI FOTOUTRIP '09

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Primorski dnevnik se je s Slovenskim planinskim društvom Trst povzpел tudi na Planino Jezero.

več fotografij na www.primorski.eu

NADIŠKE DOLINE - Veliki šmaren

Konec tedna tradicionalna Rožinca in še veliko drugega

BENEČIJA - V Nadiških dolinah bo tudi ta konec tedna zelo pestro in zabavno, saj Benečani, tako kot vsako leto v obdobju velikega šmarna proslavljajo tradicionalno "Rožinco".

V Ocnembardu v občini Dreka bodo domačini že v petek od petih popoldne dalje pripravljali "snopic", to je šopek iz za tiste kraje značilnega cvetja. V soboto pa bo na Krasu že tradicionalni obrtniški sejem. Odprt bo tudi dobro založen kiosk, za katerega bo kot običajno poskrbelo združenje Pro Drenchia.

V Matajurju pa bodo v soboto opoldne blagoslovili šopke, ki jih bodo domačini prinesli pred cerkev, od 15. ure dalje pa bodo obiskovalci lahko spoznavali cvetje in rastline z Matajurja. Ob 16. uri bo uradna predstavitev knjige Dina Del Medica "Jesti na Matajurju", ki vsebuje 153 receptov tipičnih jedi iz sovedenjske občine. Kuharski recepti so veliko bogastvo, ki ga je treba ohranjati in valorizirati, saj je tudi domača kuhinja eden izmed elementov naše identitete, to, kar nas loči od drugih, oziroma povezuje z ostalimi pripadniki naše skupnosti. Dino Del Medico pa je v svoji dvojezični knjigi (recepti so napisani v narečju in italijanščini) predstavil vse vrste jedi: od juh in raznih zelenjavnih jedi, do testenin, polente, mesa in sladic. Knjigo, ki je opremljena s številnimi fotografijami iz arhiva samega avtorja in skicami slovenskega slikarja Zve-

sta Apollonia, je izdalo Združenje don Eugenio Blanchini v sodelovanju z Zadrugo Most in s finančno podporo Odborništvu za kulturo Dežele FJK.

Predstavili pa bodo tudi filmov Paskval Gujon - Očak z Matajurja, ki ga je ob 100-letnici Gujonovega rojstva izdalo KD Ivan Trinko. Dvojezični zbornik o Gujonovem delu in življenju vsebuje pričevanja in spomine na msgr. Gujona, njegov življenjepis, fotografije, članke, ki jih je objavil v beneških časopisih, in zapise o njem iz slovenskih časopisov Delo, Svobodna misel in Primorskega dnevnika. Besedila zanj so prispevali Milan Kučan, Boris Pahor, Evgen Bavčar, Zdravko Likar, Giorgio Banchig, Ezio Gosgnach, Marino Qualizza, Božo Zuanella, Viljem Černo, Renzo Calligaro, Alojz Melan-Wrbenic, Jožef Školč in Silvester Gaberšček.

Ob 20.15 bodo predvajali zanimiva dokumentarca "Mons. Gujon matajurski gaspuod nunac" in "Checco Bergnatch za te zahvalit". Zvečer bo tudi ples s skupino Sijaj.

V nedeljo bo ob 9.30 vođen pohod po tako imenovani "Poti prave", ob desetih pa bodo na vrsti nogometaši, saj se bo začel 3. turnir Turin 2009. Popoldne bodo od 16. ure dalje za veselo vzdušje poskrbeli domači harmonikarji, sledila pa bosta nagrajevanje zmagovalcev nogometnega turnirja in ples z ansamblom Iskrice. Zabava je vsekakor zagotovljena. (NM)

OGLEDALO

Razmišljanje o različnih zvrsteh jezika

ACE MERMOLJA

Politično provokativni izziv Severne lige, da bi morali v šolah učitelji polagati izpit iz narečji, sem skušal »iztrgati« iz območja politične propagande in ga preusmeriti v resnejše razmišljanje. K početju me je v bistvu spodbudila urednica Novega Matajurja Jole Namor z namenom, da napišem krajše uvodno razmišljanje na temo. Ne moremo namreč mimo dejstva, da je dvojezična šola v Špetru osvojila jezik otrokovega okolja, to je slovenska beneška narečja. Didaktična osnova pouka je namreč ta, da se otrok s pomočjo domačega narečja, ki ga pozna, približa tako slovenskemu kot italijanskemu knjižnemu jeziku. Pot naj bi pomagala premostiti jezikovni in drugačni pretres, ko mora otrok osvojiti dva knjižna jezika. Skratka, pouk ne zanika doma, obenem pa se napoti v jezikovno območje, ki je veliko širše in mu omogoča hojo v širši svet. Politična manipulacija nastane, ko politiki preimenujejo slovenska beneška narečja v izraze »po našim«, nadiščina, terščina in podobno. Tu gre že za cilje, ki niso vzgojni, ampak kličejo po neki politično-ideološki opredelitvi za ali proti. Dejstvo pa je, da Slovenci v Italiji imamo šolo, kjer ima svoj dom tudi narečje in ga morajo pač učitelji obvladati.

Pobrskal sem nato po računalniku in v njem našel svoj poseg na nekem seminarju, kjer je bil govor o jeziku med Slovenci v Italiji. Nekatere teze so se iz »narečne perspektive« deloma spremenile.

Na seminarju sem si kot prvo vprašanje postavil dvom, če se jaz kot Slovenec, ali zamejski Slovenec, lahko sploh še izpovedujem, skratka, izpričujem sebe skozi zborni ali knjižno slovenščino in če ni to zame postal problem. Sledi vprašanje, kakšen odnos imam kot oseba in imamo kot skupnost do slovenskega knjižnega jezika. Nujno bi morali (sedaj) dodati vprašanje, kakšen odnos imamo do narečji, ki zaradi negativnih interferenc v bistvu izginjajo v svoji originalni obliki. Pristavil bi ugotovitev, da vprašanje ni samo naš problem. Ko namreč gledam osrednjo slovensko televizijo ali poslušam radijske postaje, se v knjižni jezik prepotentno vrivajo mestni žargoni, razne mladinske govornice, slengi itd. Jezik ne odraža le narečja, ki je v osnovi vezano na vas, ampak načine govora, ki se uveljavljajo v mestnih središčih ali v predmestjih. Če ostajamo pri televiziji, je zadeva odvisna od oddaje do oddaje, vendar postaja slovenski knjižni jezik eden izmed načinov govorjenja v javnosti in ne edini, to tudi v Ljubljani. V Trstu je seveda kontaminacija drugačna in je odvisna predvsem od italijanske. Pot do knjižnega jezika postaja za vse Slovence vijugasta. Problem »zamejstva« ali še bolj Benečije je v tem, da bi mladi ne izgubili vsakršnega jezika, ki bi se naslanjal na slovensko vejo. Podobne probleme imajo na avstrijskem Koroškem, kjer je potreba po večkulturni dimenziji posameznika aktualna tudi zato, ker so mnogi Slovenci izgubili svoj jezik in narečje, številni Nemci pa vpisujejo otroke v šole, kjer učijo tudi slovenščino.

Drugo vprašanje, ki sem si ga zastavil, je, kakšno vlogo ima lahko knjižni jezik v interkulturni komunikaciji s sosedi, v našem primeru z italijansko govorječimi soobčani. Končno sem zapisal vprašanje o zakonski možnosti, da uporabljamo slovenščino v javnosti in v uradnih aktih, sporočilih, skratka, gre za to, koliko je slovenščina kot jezik slovenske narodne skupnosti prisotna in vidna na teritoriju FJK. Vsa tri vprašanja so med sabo povezana.

Vprašanja sem na kratko razčlenil in pričel z ugotovitvijo, »kako smo Slovenci z Prešernom in Čopom, nato pa z narodno-preporodnim gibanjem sprejeli nemški narodno-identifikacijski ali identitetni jezikovno-kulturni princip. Ta princip pravi, da narod je, če je sposoben omikane in lastne govornice. Mišljen je zborni jezik, ki lahko v svojem besedju zaobjame in obvlada čim več moderne sveta. Če tega jezika ni, ni naroda. To

pomeni, da se razvijamo z jezikom in z jezikom padamo ali se asimiliramo. Princip ne velja za vse narode, za slovenskega pa.«

Ugotovitev je z nove perspektive zgodovinsko točna, njena nevarnost pa je, da pade v ideološki bazen. Z vidika narečji in mestnih žargonov se lahko zazdi knjižni jezik preveč papirnat in neživljenjski, zato pisatelji kaj radi segajo v različne plasti jezika. Šola bi morala upoštevati okolje, v katerem otroci in mladi živijo, čeprav prihajajo iz tega okolja tudi negativni pojavi, ki gredo od sociopatije do mladostniškega alkoholizma in drog. Mladi ne znajo več med sabo komunicirati. Zmanjkuje jim katerikoli jezik in to mimo in preko pravopisov in slovnice. Govorica pa ostaja vedno sporočilo o nekem bivanjskem stanju. Ga lahko šola odmisli? Je lahko tuja lastnemu okolju? Koliko jezikov mora upoštevati, da sploh lahko uči in vzgaja? Pojav ni tuj nekaterim slovenskim šolam v Trstu, kjer se npr. v razredih osnovne šole srečajo sinovi Slovencev, mešanih zakonov, a tudi Srbov in Albancev. Zunanjost stvarnost prihaja v šolo in v njen »jezik«. Kako govori šola tej stvarnosti? Problem je drugačen in obenem podoben tistemu, ki je narekoval model dvojezične šole v Špetru.

Razmišljanje sem nadaljeval z naglaševanjem narečja. Napisal sem: »nisem usposobljen, da bi dal neko jezikovno diagnozo za celotno manjšino. Niti nisem hud pesimist. Glede stroke, ki mi je blizu, pa bi opozoril na droben pokazatelj: na Mavhinski festival amaterskih odrov. Tam je preko 90 odstotkov predstav v kvazi-narečju. Tujko kvazi uporabljam, ker gre za narečne hibride (z italijanščino, sosednimi narečji itd.), ki nimajo kaj opraviti s starimi narečnimi oblikami. Toliko predstav v tako imenovanem narečju pa je ne zaradi specifične izbire posebnosti, ampak zato, ker bi se morali igralci za nastop v knjižni slovenščini le te komaj dobro naučiti. Menim sicer, da je med mladimi več izobraženih, ki obvladajo knjižno slovenščino, s tržaške univerze pa sem dobil informacije, da prihajajo slovenski študentje z nemajhnimi jezikovnimi težavami ter da večkrat nezadostno obvladajo tako slovenski kot italijanski knjižni jezik.«

Tudi tu bi naredil skok dlje. Mislim, da je knjižni jezik, ali da so knjižni jeziki vendarle cilj šole in izobraževalnega sistema. Najrazličnejše govornice: od narečji do žargonov in slengov, ki nastajajo v urbanih in predurbanih središčih oz. konglomeratih potiskajo mlade v kletke, v mikroprostore, med zidove preko katerih ni videti. Provokacija Severne lige je v tem: uveljaviti te prostore v nasprotju z grožnjami globalizacije. Menim, da je za preživetje nujna pot v širši svet, preko ograda in zidov. V tem smislu knjižni jeziki niso le neko potrdilo narodne pripadnosti, ampak so tisto sodobno sredstvo, ki ti pomaga preskočiti s steze na veliko cesto. Ne mislim samo na angleščino oziroma na tisto angleščino, ki je postala »lingua franca«. Knjižni jezik nosi v sebi določeno »omiko«, danes bi rekli znanje in poznanje, ki sta potrebna za soočanje z drugim, ki je blizu ali pa daleč. Ne gre tu za enostavno razumevanje jezika, ampak za količino znanja in izobrazbe, ki ga nekdo poseduje. Čim širša je pahljača tega znanja, tem plodnejše je lahko potovanje. Zgolj specializacija lahko nosi v sebi podobno barbarstvo kot predmetna četrt, kjer kraljujeta nasilje in droga. Bankir je lahko podoben psihopat kot je razpečevalec mamil, le blago je različno, cilj pa ostaja isti: denar.

V razmišljanju sem si seveda zastavil pravni aspekt jezika. Omejil sem se na manjšino in ugotavljal: »poseben jezikovno-juridični problem predstavlja Rezija in Benečija. Tu so nekatere občinske uprave v statutih priznale slovensko narečje kot govorico, ki jo je treba čuvati in ki pomeni jezik splošne uporabe. Gre za prehodno obdobje ali pa za priznanje narečja kot standardnega jezika? Ko bi bilo tako, bi lahko pri-

čakovali neko nadnarečno obliko, ki pa ne bi bila še knjižni jezik. Kako bo v teh primerih posloval slovenski urad v Čedadu? Skratka, gre za zelo zapleteno problematiko, ki bo imela tako ali drugače dalekosežne posledice. Ob vzolu bi vseeno zagovarjal knjižni jezik, čeprav vem, da ga je v določenih situacijah težko osvajati.«

Referat sem zaključil s temi besedami: »Če namreč pomeni jezikovna rast rast skupnosti, jezikovni padec pa pot v asimilacijo (jezik ni le v srcu, ampak v konkretnem govorjenju), si predstavljamo, da bomo na vseh ravneh dajali prioriteto tistim dejavnostim, ki po svoji naravi uporabljajo in razvijajo jezik. Tu mislim na časopise, radio in televizijo, na gledališče in knjige. Soglašali boste, da ni neke »jezikovne« logike, če imamo dve glasbeni šoli, ne moremo pa si privoščiti lektorja na Primorskem dnevniku in na Radiu TS A. Najčistejšo zborni slovenščino slišimo še vedno v Slovenskem stalnem gledališču, ki pa ostaja nenehno pod eksistenčnim vprašanjem. Obenem vlagamo nemajhna sredstva v dejavnosti, ki na jezikovnem področju nimajo relevantnega pomena. Ker je že danes financ premalo, katere bodo naše izbire? Dejstvo je, da bi radi krili vsa področja kulture in izobrazbe, a jih ne moremo, odločiti pa se ne znamo, nočemo ali preprosto ne zmremo. Šola predstavlja dodatni problem, vendar tudi šola kot taka s težavo v celoti nadomešča določeno jezikovno praznino.

Najprej moramo torej razvozlati vprašanje o našem odnosu do jezika, ki nas označuje, skratka, razrešiti moramo vprašanje o nas samih in kaj želimo narediti sami s seboj. Brez te razrešitve bo ostalo težavno tudi vprašanje o interkulturni komunikaciji z večinskim narodom. Glede jezika se mi zdita bistvena dva aspekta. Prvi je v tem, da se sosedu približamo s kvalitetnim jezikom, saj pritlehne mešanice ne rodijo sadov. Drugo vprašanje je, da najde tudi večina načine in sredstva, da se v čim večjem številu približa nam kot slovensko govorečim. Interkulturnost bo vedno šibka in »uradna«, če bo med »jaz in ti« posrednik-prevajalec. Ne vem, če je danes v večini dovolj zavesti o pomenu vsaj pasivnega poznanja jezika sosedu. Ne vem, če imamo sredstva za širše jezikovno učenje. Skratka, tudi večina ne more zagovarjati Slovencev le načelno, v praksi pa jo od sosedu loči tako huda pregrada, kot je jezikovna. To ima potem neusmiljene posledice v sami manjšini oziroma za jezik manjšine, ki se mora nenehno prilagajati in na tej poti siromašiti. Razrešitev vprašanja pa je lahko le obojestranska.

V tretji sklop sodi vprašanje o uporabi jezika v javnosti. Ne bi zašel v podrobnosti. Dejstvo pa je, da smo na Tržaškem in Goriškem uspeji vsaj delno rešiti knjižno slovenščino po letih fašizma, italijanskih šol, vojne in povojnih pritiskov. Vem, da je politika umetnost možnega. Vem tudi, da je uradno priznanje jezika velika podpora govornic in spodbuda za dohitevanje izgubljenega (sodobni knjižni jeziki se naglo spreminjajo). Vem pa tudi, da lahko do uresničitve zakona pride, ko jezika več ni.« Tako torej v referatu.

Pravno vprašanje uporabe jezika v javnosti odpira torej stare in nove pregrade. Slednje pa obstajajo tudi v samem jeziku in v njegovem pojmovanju. Jezikovni odnos Italijan-Slovenec se v praksi sprost, ker Slovenec zna italijansko. Dvojno znanje dveh jezikov pa bi pomenilo vstop v tisti utopični prostor, kjer bi se ljudje svobodno interagirali in med sabo komunicirali brez slušalk. Komunikacija bi potekala vzporedno na ravni knjižni jezik-knjižni jezik. Potrebna pa bi bila še vertikalna komunikacija: narečje-žargon-knjižni jezik. Mimo Moora ali Marxa pa bi vendar lahko tržaška šola srkala vase vse te plasti in jih prevedla (vsi vedno prevajamo) v neko novo stopnjo »omike«. To bi bil seveda različen svet od tistega, ki ga ponuja Liga. Zato ostaja v dobrih meri sanja.

ODPRTA TRIBUNA

O odnosih med demokrati in SSK

Kongres Demokratske stranke predstavlja nedvomno novost na italijanski politični sceni. Tokrat je prvič, da voditelji stranke niso že vnaprej določeni, še pred kongresom. Prvič se bo namreč zgodilo, da bodo člani in simpatizerji odločali profil in perspektivo stranke po resnem in odkritem soočanju. To je skratka prvič, da imamo pravi kongres.

Je tudi zadnja prilika, ko lahko oblikujemo napredno in reformistično stranko in prenovimo politiko v Italiji. Zato sanjam o pluralni in odprti stranki, v katero bodo posamezniki, gibanja in predstavniki raznih forumov in združenj lahko dali svoj prispevek z novimi idejami in programi ter iznesli raznorazne predloge.

Stranka bo seveda morala biti pozorna na pričakovanja in želje vseh teh subjektov. DS mora skratka postati stranka, v kateri lahko pride tudi do široke diskusije in odprtega soočenja, a nato tudi do ustrezne sinteze in skupnih odločitev. Tega do sedaj na vseh nivojih ni bilo, kar smo posledično tudi drago plačali, tako na državnih, kot na evropskih in upravnih volitvah.

Na krajevni ravni smo se predolgo izogibali ključnim vprašanjem, ki zadevajo naše ozemlje, kot je npr. vprašanje zaščitenih območij, vprašanje visoko-hitrostne železnice in uplinjevalnikov, itd.

Izključili smo posameznike, razna gibanja in združenja ter argumente samo zato, da bi ohranili notranja strankarska ravnovesja, a tako smo se oddaljili od družbe in od ljudi. Mislim, da nam ni treba iskati krivcev. Ne smemo izključevati raznih političnih predstavnikov samo zato, ker so bili že na vodilnem polo-

žaju, ali ker so pripadali eni in ne drugi stranki. Takemu početju se moramo izogniti.

Stranka mora biti zares odprta in se izogibati staremu načinu razmišljanja njenih kadrov ter premostiti stare strankarske pripadnosti. Zaradi teh razlogov sem se odločil, da podprem Daria Franceschinija za tajnika na državni ravni in Deboro Serracchiani za tajnika na deželni ravni. Smatram, da sta omenjena kandidata najbolj primerna za vodilno funkcijo v stranki in za razumevanje potreb in pričakovanj družbe.

Slovenska skupnost je stranka, ki je z dogovorom povezana z Demokratsko stranko. Številni izvoljeni predstavniki Slovenske skupnosti so člani svetniških skupin DS, npr. na Deželi, Pokrajini in v Občini Trst. Sodelovanje obeh strank pri upravljanju omenjenih javnih ustanov je vsem na očeh.

Vsemu temu navkljub pa obstajajo močne napetosti med koordinacijo Slovencev v Demokratski stranki in vodstvenimi organi Slovenske skupnosti. To je huda napaka, ki jo je treba čim prej odpraviti. Nujno je zato, da povežemo v federacijo vsa reprezentativna telesa Slovencev, ki se prepoznavajo v projektu Demokratske stranke, da bi delili izbire in skupne politične odločitve. Tudi Slovenci ne smemo biti zadržani na delitve in pripadnosti, ki sodijo v preteklost.

Demokratska stranka mora vključiti in pritegniti, da postane velika reformistična sila, ki je alternativa desnici. To je velik izziv, ki ga imamo pred nami.

Massimo Veronese, pokrajinski svetnik v Trstu in občinski svetnik v Devinu-Nabrežini

PISMA UREDNIŠTVU

Šentjakobčani in Štempiharji

Josip Kravos-Jožef je bil na Tržaškem in torej tudi pri Sv. Jakobu, izredno popularna in priljubljena osebnost, zato sem z zanimanjem prebrala članek v nedeljskem Primorskem dnevniku, točneje odlomek iz nastajajoče zgodbe Bogomile Kravos o očetu. In prav ker gre za nastajajočo zgodbo, sem mnenja, da smo še v času za morebitna dopolnila in preoblikovanje prvega dela pripovedi, ki zadeva Sv. Jakob.

Od tu sem namreč doma, vendar tokrat prvič berem o Svetjakobčanih, doslej smo bili in smo še vedno Šentjakobčani. Po požigu Narodnega doma se je - kot lahko beremo v diplomski nalogi Petre Križmančič - kulturno življenje preselilo k Sv. Jakobu. Tu je bila na razpolago dvorana Delavskega konzumnega društva in bogata knjižnica šentjakebske čitalnice z obnovljenim, sila uspešnim dramskim odsekom, ki je v naslednjih letih, kljub prepovedi fašističnih oblasti, gostoval po Primorski. Leta 1926 so celo priredili režiserski tečaj. 60-članski slovenski cerkveni pevski zbor je vodil Vlado Švara, župni upravitelj pa je bil Ivan Omersa, kateremu se gre zahvaliti, da se je slovensko petje pri Sv. Jakobu nadaljevalo skozi ves fašistični čas. Zbor je vadal v prostorih gostilne Jadran tudi narodno petje. 23. oktobra 1937 je nastopil v polni dvorani gostilne »Pri lovcu«. Decembra je bilo v istih prostorih miklavževanje z nastopom pevskega zbora, pevke so bile oblečene v narodne noše, sodelovali pa so tudi Štempiharji, ki so organizirali razdeljevanje knjig. Nekaterim so za miklavževno darilo poklonili škatlico z rdečimi nageljni in napisom »Za spomin cvetlico malo, preden v Coroneo grem«. Sv. Jakob

je bil izredno delavski okraj, Šentjakobčani so bili sila zavedni, morda še bolj kot v drugih tržaških predmestjih, saj se je - kot rečeno - po požigu Narodnega doma kulturno življenje preselilo v ta okraj. Delavci in zavedni Slovenci, tudi verni, to pa po zaslugi g. Ivana Omersa, ki je Šentjakobčanom sredi najhujšega fašističnega divjanja zagotovil slovensko bogoslužje in slovensko petje ne le na koru. Adrenalina v krvi je bilo še in še, ko so se gostilni Jadran, v kateri so bile za zaprtimi vrati pevske vaje, približevali škvadristi, vdrli v prostore, pretepli pevce in razbili sode. V knjigi Vlada Švara, ki jo je izdala goriška Mohorjeva družba leta 2004, avtor med drugim piše o Štempiharjih, ki so s sodelovanjem Šentjakobčanov 18. maja 1938 priredili športno tekmovalstvo od Sv. Ane do Kastelca, ki se ga je udeležilo 300 tekmovalcev. Popoldne sta nastopila oba pevka zbora: Šentjakobčani in Štempiharji. Leto prej je bila na Bazovici nogometna tekma med Šentjakobčani in Štempiharji, obenem pa tudi kolesarska dirka Trst-Bazovica.

Velike razlike torej med Šentjakobčani in Štempiharji ni bilo, kako naj bi tudi razlika bila, če pa je bilo med Šentjakobčani mnogo Štempiharjev in med Štempiharji mnogo Šentjakobčanov. Imeli so lastna zbora, nekaj pevcev je bilo v obeh. Štempiharskega je vodil Danilo Danev, ki je uglasbil Kravosovo pesem Razodeni. Očitek ali namig, da so radi peli pa tudi pili, velja prav gotovo tako za ene kot za druge.

Vali Mikulus

DEMOKRATSKA STRANKA - Anketa pred primarnimi volitvami generalnega sekretarja

Pierluigi Bersani vodi pred Dariom Franceschinijem

Na tretjem mestu daleč zaostaja senator Ignazio Marino - Volitve bodo 25. oktobra

RIM - Pierluigi Bersani je velik favorit na primarnih volitvah za izbiro generalnega sekretarja Demokratske stranke. Predvolilna anketa, ki jo je po naročilu dnevnika Il Riformista izvedla agencija Ipr Marketing, namreč pripisuje nekdanjemu gospodarskemu ministru 54 odstotkov glasov, medtem ko naj bi sedanjí voditelj stranke Dario Franceschini požel 35 odstotkov glasov. Za njima odločno zaostaja senator Ignazio Marino, ki naj bi užival podporo 11 odstotkov volivcev oziroma udeležencev primarnih volitev.

Slednje bodo na sporedu 25. oktobra, in sicer dva tedna po kongresu, ki bo 11. oktobra v Rimu. Na dlani je, da se do strankarskih volitev lahko še marsikaj spremeni, saj bo na volivce gotovo vplival tudi potek samega kongresa in nastopi kandidatov na njem. Trenutna Bersanijeva prednost pa je tolikšna, da jo bo Franceschini vsekakor težko zapolnil. Anketa Ipr Marketing je mimo tega po-

PIERLUIGI BERSANI

sredovala še zelo nerazveseljiv podatek za celotno stranko: samo 8 odstotkov italijanskih volilnih upravičencev je izjavilo, da se namerava primarnih volitev zanesljivo udeležiti.

Franceschinijevi pristaši so vsekakor prepričani, da je bitka za tajniško mesto še odprta in da anketa ne odraža realne situacije v posameznih deželah. V Furlaniji-Juljski krajini je npr. favorit za tajniško mesto DS evropska poslanka Debora Serracchiani, pristašinja Franceschinija, medtem ko Bersanijeva komponenta za

DARIO FRANCESCHINI

deželnega tajnika podpira videmskega podžupana Vincenza Martinesa. Tretja kandidatka za tajniško mesto v FJK je Anna Maria Carloni.

Senator Marino je medtem v intervjuju za dnevnik La Stampa pozval stranko, naj se ne ukvarja z delitvijo vodilnih položajev v radiotelevizijski ustanovi RAI. Nekateri državni časopisi so namreč objavili novico, da bo upravni svet RAI imenoval vodilne tretje mreže in njenih televizijskih poročil šele po oktobrskih primarnih volitvah v največji levosredinski

IGNAZIO MARINO

stranki. Za Marina bi bil takšen razplet dogajanj nedopusten.

Senator se boji, da je Italija dokončno zamudila vlak za zakonsko ureditev »večnega« vprašanja konflikta interesov. Marino ceni, da je Franceschini priznal to hudo napako levosredinskih vlad in koalicij ter upa, da bo parlamentu v prihodnosti uspelo vsaj zajeziiti nove konflikte interesov, ki se bodo gotovo pojavili tudi na področju nove digitalne televizije in internetskega sistema informiranja.

ŠOLSTVO Veroučitelji in svoboda veroizpovedi

RIM - Katoliški veroučitelji nimajo pravice polnomočno sodelovati na redovnih konferencah za mature, njihov predmet pa ne sme vplivati na določitev učnih kreditov. Tako določa razsodba št. 7076, ki jo je 18. julija izreklo deželno upravno sodišče za Lacij, objavljena pa je bila včeraj. Sodišče je tako sprejelo pritožbe, ki so jih od leta 2007 dalje vložili nekateri študenti proti raznim odredbam nekdanjega šolskega ministra Giuseppeja Fioronija o državnih izpitihih v letih 2007 in 2008.

Upravno sodišče se v svoji razsodbi med drugim sklicuje na načelo o laičnosti države, ki ga je ustavno sodišče potrdilo z razsodbo št. 203/1989. To načelo namreč zagotavlja svobodo veroizpovedi, ki je ena izmed temeljnih človekovih svoboščin in ki jo kot takšno priznava tudi italijanska ustava.

INDUSTRIJA Obrat Innse: delavci še na žerjavih

MILAN - Na sedežu milanske prefekture so se do poznih ur nadaljevala pogajanja o usodi tovarne Innse v kraju Lambrate pri Milanu. Širša javnost se za usodo tega obrata zanima potem ko skupina delavcev in sindikalistov že osem dni pravzaprav živi na visokih žerjavih. »Tovarna dobro služi in ni razlogov za njeno zaprtje,« pravijo delavci in sindikati, ki zelo cenijo posredovalno vlogo milanskega prefekta Gianvaleria Lombardija. Slednji si zelo prizadeva ne samo, da bi delavci zapustili žerjave, temveč tudi, da bi tovarna lahko nadaljevala proizvodnjo.

O zelo težki situaciji v industrijskem sektorju v državi priča tudi včerajšnji protest delavcev Cim iz Marcelline pri Rimu. Da bi preprečili zaprtje obrata, so splezali na visoke silose tovarne in pravijo, da bodo tam ostali, dokler ne bodo dobili zagotovila o prihodnosti tovarne. »Tradicionalni stavkovni protesti so preživeli in je treba iskati nove oblike boja,« menijo delavci Cima.

JAVNE FINANCE - Od Benetk do Turina Občine polnijo blagajne tudi s »poročnim davkom«

Ženin in nevesta na balkonu Romea in Julije v Veroni

VOJNI ZLOČINI - Nekdanji nemški častnik spoznan za krivega

Dosmrtna ječa zaradi pomora italijanskih civilistov leta 1944

MÜNCHEN - Sodišče v Münchnu je včeraj nekdanjega poročnika Ermachta Josefa Scheungraberja obsodilo na dosmrtno zaporno kazen zaradi poboja civilistov v italijanski vasi leta 1944. 91-letni Scheungraber je bil obsojen zaradi smrti desetih ljudi v poboju, ki je sicer zahteval življenja 14 prebivalcev vasi Falzano di Cortona v Toskani.

Tožilstvo je zahtevalo dosmrtno kazen za Scheungraberja, ki je po drugi svetovni vojni desetletja mirno živel v bavarskem kraju Ottobrunn, kjer je imel mizarско delavnico in se udeleževal zborovanj v spomin na padle nacistične vojake. Bil je tudi izvoljen za občinskega svetnika. Njegovi odvetniki so zahtevali oprostilno sodbo, češ da so bile izjave nekaterih prič o dogodkih pred 65 leti protislovne.

Scheungraber, oblečen v tradicionalni bavarski suknjič, je bil ob razglasitvi sodbe videti pozoren in do brega zdravja.

Scheungraber je bil obtožen, da je ukazal poboj vaščanov 26. junija 1944 kot povračilni ukrep za napad italijanskih partizanov, v katerem sta bila ubita nemška vojaka. Nemški vojaki so 74-letno žensko in tri moške ustrelili na ulici, enajst moških, starih med 15 in 66 let, pa so zaprli v hišo in jo nato vrgli v zrak. Preživel je le najmlajši, Gino Massetti, a s hudimi poškodbami. Šest desetletij kasneje je pričal proti Scheungraberju.

Scheungraber, ki je bil takrat poveljnik gorskega pehotnega bataljona, je bil obtožen umora 14 ljudi in enega poskusa umora, a je bil zaradi pomanjkanja dokazov obsojen le za deset umorov.

Scheungraber je bil septembra 2006 na vojaškem sodišču v La Spezii zaradi istega zločina v odsotnosti obsojen na dosmrtno ječo. Prav na osnov dokumentacije, zbrani v La Spezii, je potem stekel proces v Münchnu.

Josef Scheungraber

ANSA

EVRO
1,4166 \$ -0,25

EVROPSKA CENTRALNA BANKA		
11. avgusta 2009		
valute	11.8.	10.8.
ameriški dolar	1,4166	1,4202
japonski jen	136,72	138,01
kitajski juan	9,6825	9,7064
ruski rubel	45,7690	45,0035
indijska rupija	67,9400	67,9000
danska krona	7,4449	7,4450
britanski funt	0,8584	0,8535
švedska krona	10,3486	10,2129
norveška krona	8,8265	8,6940
češka krona	25,770	25,678
švicarski frank	1,5301	1,5345
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	273,10	269,31
poljski zlot	4,1740	4,1154
kanadski dolar	1,5537	1,5361
avstralski dolar	1,6965	1,7895
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2163	4,2095
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7011	0,7006
braziljski real	2,6277	2,5813
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1225	2,0929
hrvaška kuna	7,3224	7,3269

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE				
11. avgusta 2009				
	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,274	0,454	0,891	1,5106
LIBOR (EUR)	0,4862	0,845	1,1193	1,3393
LIBOR (CHF)	1,1566	0,3533	0,4633	0,77
EURIBOR (EUR)	0,522	0,883	1,13	1,353

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
21.478,10 € -6,82

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE		
11. avgusta 2009		
vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	10,22	+1,29
INTEREUROPA	6,47	+0,94
KRIKA	71,68	-0,36
LUKA KOPER	24,00	+0,08
MERCATOR	165,68	+0,41
PETROL	300,03	-0,33
TELEKOM SLOVENIJE	167,86	+0,05
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	30,46	-0,46
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	10,00	-18,63
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,72	-1,43
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,79	-3,62
POZAVAROVALNICA SAVA	14,78	+3,00
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	235,91	-1,16
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	83,00	-2,35
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	20,85	+1,26

MILANSKI BORŽNI TRG		FTSE MIB:
11. avgusta 2009		-1,43
delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,236	-0,64
ALLEANZA	5,28	-1,58
ATLANTIA	15,34	-3,58
BANCO POPOLARE	6,08	-0,82
BCA MPS	1,41	+1,36
BCA POP MILANO	4,59	-0,22
EDISON	1,09	-2,14
ENEL	3,9	-0,51
ENI	15,9	-1,59
FIAT	8,09	-1,76
FINMECCANICA	10,76	-0,65
GENERALI	16,02	-1,90
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,87	-1,71
LOTTOMATICA	14,68	-1,67
LUXOTTICA	17,51	+0,06
MEDIASET	4,31	-1,60
MEDIOBANCA	9,63	+0,68
PARMALAT	1,76	+0,97
PIRELLI e C	0,31	-3,12
PRYSMIAN	12,28	-2,77
SAIPEM	18,6	-1,74
SNAM RETE GAS	3,07	-0,08
STMICROELECTRONICS	5,25	-3,93
TELECOM ITALIA	1,06	-2,57
TENARIS	10,81	-1,28
TERNA	2,46	+1,23
TISCALI	0,32	-3,14
UBI BANCA	10,04	+1,83
UNICREDIT	2,33	-2,00

SOD NAFTE
(159 litrov)
69,38 \$ -0,10

IZBRANI BORŽNI INDEKSI		
11. avgusta 2009		
indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.174,00	+0,02
SBITOP, Ljubljana	1.028,99	-0,17
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.894,72	+0,07
BIRS,	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	599,31	+0,04
SRX, Beograd	275,34	+0,91
BIFX, Sarajevo	1.837,42	-0,44
NEX 20, Podgorica	15.101,12	+0,92
MBI 10, Skopje	2.482,46	-1,19
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.264,42	-0,79
Nasdaq 100	1.599,23	-0,70
S&P 500, New York	997,26	-0,98
MSCI World, New York	1.060,14	-0,29
DAX 30, Frankfurt	5.285,81	-2,44
FTSE 100, London	4.671,34	-1,08
CAC 40, Pariz	3.456,18	-1,38
ATX, Dunaj	2.301,06	-2,02
PX, Praga	1.113,6	-3,41
EUROSTOXX 50	2.650,94	-1,58
Nikkei, Tokio	10.585,46	+0,58
STI, Singapur	2.597,30	+1,88
Hang Seng, Hongkong	21.074,21	+0,69
Composite, Šanghaj	3.249,76	-0,34
Sensex, Mubaj	15.074,59	+0,43

SOCIALA - Okrožnica zavoda Inps za delodajalce družinskih pomočnic

Poleg dovoljenja za bivanje urediti tudi socialno zavarovanje

Del predvidenega zneska 500 evrov bo šel za kritje socialnih dajatev za drugo četrtletje 2009

Pokojninski zavod Inps je včeraj objavil okrožnico z natančnejšimi navodili za ureditev socialnega statusa neprijavljenih družinskih oziroma gospodinjstev pomočnic iz držav zunaj Evrope unije, vključno z negovalkami starejših oseb. V Trstu je takih pomočnic in negovalk zelo veliko, kar je z ozirom na velik delež prebivalcev v starejših in starih letih tudi razumljivo, zato bo morda dobrodošel ta pregled postopka za socialno regularizacijo družinskih pomočnic in pomočnikov. Na kratko lahko zapišemo, da okrožnica Inpsa potrjuje, da plača teh ljudi ne sme biti nižja od tiste, ki jo predvideva nacionalna delovna pogodba za te poklicne figure, in da morajo biti zaposleni oziroma morajo delati najmanj 20 ur na teden s plačilom ustreznih socialnih dajatev.

Po prejetju dovoljenja za prijavo bivanja zaposlene osebe mora delodajalec opraviti še postopek pri zavodu Inps. Delodajalec mora najprej, v roku 24 ur po sklenitvi »pogodbe za bivanje«, posredovati zavodu Inps obvezno sporočilo o zaposlitvi. V ta namen mora izpolniti ustrezen obrazec, ki bo od 1. oktobra na voljo na spletnih straneh socialnega zavoda. Inps bo na tej osnovi odprl zavarovalno razmerje za prijavljeno osebo.

Kar zadeva prispevke, bo del predvidenega fofetarnega zneska 500 evrov služil za kritje pokojninskih in socialnih dajatev za drugo četrtletje letošnjega leta (od 1. aprila do 30. junija), kar je minimalno obdobje, predvideno za samoprijavo delodajalca. Vendar bo mogoče certificirati tudi daljše delovno obdobje, a bo treba v tem primeru plačati dodatne socialne prispevke.

Postopek za te socialne dajatve je enak, kot ga normalno predpisuje Inps: sanirati je mogoče čas do pet predhodnih let in torej do meje zastaranja. Delodajalci, ki so v prijavi zaposlene osebe navedli kot datum začetka delovnega razmerja čas pred 1. aprilom 2009, morajo tako izpolniti poseben obrazec socialnega zavoda.

Po odprtju zavarovalne pozicije bo Inps delodajalcu poslal že izpolnjene nakaznice, in sicer z zneski, izračunanimi na osnovi plače, ki jo je delodajalec navedel ob prijavi zaposlene osebe. Ta sicer ne sme biti nižja od plače, ki jo predvideva delovna pogodba, delovno razmerje pa ne more predvidevati manj kot 20 ur tedensko. Veljajo namreč splošna pravila za sklenitev pogodbe o bivanju, ki predvidevajo, da mora biti priseljeni tujec v stanju, da se preživi.

Okrožnica zavoda Inps vsebuje tudi podrobnejše pojasnilo o tem, kdo lahko vloži prošnjo za odprtje socialne pozicije. Poleg družin se lahko moratorija v vlogi delodajalca poslužijo tudi verske skupnosti (samostani in semenišča), vojaške skupnosti (vojašnice, poveljstva, postaje) in neprofitne skupnosti, kot so sirotišnice in domovi za stare, katerih glavni namen je nudenje socialne pomoči.

Zelo veliko starejših Tržčanov si s pomočjo družinskih pomočnic zagotavlja boljše kakovost življenja

ARHIV

Podpora manj premožnim oziroma brezposelnim

Križa je hudo udarila tudi pri nas in mnogi so se čez noč znašli na cesti. Tržaška občina oz. njeno odbornišvo za socialna vprašanja se je odločila za konkretno podporo manj premožnim oz. vsem tistim, ki so bili ob službo. V sklopu občinskih resorjev javnih del, vzgoje in kulture oz. športa je poskrbela je za 130 mest za sodelavce in pomočnike, take, ki bo skrbeli za red in čistočo, za urejanje papirjev in podobnih uradnih funkcij.

Ponudbo lahko koristijo vsi, ki prebivajo v Trstu vsaj od 31. decembra 2007 in so delovno mesto izgubili lani ali letos, njihovo ekonomsko stanje ISEE pa ne sme presegati 7.500 evrov. Delovna ponudba predvideva je 30 delovnih ur tedensko za skupnih mesečnih 750 evrov.

Prošnje so začeli zbirati včeraj (čas pa je vse do 8. septembra) na sedežu odbornišva za socialna vprašanja v Ul. Mazzini 25 ob torkih in sredah (od 9. do 11. ure). ali po faksu 040/6758442. V omenjenem uradu so na voljo seveda tudi vsi potrebni obrazci, ki jih lahko najdemo tudi na spletni strani www.retecivica.trieste.it.

Novo postajališče za avtodome na parkirišču Le Piane

Na parkirišču Le Piane na križišču med ulicama Brigata Casale in Costalunga so uredili novo postajališče za tržaške avtodome. Na večji ploščadi, ki jo upravlja podjetje za ozemeljsko mobilnost AMT, bo lahko našlo mesto nad 190 avtodomov. Kdor bo želel parkirati svoje počitniško vozilo na ograjenem in razsvetljenem prostoru, ki razpolaga s štiriindvajseturnim videonadzorom, bo moral odšteti 250 evrov letno. V prihodnje bodo na parkirišču poskrbeli še za novo ploščad, za električno in vodno napeljavo ter seveda potrebnimi odtoki. Septembra pa bo na vrsti ureditev prometa na ulicah Cantù, Forlanini, Grego, Maovaz, Rosani, Visinada, San Pasquale, Revoltella in Felluga oz. na Furlanski cesti in na križišču na Opčinah in na Trgu De Gasperi; posledično bodo uredili tudi novih 350 parkirišč.

Pomoč pri zdravljenju odvisnosti od alkohola

Združenje za zdravljenje alkoholne odvisnosti Astra sporoča, da je tudi v poletnem času ob četrtkih, od 11. do 12. ure, na voljo posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno).

VZHODNI KRAS

Gradnje: nekateri hitijo s prošnjami

Vzhodnokraški rajonski svet se je na svoji zadnji seji ukvarjal predvsem s prošnjami za nove gradnje ter za obnavljanje hiš oziroma stanovanjskih objektov. Mnogi občani se očitno bojijo, da bodo sedanja zazidljiva zemljišča z novim regulacijskim načrtom postala nezazidljiva ali kmetijska. Sosvet, ki mu predseduje Marko Milkovič, ima zaradi tega še kar precej dela in se bo v ta namen sestal tudi jutri. Kot na marsikaterem področju je mnenje rajonskih svetov tudi glede prošenj za nove gradnje obvezno, za mestno upravo pa neobvezujoče.

Regulacijski načrt, ki ga je pred kratkim odobril tržaški občinski svet, bo stopil v veljavo šele po dokončnem sprejetju s strani deželne uprave. To naj bi se zgodilo morda ob koncu tega leta ali ob začetku novega. Urbanistična ureditev sedaj doživlja neke vrste prehodno fazo, ki jo nadzorujejo pristojne občinske službe.

Severna liga je na seji mestne skupščine pozvala župana Roberta Dipiazza, naj prepreči morebitne zlorabe v zvezi z novim in hkrati s starim urbanističnim načrtom. Župan je obljubil, da bo uprava strogo nadzorovala zadeve in natančno proučila vse prošnje za gradbeno dovoljenja.

SEŽANA - Zamenjana spominska plošča na pročelju hotela Tabor

V začetku julija je očetov rojstni kraj obiskala Daniela, hčerka Danila Dolcija

V nedeljskem Primorskem dnevniku smo 2. avgusta objavili članek Srečanje z Danilom Dolcijem in mu dodali posnetek z odkritja prve spominske plošče temu sežanskemu rojaku na pročelju hotela Tabor v Sežani. Naša bralka Jolka Milič pa nam je posredovala fotografijo nove plošče, s katero so Sežanci

pozneje zamenjali prvo, na kateri namreč ni bilo navedeno, da je bil Dolci tudi mirovnik, za kar je bil kar trikrat nominiran za Nobelovo nagrado. Miličeva nam je posredovala tudi fotografije z obiska Dolcijeve hčerke Daniele v Sežani 1. julija letos, ki jih je posnela Dolcijeva znanka in gostiteljica Slavka Kranjec.

Levo spominska plošča, desno Dolcijeva hčerka Daniela med pesnikovim prijateljem Peppinom Melijem in njegovo ženo Ado z Opčin

Tihotapec heroina obsojen na osem let zavora

Agenti tržaškega mobilnega oddelka so v ponedeljek zvečer prišli na sled 39-letnemu makedonskemu državljanu Asmetu Ramadanoskem. Našli so ga v kraju Campolongo sul Brenta pri Vicenzi, kjer je prebival z ženo in tremi otroki. Zaradi kaznivnega dejanja neupravičenega prometa s heroinom bo moral v zaporu preživeti osem let, kot je to določilo tržaško sodišče. Vse se je začelo 28. marca 2005, ko je policija na mejnem prehodu pri Fernetičih ustavila makedonskega državljan Azbija Tafovskega, ki je v svojem avtomobilu skrival dvajset kilogramov heroina. Slednjemu so v Italiji že sodili in v zaporu je izjavil, da je bil heroin namenjen Ramadanoskemu. Ob zaporni kazni bo moral slednji poravnati tudi denarno kazen v višini 50 tisočih evrov.

Romka zapustila Dijaški dom

Iz Dijaškega doma Srečko Kosovel so nam včeraj sporočili, da je mlada Romka, ki so jo policisti tržaške kvesture zasačili, ko je s starejšim dekletom skušala vdreti v stanovanjsko poslopje, že zapustila slovensko strukturo.

ŠKEDENJ - Edoardo Kanzian

Praznik branja v Domu J. Ukmarja

Tržaški kulturni delavec Edoardo Kanzian vabi jutri ob 19.uri v Dom Jakoba Ukmarja v Škednju (Ul. Soncini 112) na Prvi praznik branja: okusi in vrednote proti lagodnosti in spanju razuma. Pri pobudi sodeluje skupina ustanov in posameznikov, od neprofitnega društva Il pane e le rose do rajsonske knjižnice in mesečnika Letture iz Milana.

Tudi tokrat se bo zbralo omizje razmišljujočih osebnosti iz raznih okolij, ki bodo skušali zarisati nekonformističen pogled na aktualni trenutek. Po vrsti: gostujoči župnik in časnikar Dušan Jakomin, filmar Aljoša Žerjal, predstavnik ustanove Banca Etica Paolo Giurco, Marina Osenda iz združenja Libera - Associazioni, nomi e numeri contro le mafie, Roberto Lanza iz Banke časa, pisatelj Alberto Paronuzzi, Rosalba Trevisani iz Centra Unesco, glasbenik Giuseppe Signorelli, igralka Liliana Saetti in znanstvenik Giovanni Vladilo.

V vabilu Kanzian nekoliko paradokсно navaja rimskega cesarja in filozofa Marka Avrelija, ki pravi da »moraš biti zmeren tudi, ko se zabavaš«. Tega dne praznuje namreč omenjeni tržaški kulturnik okrogli življenjski jubilej sedemdeset let. Tako se bodo poleg naštetih veselili z njim tudi Lojze Debelis in sinova z vinom in dobrotami iz kolonkovskih vrtov ter Edi Kante s svojo znano penino.

Edi Kanzian je svojevrsten lik tržaške in širše kulture. V prvi vrsti je znan po svojih srečanjih in večerih na najrazličnejše, v glavnem angažirane teme, ki segajo od enogastronomije do zgodovine, od libertarne, anarhične in vsekakor neetablirane kulture do filma in glasbe, naj si bo jazza, južnoameriških ritmov, kantavtorske ali sodobne resne glasbe, katerih subtilni poznavalec je. Kot animator odprtih tržaških združenj, kot so Gente Adriatica, Centro studi ricerche Niccolò Tommaseo ali omenjeno Il pane e le rose, je priredil ničkoliko večerov, projekcij, glasbenih in pesniških nastopov itn. v Društveni gostilni na Kontovelu, v gostilni All'Antico Spazzacamino, po raznih tržaških društvih, hotelih, javnih dvoranh in v zadnjem času tudi v Lonjerju in Škednju.

Bolj kot v uradnem Trstu dobiva priznanja zunaj, v deželi in državi. Večkrat je sodeloval v italijanskih oddajah Televizije Koper-Capodistria, ki so obravnavale krajevne zgodovinske ali socialno angažirane teme, v sozvočju z izkušnjami raznih družbenih utopistov, kot so bili Danilo Dolci ali Don Milani, kjer se politična angažiranost sreča z duhovnostjo in tudi s krščanstvom.

Kanzian je avtor več knjižnih del (pesniška zbirka *Se questa è vita, Canti d'amore e rabbia* je iz leta 2006), priročnikov in študij (na primer izbor pomenljivejših časopisnih člankov *Il giornale in classe - La notizia* iz leta 2008), in audio-knjig, leposlovnih zgoščenk kot *Il principe felice* Oscarja Wilda iz leta 2007 ali *La voce dei poeti* iz leta 2008, v kateri Boris Pahor bere Srečka Kosovela, Margherita Hack pa Cecca Angiolierija. Skratka, gre za izvirno in dragoceno osebnost naše kulture, ki jo je vredno spoznati.

Davorin Devetak

OPČINE - Mario Sosič

Prijatelju in pevcu v slovo

Moški pevski zbor Tabor z Opčin je spet izgubil pevca. V ponedeljek, 10 t.m., je namreč umrl drugi tenor Mario Sosič ali »Mario je rejs«, kot smo mu pravili, ker je imel navado, da je po vsakem stavku zatrdil »je rejs«. Mario je resno zbolel v začetku januarja, vendar se je postopoma njegovo zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da ga je zbor obiskal na njegovem domu sredi junija in tudi takrat ni Mario izgubil svoje ironične žilice, ko se je norečeval iz svoje bolezni. Mario je sicer že pred leti resno zbolel, a se je po operaciji in primernem zdravljenju dobro pozdravil, da je normalno zaživel. Letos pa nova bolezen, kateri žal ni bil kos.

Po končanem obveznem šolanju se je Mario zaposlil na Opčinah, kjer se je izučil za električarja. Pozneje je dobil službo v tržaškem pristanišču, kjer je delal do svoje upokojitve. Medtem si je zgradil lep dom z lepo urejenim vrtom ter si z ljubljeno Grazio ustvaril družino. Kot zaveden Slovenec in zvest Openc se je vključil v kulturno delovanje domačega društva Tabor. Kot električar je bil vedno prisoten v Prosvetnem domu, kjer je bil kot tehnik potreben pri vseh prireditvah. Mario pa je imel še enega konjička. Po openski gmajni je namreč pobiral delce razstreljenih bomb in granat iz druge svetovne vojne ter z njimi ustvarjal razne umetnine, ki jih je razstavljal na Opčinah in tudi po drugih društvih na Tržaškem.

Mario Sosič je bil član MoPZ Tabor z Opčin že od svoje ustanovitve leta 1969 in je zboru ostal zvest celih 40 let. Žal ga na jubilejnim koncertu ob štirideseti obletnici zbora, ki je bil sredi aprila letos, ni bilo, ker je bil že bolan. Ob tej priložnosti pa je s strani Zveze pevskih zborov Primorske prejel priznanje za 40-letno sodelovanje na reviji Primorska poje. Pri zboru je bil Mario dolgo let skrben blagajničar in je zvesto skrbel, da so bili računi vedno v redu.

Nepozabna so njegova šaljiva pripovedovanja o dogodivščinah v dijaških letih na šoli in o odnosih s profesorji, s katerimi nas je zabaval na številnih potovanjih z avtobusom, ko smo gostovali z zborom po Sloveniji ali v Avstriji pri pobratenih zborih.

Dragi Mario, hvala za vse, kar si dal zboru in hvala tudi za vse, kar si naredil za našo narodno skupnost. Zbor Tabor je spet izgubil zvestega pevca, vsa naša narodna skupnost zvestega Slovenca, mi pa smo izgubili iskrenega prijatelja.

Vsi, ki smo te poznali, te prav gotovo ne bomo pozabili. Ženi Grazii, sinu Borisu, bratu Pavlu in vsem ostalim sorodnikom naj gre iskreno in občutno sožalje MoPZ Tabor.

Predsednik zbora
Armando Škerlavaj

jasnila in prijave sem Vam na razpolago na tel. 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali po e-pošti: franmilcinski@gmail.com

RAVNATELJSTVO DTTZG Žige Zoisa obvešča, da bodo potekala preverjanja za odpravljanje primanjkljajev v dneh 27., 28. in 29. avgusta po koledarju, ki je izobešen na oglasni deski na sedežu in objavljen na spletnem mestu www.zigazois.it.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da bo avgusta ob sobotah zavod zaprt ter da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v šolskem letu 2009/10 v četrtek, 10. septembra 2009.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v šolskem letu 2009/10 začel 10. septembra.

Čestitke

NEŽA MILIČ je nova kraljica terana. Ob prestižni izvolitvi ji čestita in želi uspešno kraljevanje Kmečka zveza.

Jež je za Katerino po gozdu tekal, in mali ježek MATEJ je na svet privekal. Taborniški srečno! Kuna, Vidra, Rosa, Jagoda, Vrtnica, Krap, Grom, Kozorog, Kirna in Ocean.

Vse naj, naj novorojenki GINEVRI, mami Isanni in očku Robertu. Pihalni orkester Breg Dolina.

Ginevra Vodopivec

je 10. avgusta osrečila mamico Isanno in očka Roberta.

Novorojenki voščimo vse najboljše

stric Walter, nonota Wilma in
Oskar, pranonota Anica in
Srečko ter Walter z družino

Dragi

Marjo

Danes praznuješ svoj 80. rojstni dan.

Čestitamo ti in ti želimo še mnogo zdravih, delavnih in sončnih dni.

Vsi tvoji

Izleti

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH organizira izlet za člane v ponedeljek, 14. septembra. Program predvideva obisk vinske kleti Gelisi v San Quirinu (Pordenon) in pršutarne Morgante v San Daniele del Friuli. Prijave sprejemamo v uradu zadruge do 14. avgusta.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Avstrijo v Grad Hochosterwitz in v muzej na odprtem Maria Saal v torek, 8. septembra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, naselje Sv. Mavra 124-Sesljan, od ponedeljka do petka, od 8.30 do 12.00. (tel.št.: 040/2017385-3390). Vpisovanja se zaključijo v ponedeljek 24. avgusta.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTRE DAME vabimo na skupno goriško-tržaško romanje na Barbano, v ponedeljek, 31. avgusta. Po skupni sv. Maši na Barbani bomo šli na kosilo v Bilje, potem pa na Sv. Goro, kjer bomo imeli pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim. Avtobus bo odpeljal iz Opčin ob 7.00, s Trga Obedan ob 7.15, s Proseka ob 7.30, iz Sv. Križa ob 7.35, iz Sesljana ob 7.40. Za vpis in ostale informacije pokličite čimprej na tel.št.: 040-220693 ali 347-9322123.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira 11., 12. in 13. septembra izlet v Salzburg. Za

rezervacije in informacije lahko pokličete na tel. št. 040-327062.

SKUPINA 85 organizira od 19. do 25. septembra izlet: Donava od Beograda do Črnega morja. Informacije in vpisi: info@gruppo85.org, tel. 348-5289452 ali 338-7417105.

Prireditve

5.FESTIVAL MORJA- Združenje za Križ v sodelovanju z vsemi vaškimi društvi vabi v park Ljudskega doma v Križu na ogled Puccinijeve enodejanske Gianni Schicchi v izvedbi članov Mednarodne operne akademije Križ, ki jo vodi basist Alessandro Svab. Ponovitev premiere danes, 12. avgusta ob 21. uri.

NABREŽINSKA ŽUPNIJA bo v nedeljo, 16. avgusta, praznovala zavetnika sv. Roka. Ob 10. uri bo daroval slovesno sv. Mašo s procesijo novomašnik Mirko Butkovič. Na travniku ob cerkvi bo ob 20. uri nastop kulturnega društva »Kraški šopek« iz Sežane in srečolov. V župnijski dvorani bo od danes, 12. avgusta, do nedelje, 16. avgusta, na ogled razstava Tonkine klekljarske šole iz Ljubljane. Urnik razstave od 18. do 22. ure.

SKD IGO GRUDEN v okviru praznovanja vaškega zavetnika sv. Roka in praznika Okusi tradicije, vabi danes, 12. avgusta ob 18.30 na otvoritev: fotografske razstave »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča (v kavarni Gruđen), razstave starega orodja za vinogradništvo »Iz vinograda v klet«, razstave šahovnic z vsega sveta (iz zbirke Dušana Kalca) in likovne razstave Vladimirja Klanjskega. Urniki ogleda: vsak dan od 18. do 22. ure, v petek in nedeljo tudi od 10. do 12. ure. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN v okviru praznovanja vaškega zavetnika sv. Roka in praznika Okusi tradicije, vabi v soboto, 15. avgusta ob 19. uri v društvene prostore na »Predstavitev literarnih tekstov« misleca, filozofa, pesnika in pisatelja Rudija Kersevana. Toplo vabljeni!

OBČUTENA VSEMANJŠINSKA PROSLAVA NA BAZOVSKI GMAJNI se bo letos odvijala v nedeljo, 6. septembra, ob 15. uri. Zbori bodo skupno zapeli pesmi Žrtvam, Bazovica, Stoji tam v gori partizan in Vstajenje Primorske. Notno gradivo je na razpolago na tržaškem sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20, tel. št.: 040-635626. Skupna pevska vaja bo v četrtek, 3. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Vljudno vabljeni vsi pevci.

BAMBIČEVA GALERIJA prireja v soboto 5. septembra, ob 11. uri odprtje fotografske razstave Petra Cvelbarja Brezmejnih študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage. Uvodna beseda Saša Martelanc. Sodelovanje z DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra.

Loterija 11. avgusta 2009

Bari	85	56	71	33	26
Cagliari	35	21	69	5	71
Firence	8	49	26	44	76
Genova	9	76	84	73	17
Milan	53	19	57	73	82
Neapelj	52	22	66	89	37
Palermo	47	36	33	44	23
Rim	16	30	1	21	82
Turin	34	41	45	68	69
Benetke	60	79	47	42	73
Nazionale	70	27	77	22	28

Super Enalotto št. 96

26	29	40	50	54	72	jolly 78
Nagradni sklad						13.717.186,33 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						125.183.734,82 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
51 dobitnikov s 5 točkami						40.344,67 €
6.716 dobitnikov s 4 točkami						306,36 €
251.927 dobitnikov s 3 točkami						16,33 €

Superstar

85

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
1 dobitnik s 5 točkami	1.008.616,75 €
39 dobitnikov s 4 točkami	30.636,00 €
1.354 dobitnikov s 3 točkami	1.633,00 €
15.737 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
96.616 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
214.572 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 12. avgusta 2009
JULIJAN

Sonce vzide ob 6.03 in zatone ob 20.16
- Dolžina dneva 14.13 - Luna vzide ob 22.34 in zatone ob 12.52

Jutri, ČETRTEK, 13. avgusta 2009
HIPOLIT

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,1 stopinje C, zračni tlak 1017 mb ustaljen, veter 7 km na uru zahodnik, vlaga 69-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 25,7 stopinje C.

Lekarne

Do petka, 14. avgusta 2009
Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure

Oširek Sonnino 4 - 040/660438, Ul. Alpi Giulie 2 - 040/828428, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040/271124, Sesljan - 040/208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040/208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5 - 040/631304.

www.farmacistiuristi.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »San Valentino di sangue 3D«. **ARISTON** Poletna arena: 21.00 »Valzer con Bashir«.

CINECITY - 16.00, 16.30, 17.00, 18.00, 18.45, 19.15, 20.00, 21.00, 21.30, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Ken il Guerriero - La leggenda di Raoul«; 18.00, 22.00 »La rivolta delle ex«; 16.00, 18.50, 21.45 »Transformers: La vendetta del caduto«; 16.00 »Coraline e la porta magica 3D«; 16.00, 20.00 »Una notte da leoni«.

FELLINI - Dvorana je zaprta za poletni premor.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 20.30 »La misma luna«; 18.45, 22.15 »Niente velo per Jasira«. **GIOTTO MULTISALA 2** - 17.15 »Coraline e la porta magica«; 19.45, 22.00 »I love Radio Rock«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Obsessed - Il thriller«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.10, 20.40 »Snubitev«; 20.30 »Tujci«; 17.30, 19.20,

21.10 »Br no«; 16.50, 18.40 »Ledena

doba 3: Zora dinosavrov«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.15 »Una notte da leoni«; Dvorana 2: 16.30, 19.00, 20.00, 22.00 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 3: 16.30, 18.10, 22.20 »La rivolta delle ex«; Dvorana 4: 18.15, 20.15 »St. Trinian's - Il più esclusivo college inglese«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ghost Town«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

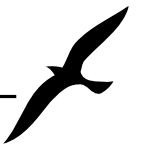
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.30 »Harry Potter e il Principe mezzosangue«; Dvorana 2: 19.50, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 3: 19.50, 22.00 »Matrimonio all'inglese«; Dvorana 4: 20.00, 22.00 »Due partite«; Dvorana 5: 20.00, 22.10 »Apaloosa«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinitevjo didaktičnih dejavnosti šola zaprta ob sobotah do vključno 22. avgusta ter dne 14. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV O. Š. FRANA MILČINSKEGA obvešča, da za tabor angleškega jezika »Jezikajte!« in šahovsko, fotografsko in računalniško delavnico »Mišk@« sprejemamo vpise do 20. avgusta. Za vsa dodatna po-

HUDA URA - V noči na torek divjalo nad mestom in okoliškimi vasmi

Neurje povsem razdejalo dvorišče Prosvetnega doma

Veliki kostanj je razpolovilo, veja pa je zmečkala društveni kombi - Orkanski veter je izrul več dreves v vasi

Taka dobrodošlica je včeraj zjutraj dočkala vse na dvorišču Prosvetnega doma; kombi je za odpad, kostanj je razpolovljen in električna napeljava na manjšem igrišču je uničena

KROMA

Bliskanje in strašno grmenje nista v ponedeljek zvečer obetala nič dobrega. Okrog 22. ure se je nad mestom in okoliškimi vasmi razbesnelo silno neurje: švigale so strele in veter se je dvignil, lilo je kot iz škafe, tako da je voda v trenutku zalila ceste. Skorajda orkanski veter je prizadel predvsem Opčine, kjer je največ škode povzročil v domačem Prosvetnem domu, pravzaprav na njegovem dvorišču. Veter oz. zračni vrtnec je tu razklat velik kostanj, ki kraljuje ob košarkarskem igrišču; večja veja je treščila naravnost na bel kombi domačega društva Tabor, ki je bil parkiran ob steni, in ga povsem zmečkala. Tudi lipam, ki rastejo okrog ploščadi, neurje ni prizaneslo.

Včeraj so se navsezgodaj na dvorišču zbrali prvi člani društva, ki so lahko samo nemo zrl v razdejanje na dvorišču. »V nedeljo smo bili vsi tam, spravljali smo in urejali prostor za praznik, ki naj bi ga Demokratska stranka tu privredila konec avgusta. Mislim, da bo šlo zdaj vse po vodi,« nam je včeraj zaupala zaprepaščena predsednica društva Tabor Živka Persič. Dobrodošlica je bila res nepričakovana, saj si ni nihče predstavljaj, kaj se je ponoči tam dogajalo. Večje in manjše veje so zjutraj ležale vsepovsod, nekatere pa so poškodovale električno na-

peljavo nad manjšim zunanjim igriščem. Na lice mesta so se seveda pripeljali tudi gasilci, občinski redarji in pa predstavniki zavarovalnice, da bi preverili in popisali morebitno škodo. »Za še dodatno nevšečnost pa so poskrbeli kovinski panoji, tisti, ki prekrivajo kioske, ki so kar zleteli na sosednje dvorišče in poškodovali avtomobil.«

Po razumljivi jutranji hladni prhi si bodo morali sedaj odborniki zavihati rokave: nekaj dreves bo treba popolnoma odžagati oz. odstraniti vsaj viseče veje, v prihodnjih dneh pa jih bo obiskal tudi strokovnjak, ki se bo izrekel o usodi znamenitega kostanja. »V takih primerih je skoraj bolje iskati pozitivne plati medalje: k sreči veja ni padla na streho, nobenega ranjenega ni bilo škoda je

le materialna,« je dodala predsednica društva. Včeraj zvečer so se člani društva oz. vsi, ki redno zahajajo v Prosvetni dom, zbrali in se pomenili o morebitnih akcijah za ureditev dvorišča in o nadaljnjem delovanju.

Sicer je telefon v noči na torek na openski gasilski postaji nenehno brnel, saj je veter izrul marsikatero drevo, ki je obležalo na cestišču in zaustavilo promet; na Proseški cesti so ga gasilci na primer že čez noč razžagali in odstranili s cestišča, podobno pa je bilo tudi na Bazoviški cesti, na cesti za Repen, na ulicah degli Alpini, Riceratorio in Assenzio, so nam sporočili gasilci. O hujših težavah drugod po Krasu nismo izvedeli, le močan dež je premočil vse, tako da je marsikatera prireditev odpadla. (sas)

POLETNE PRIREDITVE - Prenovljeni Večeri prazničnega dne

Klovnska predstava in koncert evergreenov

Maurizio Soldà in Tiina Hallikainen sta kot klovna spravila v dobro voljo otroke in odrasle - Z zamolklim patosom prežeti šansoni Marzie Postogna

Prvi letošnji Večer prazničnega dne, ki je bil v nedeljo, je na že ustaljeno prizorišče malega Trga Tor Cucherna v starem delu Trsta privabil lepo množico gledalcev, v veliko veselje prirediteljev iz Krožka Jacquesa Maritaina, kot je bilo razbrati tudi iz pozdravnega nagovora predsednice Rossane Poletti. Zadovoljstvo je bilo dvojne narave, saj je pred dvema letoma kazalo, da bo po devetnajstih letih brez javnih prispevkov konec prireditve, ki je kot prva začela nuditi Tržačanom nekaj kulturnega razvedrila v vročih poletnih večerih, in to brezplačno. Z veliko truda so lani pripravili skromen niz, predvsem iz želje, da bi vendarle dosegli dvajsetletnico. No, letos so se stvari obrnile in niz je spet zaživel, sicer precej spremenjen, nekoliko po sili razmer, nekoliko pa tudi iz želje organizatorji po spremembi. Tako bo letos niz strnjen na tri zaporedne večere in posvečen deželni gledališki dejavnosti, ponedeljkov je zaradi naliva odpadel, zato pa sta bili sinoči na sporedu dve predstavi.

V nedeljo so se predstavili gledališki ustvarjalci iz Trsta, in sicer **Maurizio Soldà, ki je s sodelavko, Finko Tiino Hallikainen (na desni sliki, KROMA)** zlasti otrokom posvetil klovnsko predstavo, in **Marzia Postogna (na levi sliki, KROMA)**, priljubljena igralka skupine La Contrada, ki je tokrat nastopila kot pevka ob spremljavi kitarista Eduarda Contizanettija in kontrabasista Massima De Stephanisa. Tako je prvi večer dokaj zvesto sledil tradicionalni zasnovi ni-

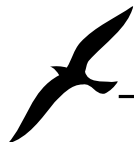
za z dvojnimi nastopom, gledališkim in glasbenim.

Vsekakor je nedeljski večer navdušil številno občinstvo. Maurizio Soldà in Tiina Hallikainen sta z nostalgično starinsko obarvano predstavo L'irresistibile scalcinata Compagnia Solfrini spravila v smeh male in odrasle gledalce s triki, prijemi in gagi, ki spadajo v klasiko klovnskih nastopov, a so kljub temu zaradi rahlih, a nenadejanih sprememb zornega kota izzveneli sveže in izvirno.

Drugi del večera s koncertom Marzie Postogna je bil seveda posvečen odraslim gledalcem, ki so se pustili prevzeti čaru znanih, po večini zimzelenih popevk iz različnih žanrov, od francoskega šansona do argentinskega tanga in portugalskega fada ter seveda italijanskih avtorskih pesmi, v katerih je vezno rdečo nit predstavljal nekako zadržan, zamolkel patos. Zahte-

vni repertoar je igralka, ki je v marsikateri vlogi za Contrado že dokazala svoje pevske sposobnosti, odpela intenzivno in prepričljivo. Zelo dobra je bila tudi glasbena spremljava kontrabasista Massima de Stephanisa in kitarista Edoarda Contizanettija, ki je bil tudi glasbeni vodja koncerta. Gledalce je še najbolj navdušil vložek treh tržaških pesmi, a tudi ob drugih je marsikomu zatrepalo srce kot, denimo, ob sklepni La vie en rose. (bov)

SKD Igo Gruden

SKD Igo Gruden prireja ob prazniku sv. Roka
v Nabrežini od 12. do 16. avgusta

štiri razstave v društvenih prostorih

v dvorani – etnografska razstava
Vinogradniško orodje in oprema

v sobi Radovič
Šahovnice z vsega sveta (zbirka Dušana Kalca)

v drugem nadstropju
Trta na Krasu – slike Vladimirja Klanjščka

v kavarni
fotografije o Barkolani Miloša Zidariča

OTVORITEV danes, 12. avgusta, ob 18.30

Slikarja **Vladimirja Klanjščka** bo predstavil **Deziderij Švara**

Urniki razstav

sreda – petek 18.00 - 22.00
sobota, nedelja 10.00 - 12.00, 18.00 - 22.00

Mali oglasi

BLIŽA SE KRAŠKA OHCET - pohitite, če vam rabi naramna ali naglavna ruta. Imam jih na razpolago še nekaj. Kličite na tel. št. 040 - 299820.
DAJEM V NAJEM dvosobno stanovanje pri Sv. Jakobu študentom ali nestalno-bivajočim v Trstu. Tel. 347-8187056.

NABREŽINA CENTER v dvonadstropni stavbi prodajamo mansardo, 170 kv. m. z že prisotnimi priključki vode, plina in elektrike, avtonomno ogrevanje in z načrtom za eventuelno razdelitev na eno ali dve stanovanji. Cena 125.000 evrov. Tel. 335-205539.

PRODAM knjige za vse razrede znanstvenega liceja. Pokliči na tel. št. 347-6868225.

PRODAM peč 40.000 kalorij znamke Atlas na drva, gas ali na diesel, železna vrata 2 x 80 m ter hladilnik (frigo) s tremi predali znamke De-roit. Tel. št.: 040-814212.

PRODAM KNJIGE za prvi razred liceja: Obča geografija, Intrecci, trame e canti (narrativa) in L'Italiano: grammatica e scrittura. Tel. 040-213011.

PRODAM celotno zbirko Cankarjevih del in zbirko Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev. Tel. 334-6148351 ali 349-4958823 (najraje od 10. do 13. ure).

PRODAM otroško posteljico/stajico za kamping »baby relax«, mere 125 cm x 65 cm x h.80 cm, stolček »Prima pappa Peg Perego« in hojico, vse v odličnem stanju. Tel. v večernih urah na tel. št. 040-946702.

V AVTOKAMPU LANTERNA blizu Poreča je na prodaj dobro ohranjen kamp prikolica (3+2 ležišča). Kdor želi dobro kupčijo naj pohiti, saj je cena več kot ugodna: samo 2.500 evrov za vse, kar rabi pri kampiranju. Tel. št.: 040-228074 (ob uri loca) ali 339-8160558.

V GABROVCU dajem v najem nepremičnino, 50 kv.m., za katerokoli dejavnost. Tel. št.: 348-4459266.

Osmice

NA KONTOVELU pri Deanu smo odprli osmico.

OSMICA je odprta v Šempolaju v oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Žigon Miro, Zgonik št. 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57. **OSMICO** sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samatorci 22. Tel. 040-229180.

TERČONOV so v Cerovljah odprli osmico. Tel. 040 - 299435.

V KRIŽU pri Beljanovih je Silvano odprl osmico. Tel. 040-220708.

Obvestila

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtnih, od 11. do 12. ure.
OBČINE OKRAJA 1.1 (DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka

delovala v Igralnem koticu »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: danes, 12. avgusta: »Barve vode«, »Začarane pripovedke«; v petek, 21. avgusta: »Igrajmo se alkimista - igre z vodo«, »Žnaki...stripov«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega koticu Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

PILATES - SKD F. PREŠEREN- v času premora prirejamo za kondicijo in družbo pohod do Drage. Zbirališče danes, 12. avgusta, ob 19.15 na parkirišču kolesarske steze nad Ricmanji. S seboj prinesite žepno svetilko. Vabljenje telovadke in vse, ki si želite drugače preživeti večer.

ORGANIZATORJI KRAŠKE OHCETI vabijo harmonikaše, ki bodo sodelovali v nedeljski povorki, na sestanek v četrtek, 13. avgusta, ob 20. uri v Bubničev dom v Repnu.

VELIKI ŠMAREN NA REPENTABRU - v četrtek, 13. avgusta, ob 20.30 otvoritev razstave Štefana Grigča, predstavitev romana domačinke Vilme Purič »Burjin čas« ter zgoščenke romarske poti od Jadrana do Alp. Sodeloval bo združeni mešani pevski zbor »Repentabor«. V petek, 14. avgusta, v okviru Festivala Med zvoki krajev v sodelovanju z repentaborsko občino bo ob 21. uri nastopil kitarist Gabriela Curciotti. Praznik: Prva sveta maša bo ob 8. uri. Ob 10. uri bo maševal dosedanji tržaški škof Evgen Ravignani. To bo tudi zadnje maševanje na tem griču v službi tržaškega škofa. Popoldanska pobožnost z sveto mašo in petimi litanijami se bo začela ob 17. uri. Vodil jo bo dr. prof. na rimski univerzi Jože Bajzek. Nato sledi koncert pritrkovalcev. Na nedeljo župnija slavi svojega zavetnika Sv. Roka. Sv. maša ob 10. in 19. uri. Zvečer bo igrala kot že vrsto let nabrežinska godba na pihala. Vse dni bodo delovali kioski z domačimi kraškimi dobrotami. Vabljeni!

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadriranja na deski in na jadrnicah o'pen bic. Tečaji bodo celotedenski od 13. do 18. ure. Vršili se bodo do 14. avgusta. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 9. do 11. ure ter ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Seslanskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858, e-mail info@yccupa.org ter na spletni strani www.yccupa.org.

KRUT obvešča, da poletni urnik uradov sledeči: od 9. do 13. ure. Društveni prostori bodo zaprti do 14. avgusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V BOLJUNCU bo od julija do septembra odprta ob sredah od 15. do 17. ure. Bralci, lahko vrnejo izposojene knjige tudi v uradu za kulturo Občine Dolina: od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure. Do 14. avgusta bo knjižnica zaprta.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da družine s stalnim prebivališčem v občini Repentabor in s šoloobveznimi otroki, ki obiskujejo šole v Trstu, lahko vložijo prošnjo za brezplačno dodelitev letnih dijaških vozovnic za linijske avtobuse. Letna vozovnica bo

dodeljena brezplačno na podlagi družinskega bruto dohodka za leto 2008, ki ne sme presegati 39.127,75 z odbitkom 4.000,00 evra za vsakega vzdrževanega otroka. Vzorec prošnje za brezplačno dodelitev letne avto-busne vozovnice, je na voljo v tajništvu občine Repentabor, v uradnih urah od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00, tel. 040 327335,

Rok za predstavitev prošnje zapade 14. avgusta.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta do vključno 14. avgusta 2009.

ZSSDI obvešča, da bosta do 14. avgusta urada v Trstu in Gorici zaprta.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča da bodo uradi zaprti do 14. avgusta. Do 11. septembra pa bodo uradi poslovali od 9. do 13. ure.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA prireja v nedeljo, 16. avgusta popoldne, pohod k Marijini cerkvi na Peče v dolini Glinščice nad Boljuncem, kjer bo ob 17. uri slovesna sv. Maša. Vljudno vabljeni!

DUHOVNE VAJE za žene in dekleta bodo tudi letos v Domu Blagov (Le Beatitudini) od ponedeljka, 17. avgusta zjutraj, do srede, 19. avgusta zvečer. Vodil bo pater Silvin Krajnc. Prijave na tel. št. 040 - 299409 (Norma).

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME vabijo otroke od 4. leta dalje, osnovnošolske otroke in dijake nižjih srednjih šol na oratorij, ki se bo vršil v Slomškovem domu v Sv. Križu, od 17. do 21. avgusta. Za vpis in vse ostale informacije se čimprej oglasite na tel. št.: 040-220693 ali 347-932123.

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja-delavnice v vrtu Rivoltella (nedaleč od Ostržka) v petek, 21. in 28. avgusta, od 9. do 12. ure »Znanost in igra«. V torek 4., petek, 8. in petek, 11. septembra, bodo od 16. do 18. ure na program likovne delavnice »Mozaike iz barvnega papirja«. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprta do petka, 21. avgusta.
11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliškovi se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri in zaključí v petek, 28. avgusta, prav tako ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev. Info: Zveza slovenskih kulturnih društev, ul. San Francesco 20 (II. nad.), tel. št.: 040-635626, fax: 040-635628, e-mail: trst@zskd.org, www.zskd.eu.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSSDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. avgusta, ter od 31. avgusta do 4. septembra. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 349-7597763 (Nastja), 335-6278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillemium.com.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - ŠZ Mladost vabi od ponedeljka, 24. do sobote, 29. avgusta, na igrišče v Doberdobu na poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Udeleženci bodo razdeljeni po starostnih skupinah ter bodo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandoliča in sodelavcev vadili tehniko nogometne igre po tako imenovani Coerverjevi metodi. Predpisnine sprejemamo preko sledečih tel. št.: Domenico Donda 334-6989857, Fulvio Battistuta 338-3681964, Juren Igor 335-6041844, info@juren.it.

OPZ IN MPS SLOMŠEK vabita nove peve v svojo sredo. Pevski teden za OPZ 6-10 let bo od srede, 26., do petka, 28. avgusta, v Slomškovem domu Bazovici. Za MPS od ponedeljka, 31. avgusta, do petka, 4. septembra, v Savinjski dolini. Informacije na tel. št. 040-226841 (Sandra) ali 040-226480 (Zdenka) do 20. uri.
KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI bo v avgustu zaprta.
POKRAJINSKI URAD VZPI-ANPI v UL Crispi 3 obvešča, da bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala: 040-661088.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacistična taborišča obvešča, da bo urad v UL Rio Primario št.1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

BREZSKRBNE POČITNICE za otroke

in starše! SPD Krasje ponuja osnovnošolcem in nižješolcem delavnice, na katerih bodo pod strokovnim vodstvom dokončali pisanje nalog in ponovili ter utrdili vse, kar naj bi med poletjem predelati za šolo. Obenem se bodo v prijetni družbi lotili tudi umetniških in razvedrilnih dejavnosti. Srečanja bodo na sedežu SPD Krasje v Trebčah od 31. avgusta do 4. septembra vsako jutro od 9. do 13. ure. Prijavite se čim prej (ne nujno za vseh pet dni)! Info na tel.št.: 333-1176331 (Nidia).

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo za poletni dopust zaprta do 31. avgusta.

SLORI obvešča, da bo do 31. avgusta odprt za javnost od 9. do 13. ure ali po dogovoru.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 31. avgusta imela sledeči urnik: od ponedeljka do četrta od 9. do 13. ure, ob petkih bosta zaprta.

44. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2009- Park Finžgarjevega doma - Opčine (TS), Dunajska cesta 35: petek, 4. septembra, ob 16.30 dr. David Bandelj, ... Mi se imamo radi (pregled in vizija medkulturnih, medosebnih in medliterarnih odnosov med Slovenci v Italiji in Sloveniji); sobota, 5. septembra, ob 16.30 dr. Boštjan Žekš, Slovenci v zamejstvu in po svetu po padcu meja, v obdobju globalizacije; nedelja, 6. septembra, ob 10. uri, dr. Edvard Kovač, »Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?«, ob 16. uri dr. Matej Makarovič, Slovenija, Evropa in globalizacija. V nedeljo, 7. septembra, ob 9. uri bo na prireditvenem prostoru za udeležence Drage sv. maša. Spremlna prireditve: Brezmejni študijski dnevi - tri desetletja izrazov v soboto, 5. septembra ob 11. uri, v Bambičevi galeriji na Opčinah, Proseška ul. 131 (nasproti župnijske cerkve).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja »Cheerleading Free Open Day« v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F.Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 349-7597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillemium.com.

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

60-LETNIKI Z OPČIN in okolice organizirajo 13. septembra enodnevni izlet z avtobusom na Koroško s splavarji. Prijave na agenciji Ideja turizem v Sežani (bivši Kompas). Dobrodošli so tudi soproge in soprogi slavlencev. Za informacije: 040-213682 (Igor), 040-215033 (Ana) v večernih urah.

LETNIKI 57 od Milj do Devina organizirajo v soboto, 26. septembra, enodnevni izlet. Za informacije tel. št.: 340-8321902 (Marta); 040-327019 (Renzo) v večernih urah.

Prispevki

Ob obletnici smrti Antona Marca darujeta žena Anica in sin Pavel 50,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na Marizo Kralj in namesto cvetja na njen grob darujeta Tatjana in Antek Tečon 50,00 evrov za Cerkevni peski zbor v Devinu. V spomin na strica Milkota daruje Marta Guštin Carli 50,00 evrov za KD Prosek -Kontovel.

Ob obletnici smrti drage mame Ide in sestre Brune Bukavec daruje Palmira s Steliotom 100,00 evrov za KD Prosek - Kontovel.

V spomin na Milo Doljak, ki je veliko časa posvetila negi vaškega pokopališča, daruje Mara 25,00 evrov za Otroški pevski zbor Zgonik. V spomin na bratranca Andreja Čoka iz Šabaca darujeta Vlasta in Fabio Ruzzier 20,00 evrov za sklad Ota Lucchetta D'Angelo.

V spomin na starše Ninko in Milana Švaba daruje sin Igor 100,00 evrov za Sklad Mitja Čuk in 70,00 evrov za Cerkevni pevski zbor Novi Sv. Anton.

V spomin na teto Manči Švab daruje nečak Igor 30,00 evrov za Cerkevni pevski zbor Novi Sv. Anton.

† Zapustila nas je

Celesta Zavadlal vd. Legiša

Žalostno vest sporočata

sinova Zvonko in Nevo z družinama

Od pokojne se bomo poslovili v ulici Costalunga v četrtek, 13. avgusta, med 9.30 in 11.40.

Žarni pogreb bo v petek, 21. avgusta, ob 10. uri v mavhinski cerkvi.

Vižovlje, Trst, 12. avgusta 2009

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Zadni pozdrav noni in pranoni

vnukinji Alenka in Ljuba ter pravnuki Virginia, Gabriel, Karol in Robert

Za drago Celesto žaluje

brat Albin Zavadlal z družino

Ob izgubi drage mame izrekamo ravnateljcu Zvonku Legiši in njegovcem globoko sožalje

učno in neučno osebje srednje šole Gruden

SKD Igo Gruden

izraža globoko sožalje predsedniku nadzornega odbora prof. Zvonku Legiši in njegovi družini ob smrti matere Celeste

† Prerano nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Mario Sossi

Žalostno vest sporočajo

žena Gracija, sin Boris z Mojco, hči Tamara z Igorjem in Jano, brat Paolo z Alenko, Jakobom in Nado ter ostalo sorodstvo

Od njega se bomo poslovili jutri, v četrtek, 13. avgusta, od 11.00 do 13.20 v ulici Costalunga.

Žarni pogreb bo v četrtek, 20. avgusta, ob 14. uri v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

Namesto cvetja darujte v dobrotelne namene.

Opčine, 12. avgusta 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Opčine

Draga botra Gracija, tebi in tvoji družini moje iskreno sožalje.

Moira z družino

Žalovanju se pridružuje

družina Mihalič

MARIO SOSIČ, naš dolgoletni odbornik in član, nas je nenadoma zapustil.

Odbor in člani Društvene gostilne na Opčinah

izrekamo ženi Graciji, hčerki Tamari z družino, sinu Borisu ter vsem sorodnikom iskreno sožalje.

Dragi Mario, naj ti bo lahka domača gruda.

Ob smrti očeta in moža izrekamo sinu Borisu in ženi Graciji iskreno sožalje.

Godbeno društvo V. Parma - Trebče

Bratu Gromu in njegovcem izrekamo iskreno sožalje

taborniki RMV

KOTLJE - Slavko Pregl na srečanju pri Prežihovi bajti

Prežih skozi obravnavane teme aktualen tudi danes

Letošnje srečanje je namenjeno 30-letnici spominskega muzeja na Preškem Vrhu in 60-letnici izida Solzic

Predsednik društva slovenskih pisateljev Slavko Pregl je na včerajšnjem srečanju pri Prežihovi bajti, spominskem muzeju pisatelja in politika Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca, poudaril, da so Prežihova socialna nota ter vera v delo in poštenost nekaj, kar nam v današnjem času pride zelo prav. »V tem smislu je Prežih danes zelo živ,« je dejal. Že v preteklosti so se ljudje v kriznih časih obračali k pisateljem, saj so jim verjeli in zdi se, da so pisatelji tisti, na katere se lahko narod vedno nasloni. »Prežihov Voranc je bil takšen pisatelj,« je dejal Pregl, ki je nastopil kot slavnostni govornik na včerajšnjem srečanju.

Napovedal je, da bo Prežihova bajta vključena v projekt poti slovenskih pisateljev, ki ga načrtujejo na društvu, saj po njegovih besedah predstavlja »trajen spomenik slovenstva«.

Včerajšnje že sedmo srečanje pri Prežihovi bajti na Preškem Vrhu nad Kotljami je ob obletnici rojstva Prežihovega Voranca (1893 - 1950) pripravil Koroški pokrajinski muzej. Letošnje srečanje je namenjeno 30-letnici spominskega muzeja na Preškem Vrhu in 60-letnici izida Solzic. O pomenu zbirke 11 mladinskih črtic Solzice, ki jih je Prežih napisal na pobudo Kristine Brenkove in so zadnje njegovo izdano delo za časa njegovega življenja, je spregovorila izredna profesorica za področje mladinske književnosti Dragica Haramija. Kot je dejala zbranim ob Prežihovi bajti, se moč Prežihovih Solzic skriva v vrednotah, ki jih je avtor ubesedil. To pa so poštenost, prijateljstvo ter predanost narodu in jeziku. Ob tem je izpostavila, da je opis ljubezni do matere v naslovni črtici Solzice eden najbolj poetičnih odlomkov v slovenski mladinski književnosti.

Spominski muzej Prežihovega Voranca na Preškem Vrhu, imenovan Prežihova bajta, je Ku-

harjevim pomenila prvi lastni dom - Prežih je bil sicer rojen v bližnji Podgori. Bajta je kot spominski muzej urejena od leta 1979, ko je bil v bližini postavljen tudi spomenik Prežihovega Voranca, delo akademskega kiparja Stojana Batiča. Prežihova bajta, ki jo je v treh desetletjih obiskalo okoli 281.000 ljudi, med njimi največ šolarjev, je od včeraj bogatejša za dodatni razstavni prostor, ki ga je muzej uredil v obnovljenem kletnem prostoru. V njem je na novo postavljena manjša razstava o spominskem muzeju, ki jo je na srečanju predstavila kustosinja muzeja Liljana Suhodolčan.

Kletne prostore Prežihove bajte, vhod vanj in novo dovozno pot je s pomočjo sredstev ministrstva za kulturo v zadnjem letu uredila občina Ravne na Koroškem. Kot je v imenu odsotnega župana občine Tomaža Rožena na slovesnosti povedal Vojko Močnik, to predstavlja pomemben preboj v širitvi muzejske zbirke Prežihove bajte. Hkrati je napovedal, da občina dolgoročno načrtuje odkup bližnjega gospodarskega poslopja, v katerem bi uredili muzej kmečkega življenja na Koroškem in predstavili Prežihovo družino. Dodatne aktivnosti za promocijo Prežihovega Voranca pa bo v prihodnje izvajala tudi Prežihova ustanova, ki deluje od leta 1997 in katere predsednik uprave je ravenski župan. Ustanova med drugim ob 60-letnici pisateljeve smrti načrtuje znanstveni simpozij in v sodelovanju z eno od slovenskih založb izdajo romana Jamnica.

Včerajšnjega srečanja pri Prežihovi bajti se je udeležila tudi žirija za trinajsto večernico, nagrado časnika Večer za otroško in mladinsko literaturo, ki se je popoldne sestala na Prevaljah. Tam se je namreč leta 1960 »rodila« bralna značka, ki danes predstavlja množično gibanje, ki otroke in mlade spodbuja k branju. Prva bralna značka je bila podeljena leta 1961 in je bila poimenovana po Prežihovem Vorancu.

Prežihov Voranc je v slovenski literarni zgodovini predstavnik socialnega realizma, na njegovo ustvarjanje pa so vplivali koroško kmečko okolje ter prva in druga svetovna vojna, ki jih je opisoval v svojih romanih in črticah. Najbolj znana dela so noveli Boj na Požiralniku in Odpustki, zbirka novel Samorastniki, romani Požganica, Doberdobj in Jamnica ter potopisa Od Kotelj do Belih Vod ter Borba na tujih tleh. Zadnji umetniški vrh predstavljajo avtobiografske črtice Solzice. (STA)

Znani nominiranci za trinajsto večernico

Za trinajsto večernico, nagrado Večera za otroško in mladinsko literaturo, se bodo potegovala dela Polnočna kukavica in druge zgodbe Mateta Dolenca, Alice v nori deželi Evalda Elisarja, pesniška zbirka Vprašanja srca Bine Štampe Žmavc, Leto v znamenju polža Irene Velikonja in Pink Janje Vidmar. Žirija jih je izbrala v ponedeljek na Prevaljah. Žiranti, predsednik Tone Partljič ter člani Manca Perko, Dragica Haramija, Ida Mlakar in Melita Forstnerič Hajnšek, so nominirance izbrali izmed 11 del, ki so jih na juljski seji uvrstili v boj za nominacijo. Na Prevaljah so se sestali simbolično; tam se je namreč leta 1960 rodila bralna značka, množično gibanje, ki otroke in mlade spodbuja k branju. Po seji na Prevaljah pa so se udeležili tradicionalnega letnega srečanja na Prežihovi bajti. Na letošnji razpis se je, kot so sporočili z Večera, prijavilo rekordnih 310 del. To so bila slogovno zelo raznovrstna dela vseh žanrov in avtorjev vseh generacij.

Dobitnik večernice bo znan prihodnji mesec. Nagrado v znesku 3000 evrov mu bodo slovesno podelili 25. septembra na srečanju slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti.

Lani je večernico prejel Ervin Fritz za pesniško zbirko Vrane (Mladinska knjiga), v ožjem izboru pa so bili še Andrej Predin, Andrej Rozman - Roza, Anja Štefan in Dim Zupan. (STA)

Mezopotamski kip ponovno celota

V Nacionalnem iraškem muzeju v Bagdadu med številnimi eksponati hranijo kamnito glavo iz obdobja akadskega kraljestva. Glavo, ki je stara več kot 4000 let in ki predstavlja lep primer mezopotamske umetnosti, so konec minulega tedna združili s kopijo brezglavega torza, ki je originalno nosil omenjeno glavo in ga hranijo v Berlinu. Kot je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal kustos Nacionalnega iraškega muzeja Mohsen Hassan Ali, je bil brezglavi torzo, ki ga hranijo v Pergamonskem muzeju v Berlinu, odkrit pred stoletjem. Sedaj je tudi ta dopolnjen, saj so iz Bagdada v zameno za njegovo kopijo v Berlin poslali kopijo že omenjene glave. »Po dolgem času smo uspeli bolj ali manj ponovno združiti dela kipa, ki sodita skupaj,« je poudaril Ali. Oba dela kipa sta bila najdena v bližini mesta Ashur. Kamnito glavo so iraški arheologi odkrili leta 1982, 1,37 metra visok kamniti torzo pa je že leta 1905 odkril nemški arheolog Walter Andrae. V Pergamonskem muzeju v Berlinu je razstavljen od leta 1926. Ko so v muzeju izvedli za odkritje glave iz enake kamnine in na isti lokaciji, so v Bagdad poslali odlitek vratu in ramen, v bagdadskega muzeju pa so ugotovili, da oba kosa spadata skupaj. Oba dela kipa, ki najverjetneje predstavljata kralja ali guvernerja, veljata za eni najbolj ohranjenih umetnin akadskega kraljestva, ki je med rekama Tigris in Evfrat cvetelo med 23. in 21. stoletjem p.n.št. Strokovnjaki iz obeh držav so se že v 90-ih letih odločili, da izdelajo repliki glave in torza, ki bi si ju muzeja izmenjala, vendar je uresničitev ideje tedaj prekinila vojna v Iraku. (STA)

GRAD KROMBERK - Ponovitev lanskega uspeha

Namišljena bolnica nasmejala

Tekst Carla Goldonija (La finta ammalata) je priredil Giorgio Amedeo, režiral Gianfranco Saletta, izvedla pa goriška skupina Gruppo Teatrale per il Dialecto

Gledališka skupina Gruppo Teatrale per il Dialecto iz Gorice je v soboto zvečer v amfiteatru Gradu Kromberk uprizorila predstavo Namišljena bolnica, v letu 1751 nastalo delo očeta italijanske komedije Carla Goldonija. Za goriške gledališnike, ki so se po letu dni ponovno uspešno predstavili tako slovenskim kot italijanskim ljubiteljem commedie dell'arte, je prvotni tekst skrajšal in priredil Giorgio Amedeo, predstavo pa režiral Gianfranco Saletta.

Goriško narečno gledališče je s Saletto na kromberškem gradu prvič nastopilo lani in to izredno uspešno. Takrat si jih je ogledalo okrog dvesto ljudi in tokrat teh ni bilo nič manj. In tudi beneško narečje, v katerem je spisana Salettova Namišljena bolnica, ni bilo ovira. Preprosto, lahko razumljivo besedilo in vse značilnosti commedie dell'arte so brez večjih težav pričarale razumljivo zgodbo, kljub temu pa je bil gledalcem na voljo tudi kratek povzetek v slovenskem jeziku, s kratkim opisom prizorov iz prvega in drugega dejanja igre. Svoje so za skok v magične Benetke 18. stoletja storili tudi kostumi.

O samem delu je Saletta že ob predstavitvi dogodka, ki sta ga družno pripravili Gorizia Spettacoli in Mestna občina Nova Gorica, povedal, da gre za eno od šestnajstih Goldonijevih komedij, ki pa jo zelo redko uprizarjajo. Saletta je Namišljeno bolnico uspešno režiral tudi že v Italijanskem gledališču na Reki, zelo dobro obiskanih pa je bilo tudi pet večerov, ko so predstavo odigrali na goriškem gradu. (tb)

Začenja se 15. Sarajevski filmski festival

Na 15. izdaji Sarajevskega filmskega festivala bo med 12. in 20. avgustom v desetih programskih sklopih prikazano rekordno število filmov - več kot 200 iz 53 držav. Festival bo danes odprl film Tales From The Golden Age Christiana Mungiuja. V tekmovalnem programu bodo 18. avgusta premierno predvajali najnovejši film Damjana Kozoleta Slovenka. Slovenka se bo v tekmovalnem programu celovečernih filmov pomerila z devetimi filmi iz jugovzhodne Evrope. Filmi iz omenjenega programa se bodo potegovali za glavno festivalsko nagrado - srce Sarajeva za najboljši film, vredno 25.000 evrov. Kozole je film Slovenka pripravil skoraj pet let. Film pripoveduje o 23-letni študentki Aleksandri, ki se na skrivaj pod šifro »Slovenka« prodaja. Film je nastal v slovensko-nemško-hrvaško-srbski koprodukciji, ko-scenarista sta Ognjen Svilčić in Matevž Luzar, direktor fotografije Aleš Belak, glasbo je napisal duo Silence.

Na sarajevskem festivalu bodo podelili še posebno nagrado žirije, vredno 10.000 evrov, srce Sarajeva za najboljšega igralca in najboljšo igralko, festivalske nagrade v kategorijah kratkometražnih filmov in dokumentarcev ter nekaj partnerskih nagrad, med njimi nagrado žirije, ki jo podeljuje HT Eronet, in nagrado Fipresci.

V tekmovalnem programu kratkometražnih filmov bo prikazanih 18 filmov, za nagrado za najboljši dokumentarni film pa se bo potegovalo 21 filmov. V kategoriji dokumentarnih filmov bodo predvajali slovensko-italijansko koprodukcijo Mostar United v režiji Claudie Tosi in film »Letter to a Child« v režiji Vlada Škafarja. V sklopu V fokusu bo med drugimi prikazan film Milk Gusa Van Santa, ki je Seanu Pennu prinesel oskarja za glavno moško vlogo, Panorama pa med drugimi prinaša najnovejši, po mnogih ocenah kontroverzni film dansklega režiserja Larsa von Triera z naslovom »Antichrist«. V sklopu Posvečeno se bodo z retrospektivo poklonili kitajskemu režiserju Jia Zhang-Keju. (STA)

Rekorden vpis na klavirsko tekmovanje

Na 6. mednarodno klavirsko tekmovanje Franz Liszt Weimar-Bayreuth se je prijavilo okrog sto glasbenikov iz 26 držav. Takšnega navala mladih pianistov iz Rusije, Kitajske, Japonske, Južne Koreje, Kirgizistana, Čila, ZDA ali Nove Zelandije po njegovi ustanovitvi leta 1994 niso več zabeležili. Nagradni sklad tekmovanja znaša 20.000 evrov. Tekmovanje bo potekalo od 22. oktobra do 1. novembra, kot partner bo pri njegovi organizaciji prvič sodelovalo mesto Bayreuth, je sporočilo Visoke glasbene šole Franz Liszt v Weimarju povzela nemška tiskovna agencija dpa. Prvi krog bo tako potekal v Bayreuthu, ostala dva kroga in finale pa v Weimarju. Tekmovanje je dobilo ime po pianistu, skladatelju in klavirskemu pedagogu Franzu Lisztu (1811-1886), ki je več let živel v Weimarju in tam ustvaril svoja najpomembnejša dela. Bil je tudi pobudnik ustanovitve Visoke glasbene šole Weimar.

Program tekmovanja poleg njegovih skladb vključuje Chopinove etude, Haydnove sonate in Schubertove kompozicije. V tretjem krogu bodo morali tekmovalci interpretirati zahtevno Lisztovo Sonato v h-molu, finalisti pa bodo lahko izbirali med obema njegovima klavirskima koncertoma in Mrtvaškim plesom. (STA)

MJANMAR - Opozicijska voditeljica bo morala prestatl še 18 mesecev hišnega pripora

Obsodba Aung San Suu Kyi izzvala ogorčenje po vsem svetu

Režim hoče preprečiti njeno sodelovanje na volitvah l. 2010 - EU in ZN zahtevajo takojšnjo osvoboditev Nobelove nagrajenske

YANGON - Voditeljica opozicije v Mjanmaru Aung San Suu Kyi je bila včeraj spoznana za krivo kršenja hišnega zavora in obsojena na novih 18 mesecev hišnega zavora. Izrek kazni so že obsodili v svetu, kjer ocenjujejo, da želi mjanmarski vojaški režim s tem Nobelovi nagrajenci za mir iz leta 1991 zgolj preprečiti sodelovanje na volitvah leta 2010.

Aung San Suu Kyi je bila v zadnjih 20 letih skupno zaprta že 14 let, večinoma v hišnem zaporu. Vojaška hunta, ki v Mjanmaru z železno roko vlada že od leta 1962, jo je prvič aretirala leta 1990 po sicer prepričljivi zmagi njene Narodne lige za demokracijo, česar hunta ni želela priznati.

Zadnje sojenje Aung San Suu Kyi se je začelo 18. maja v zloglasnem zaporu Insein, in sicer zaradi vdora 54-letnega Američana Johna Yettawa na njeno posest, s čimer naj bi kršila določila hišnega zavora. Čeprav se Suu Kyi zagovarjala, da ni odgovorna za dejanja Američana in da bi ga morali prestreči že stražarji, pa je tožilstvo zanjo zahtevalo pet let zavora.

Sodišče jo je včeraj obsodilo na tri leta zavora s prisilnim delom, vendar pa je nato vodja mjanmarske vojaške hunte, general Than Shwe odločil, da se ji kazen prepolovi in da jo lahko preživi v hišnem zaporu. Odločitev generala Thana Shweja je že po petih minutah po objavi sodb sodišča prebral mjanmarski notranji minister, general Maung Oo. Kot je povedal, se je general Than Shwe za zmanjšanje kazni Suu Kyi odločil, da bi "ohranil mir" in ker je hči generala Aung Sana, spoštovanega heroja, ki je priboril neodvisnost Mjanmara od Velike Britanije.

Sodišče je pri tem obsodilo tudi obe pomočnici Suu Kyi in Američana Yettawa. Pomočnici sta bili obsojeni na 18 mesecev hišnega zavora, Američan pa na sedem let zavora s prisilnim delom. Yettawa, ki je trdil, da je k Aung San Suu Kyi na posest priplaval, ker je dobil "sporočilo od boga", je sodišče obsodilo za kršenje varnostnih zakonov, imigracijskih zakonov in celo nezakonitega plavanja v jezeru, kjer je to prepovedano.

Sojenje Nobelovi nagrajenci za mir Aung San Suu Kyi je vzbudilo ostre kritike v mednarodni skupnosti, še posebej, ker naj bi bil ta sodni proces zgolj krinka, da bi Suu Kyi preprečili sodelovanje na napovedanih volitvah prihodnje leto, za katere hunta zagotavlja, da bodo svobodne in poštene. Poleg tega pa se je hunta za nov proces proti njej odločila vsega nekaj dni, preden bi se ji iztekla prejšnja kazen hišnega zavora.

Švedsko predsedstvo Evropske unije je mjanmarsko hunto pozvalo, naj "takoj in

brezpogojno" izpusti Suu Kyi in vse politične zapornike. V imenu EU je napovedalo tudi nove "ciljne ukrepe proti odgovornim za sodbo" in zaostritev sankcij proti Mjanmaru. Pri tem je predsedstvo EU še pozvalo mjanmarsko vojaško hunto, naj spoštuje zahteve mednarodne skupnosti po takojšnji izpustitvi Aung San Suu Kyi in vseh drugih političnih zapornikov, saj je to predpogoj za resnično narodno spravo in za poštene svobodne volitve, ki so napovedane za leto 2010. Če bo mjanmarski režim ravnal v skladu z zahtevami mednarodne skupnosti, potem se bo tudi EU odzvala pozitivno, so še sporočili iz švedskega predsedstva EU.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon pa je izrazil globoko razočaranje ob obsodbi Aung San Suu Kyi. Mjanmarske generale je pozval, naj jo takoj in brezpogojno izpustijo na prostost. "Če Aung San Suu Kyi in drugi politični zaporniki ne bodo izpuščeni in če jim ne dovoljeno sodelovati na svobodnih in pravičnih volitvah, bo verodostojnost političnega procesa še naprej vprašljiva," je poudaril Ban.

Ostre kritike je izrazil tudi britanski

Mjanmarski protestnik

ANSA

premier Brown in pozval Varnostni svet Združenih narodov, da uvede embargo na

BLIŽNJI VZHOD - Na prvih volitvah po 20 letih

Palestinsko gibanje Fatah občutno pomladilo svoje vrste

Mahmud Abas

ANSA

BETLEHEM - Palestinsko gibanje Fatah je na maratonskem kongresu pomladilo svoje vrste. Delegati gibanja predsednika Mahmuda Abasa so namreč na prvih volitvah po 20 letih v 21-članski centralni komite izvolili okoli dve tretjini novih članov. Dokončni rezultati tega glasovanja in volitev v drugo glavno telo Fataha, revolucionarni svet, bodo znani v kratkem.

Na kongresu, ki se je začel minuli torek in bi moral po prvotnih načrtih trajati le tri dni, je več kot 2000 delegatov člane centralnega komiteja, ki je glavni organ Fataha, izbiralo izmed 96 kandidatov. Po volitvah so iz tega organa izpadli številni ugledni pripadniki t. i. stare garde Fataha, med njimi nekdanji premier Ahmed Kurej.

So se pa vanj uvrstili vplivni politiki mlajše generacije, med njimi v Izraelu na dosmrtno ječo obsojeni Marvan Barguti. Poleg tega bodo v komiteju sedeli še trije vodilni vodje oz. nekdanji vodje varnostnih služb - Mo-

hamed Dahlan, Džibril Radžub in Taufik Tiravi.

Med člani komiteja, ki dnevno usmerja politično delovanje Fataha, je tudi glavni palestinski pogajalec Sajeb Erekat, po 90 odstotkih prešteti glasov sporočila volilna komisija v Betlehemu.

Rezultati volitev 120-članski revolucionarni svet, ki ima v Fatahu zakonodajno funkcijo, medtem še niso znani. Za položaje se je potegovalo več kot 600 kandidatov.

Fatah je na svojem prvem kongresu na palestinskih tleh že v soboto za vodjo gibanja vnovič izvolilo Abasa, ki je na tej funkciji od smrti palestinskega voditelja Jaserja Arafata leta 2004. Sprejel je tudi prenovljeni program, v katerem se je zavezal k iskanju celovitega mirovnega sporazuma z Izraelom, ni pa se odpovedal pravici do upora proti izraelski okupaciji. Izrael je program označil za dokaz, da med Palestinci ni želje po kompromisu. (STA)

ČEČENIJA

Aktivistka za človekove pravice ubita

MOSKVA/GROZNI - V Čečeniji so včeraj našli mrtvo aktivistko za človekove pravice in njenega moža, ki so ju ugrabili v ponedeljek. Sarema Sadulajeva je vodila rusko nevladno organizacijo Rešimo generacijo, ki je pomagala otrokom. V ponedeljek popoldne so jo skupaj z možem ugrabili v njeni pisarni. Včeraj so njuni trupli našli nedaleč stran od čečenskega glavnega mesta Grozni.

Umor Sadulajeve je že drug napad na borbe za človekove pravice v Čečeniji v zadnjem mesecu dni. Sredi julija so na podoben način ugrabili in ubili čečensko aktivistko Natalijo Estemirovo. Tudi njeno truplo so našli vsega nekaj ur po ugrabitvi. Policija o teh primerih molči. Organizacija za varstvo človekovih pravic pa s prstom kažejo predvsem na čečenskega predsednika Ramzana Kadirova, ki dovoljuje eklatantne kršitve človekovih pravic. (STA)

NEMČIJA - Volilna kampanja

Kandidatki v dekolteju: »Ponudimo lahko več!«

BERLIN - Nemška političarka Vera Lengsfeld iz vrst Krščanskodemokratske unije (CDU) je pred septembrskimi zveznimi parlamentarnimi volitvami poskrbela za živahno razpravo na svetovnem spletu in v nemških medijih. Na volilnem plakatu se je namreč pojavila z globokim dekoltejem, njena podoba pa močno spomi-

je Irene Khan, Suu Kyi sploh ne bi smela biti aretirana. Khanova je zato pozvala mednarodno skupnost, še posebej pa Asean, naj zaradi tega še naprej izvaja pritisk na mjanmarsko hunto.

Podobno so se odzvali tudi v organizaciji Human Rights Watch (HRW). "Z utišanjem vodilnih nasprotnikov na prirejenih sojenjih generali jasno kažejo, zakaj volitve prihodnje leto ne bodo prinesle spremembe," je menil vodja HRW v Aziji Brad Adams in prav tako pozval hunto v Mjanmaru, naj takoj osvobodi Nobelovo nagrajenko za mir.

Tudi italijansko in slovensko zunanje ministrstvo sta izrazila ogorčenje nad obsodbo mjanmarske opozicijske voditeljice. Italijanski zunanji minister Franco Frattini je menil, da bi preprečitev njenega sodelovanja na prihodnjih volitvah pomenila hudo kršenje načel demokracije. Slovenija pa poziva oblasti v Mjanmaru, naj Aung San Suu Kyi nemudoma izpustijo iz hišnega pripora ter s tem prispevajo k narodni spravi in demokratičnemu procesu, ki bo vključeval vse politične stranke, etnične skupine in manjšine. (STA)

Skodelica v sliko Mone Lize

PARIZ - Ruska turistka je med obiskom pariškega Louvra v portret Mone Lize zalučala prazno skodelico. Slika je na srečo ostala nedotaknjena. Njen nasmešek je skrivnosten kot vedno - tudi skodelica, ki je priletela vanjo, ji ni mogla do živnega. Slavna slika Leonarda da Vincija je namreč zaščitena z neprebojnim steklom in je 24 ur na dan pod strogim nadzorom. Rusko turistko so takoj po incidentu aretirali in jo poslali k psihologu. Muzej je proti njej že vložil tožbo. Ena izmed razlag za napad je, da Rusinja trpi za duševno boleznijo, t. i. Stendhalovim sindromom, pri katerem človek ob izpostavljenosti preveliki količini umetnin doživi tak ali drugačen zlom.

Hillary Clinton vzrojila

KINŠASA - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je v ponedeljek izgubila potrpljenje, potem ko jo je na javnem forumu v Kinšasi močno razjezilo vprašanje nekega študenta o tem, kaj njen soprog Bill meni o kitajskem posojilu DR Kongu. Na to je ježno odgovorila, da je ona državna sekretarka ZDA, ne njen soprog. "Če vprašate za moje mnenje, vam ga bom povedala. Ne bom pa posrednik mojega soproga," je dejala. (STA)

IRAN - Po protestu švedskega predstva EU

Uslužbenka francoskega veleposlaništva izpuščena

STOCKHOLM/PARIZ/TEHERAN - Švedska je iranskemu veleposlaniku v Stockholmu v ponedeljek izrazila protest zaradi sojenja protestnikom v Iranu, je včeraj povedal zunanji minister Švedske, predsedujoče EU, Carl Bildt. V pogovoru za švedski radio je dodal, da bo Stockholm po potrebi sprejel dodatne ukrepe. Kakšni bodo ti ukrepi, ni pojasnil.

"Na zunanje ministrstvo smo poklicali iranskega veleposlanika, da bi znova izrazili in okrepili to sporočilo ter mu povedali, kakšne ukrepe pričakujemo od Irana. O tem in ostalih vprašanjih," je dejal Bildt. Minister je pristavil, da je Švedska pripravljena sprejeti nadaljnje ukrepe, če Teheran ne bo takoj izpustil 24-letne francoske lektorice Clotilde Reiss in dveh lokalnih uslužbencev francoskega in britanskega veleposlaništva v Teheranu. "Po potrebi smo pripravljene sprejeti nadaljnje ukrepe. Seveda v posvetovanju z vsemi državami članicami Evropske unije. Vendar mislim, da se Iran zaveda, da

smo pripravljeni sprejeti ukrepe, kot jih še nismo," je pojasnil.

Uslužbenka francoskega veleposlaništva v Teheranu Nazak Afšar, ki se je znašla na zatožni klopi zaradi udeležbe na protestih po predsedniških volitvah v Iranu, pa je bila včeraj izpuščena na prostost, so sporočili iz urada francoskega predsednika. Nicolas Sarkozy je z Afšarjevo, ki ima francosko in iransko državljanstvo, že govoril po telefonu. Sarkozy je ob tem znova pozval iranske oblasti, naj izpustijo na prostost tudi francosko lektorico Clotilde Reiss. Hkrati se je zahvalil "državam Evropske unije in drugim prijateljskim državam, kot je Sirija, ki so nam nudile podporo v tej prvi fazi".

Reissova in Afšarjeva sta se znašli na zatožni klopi skupaj z več kot sto Iranci zaradi sodelovanja na protestih opozicije ob ponovni izvolitvi Mahmuda Ahmadinedžada za predsednika. Francoska vlada je obsodila sojenje, zahtevala opustitev pregona in njuno izpustitev iz pripora. (STA)

PODGORA

Azbestnih kritin niso še sanirali

Pri bivši tekstilni tovarni v Podgori še vedno niso odpravili azbestnih streh, na nevarnost katerih že več let opozarja predsednik rajonskega sveta za Podgoro Walter Bandelj. Le-ta je pred nekaj dnevi s pismom ponovno predložil problem goriški viceprefektinji Glorii Allegretto, ki na prefekturi pobliže sledi temu vprašanju. Bandelj bi se moral z Allegrettovo in deželno komisijo za azbest, ki ji predseduje Mauro Melato, srečati že na začetku julija, sestanek pa je bil preklidan. »Od takrat nisem dobil več nobene informacije,« pravi Bandelj, ki upa, da bo do srečanja prišlo čim prej.

Pismu viceprefektinji je Bandelj priložil seznam poslopij v ulici Cotonificio, ki so potrebna sanacije. Zapuščena površina bivše tekstilne tovarne, ki bi jo bilo treba sanirati, je zelo velika, saj obsega kakih 5.000 kvadratnih metrov. Stroški za odpravo azbestnih kritin bi zato bili zelo visoki, rajonskemu svetu pa žal v prejšnjih letih ni uspelo izkoristiti sredstev, ki jih je za tovrstne posege dala na razpolago pokrajina. Za sanacijo bi morala poskrbeti podjetja Textiulia, Makotex, Calcestruzzi Lanfranchi, Bergum immobili, Leasint in Panda Elsi, ki so še vedno lastniki prostorov. »Nekatera izmed podjetij so v stečaju, zato se je v postopku zataknilo,« je pojasnil Bandelj.

O prisotnosti azbestnih streh je rajonski svet obvestil prefekturo in goriško zdravstveno podjetje že pred štirimi leti. »Ugotovili smo namreč, da se v prostorih bivše tovarne igrajo otroci. Goriško javno tožilstvo je zato zasedlo obrat in zavarovalo vhode s plastičnim trakom, ukrep pa ni zalegel,« je povedal Bandelj. V zapuščenih prostorih se je na primer lani ponesrečil 13-letnik iz Gorice. Zlomil si je zapestji, posledice pa bi lahko bile veliko hujše. »Pred nedavnim sem si ponovno ogledal območje: opazil sem, da so bila vrata odprta, kar pomeni, da kljub prepovedim nekdo še vedno zahaja v zapuščeno tovarno,« je zaključil Bandelj. (Ale)

GORICA - Dopustniške preglavice z elektronskimi osebnimi izkaznicami

Papirnati privesek povzroča nevšečnosti

Goričani na Hrvaškem, v Švici, Angliji in Egiptu so potrebovali pomoč veleposlaništva

GORICA

Ko se izkaznica razpolovi in ti sreča trikrat obrne hrbet

Med najbolj zoprnimi opravili v polletni pripeki je nedvomno obiskovanje javnih uradov, v katerih se soočimo z mlini birokracije, ki v vročih avgustovskih dneh meljejo še počasneje kot sicer.

Pomenljiva je zgodba goriškega mladeniča, ki se mu je elektronska osebna izkaznica dobesedno razpolovila. Čeprav jo je vedno hranil v denarnici, se je zgornja stran dokumenta odlepila. Ker je mladenec, se je moral odpraviti v matični urad po nov dokument skupaj z mamo, kar sta storila v ponedeljek popoldne; ob vходу ni bilo naprave, ki deli listke s številkami in preprečuje, da bi se ljudje prerekali zaradi vrste. Čeprav se je v ponedeljek popoldne po nov dokument odpravilo malo Goričanov, je med čakanjem vseeno prišlo do »prehitevanja«. Med pogovorom z uslužbencem sta naposled mladoletnik in njegova mama izvedela, da je za novo elektronsko osebno izkaznico treba plačati 25,24 evrov. Uslužbenec mladeniču namreč ni verjel, da se je izkaznica v bistvu sama od sebe razpolovila. Potem ko sta se mladoletnik in njegova mama vdala plačilu 25,24 evrov, je prišlo do nove težave. Računalnik goriškega matičnega urada se ni uspel postaviti v stik z notranjim ministrstvom v Rimu, zato pa je bilo tiskanje novega osebnega dokumenta nemogoče. Mladoletnik se je z mamo odpravil do odgovorne funkcionarke, da bi protestirala zaradi nastale situacije; v odgovor sta dobila opravičilo, da smo pač v Italiji, kjer vlaki potujejo z zamudo in se tudi letališča pogosto povsem blokirajo. Po tej poglobljeni razlagi težav italijanske države mladoletniku ni ostalo drugega, kot da se je skupaj z mamo vrnil v matični urad včeraj dopoldne. Izdaja elektronske osebne izkaznice je tokrat uspela, seveda po plačilu 25,42 evrov. Mladoletnikova mama je pri tem opozorila, da je na mizi funkcionarke matičnega urada opazila cel kup poškodovanih elektronskih osebnih izkaznic, zgražala pa se je tudi nad dejstvom, da po plačilu 25,42 evrov ni prejela nobenega potrdila. V matičnem uradu so ji izročili le kopijo obrazca, s katerim je dan prej skupaj z možem dovolila izdajo osebnega dokumenta, ki sinu omogoča potovanja v tujino; na obrazcu je bilo s peresom zapisano, da je za izdajo osebnega dokumenta plačala 25,42 evrov.

Ali se elektronske osebne izkaznice pogosto poškodujejo, smo povprašali pristojnega občinskega odbornika Sergia Cosma. Odgovoril je pritrdilno in pojasnil, da so med pošiljkami iz Rima tudi plastične kartice, ki se po tiskanju kmalu pokvarijo. Po besedah odbornika lastniki elektronskih osebnih izkaznic, ki se jim zgornji del plastičnega dokumenta sam od sebe odlepi, imajo pravico do brezplačne zamenjave. »Osebjem matičnega urada sem dal nalogo, da pokvarjene izkaznice brezplačno zamenjajo,« je poudaril Cosma in pojasnil, da so pred petnajstimi dnevi nadgradili računalniški sistem matičnega urada, zato pa ne bi smelo več prihajati do mrkov na povezavi z notranjim ministrstvom. Cosma je nazadnje razložil, da navadno v matičnem uradu ni večje gneče, zato pa pred njim niso namestili naprave, ki bi delila listke s številkami.

Mladeniču, ki se je včeraj in predvčerajšnjim mučil po matičnem uradu, je torej sreča trikrat obrnila hrbet. V uradu je bila gneča, računalniški sistem ni deloval, nazadnje pa mu funkcionar ni verjel, da se je elektronski osebni izkaznici sam od sebe odlepil zgornji del. Avgust res ni pravi čas za obisk javnih uradov; na žalost podobno velja tudi za ostale mesece. (dr)

Več Goričanov, ki so dopust preživeli v Hrvaški, Angliji, Švici, Egiptu in še marsikje, je imelo težave zaradi papirnatih priveskov, ki spremljajo elektronske osebne izkaznice in podaljšujejo njihovo veljavnost za dodatnih pet let. »Goriški turisti, ki jih na mejnih prehodih in letališčih niso pustili naprej, so se morali postaviti v stik z italijanskimi veleposlaništvom in so po njihovem posredovanju lahko nadaljevali svoje potovanje,« pojasnjuje pristojni občinski odbornik Sergio Cosma in razlaga, da za nevšečnosti ni odgovorna goriška občina, pač pa italijansko notranje ministrstvo.

Državna vlada je namreč lanskega junija z dekretom podaljšala veljavnost osebnih izkaznic. Dokumenti so pred sprejetjem dekreta zapadli po petih letih, izkaznice, ki so jih izdali po omenjenem sklepu, pa so po novem veljavne deset let. Vlada je takrat tudi določila, da bodo za obdobje petih let podaljšali veljavnost osebnih izkaznic, ki so jih izdali pred sprejetjem dekreta. V prejšnjih mesecih je tako marsikateri Goričan, lastnik papirnate osebne izkaznice, prejel na dom vabilo občinske demografske službe, da se odpravi do matičnega urada, kjer so mu z žigom podaljšali veljavnost zapadlega papirnatega dokumenta.

Drugačen je postopek, ki velja za podaljšanje veljavnosti elektronskih osebnih izkaznic. Z ministrstva za notranje zadeve so na goriški občini prejeli navodilo, da veljavnost elektronske osebne izkaznice podaljšajo s papirnatim potrdilom, tiskanim na listu formata A4. »Potrdilo je povsem veljavno, vendar se v tujini dogaja, da policisti ne verjamejo v njegovo veljavnost in zaradi tega njihovih lastnikov ne pustijo čez mejo,« razlaga Cosma in nadaljuje: »Ker se nam je zdelo nesmiselno, da bi v denarnici hranili potrdilo na listu formata A4, smo protestirali pri goriški prefektinji. Le-ta je seznanila z našim protestom notranje ministrstvo, ki se je nato odločilo, da bodo potrdila o podaljšanju veljavnosti elektronskih osebnih izkaznic odsej tiskana na listih formata A5, ki so štirikrat manjši od formata A4.« Po besedah Cosme danes izdaja

V teh dneh se v matičnem uradu oglašajo več Goričanov, ki se sprašujejo, ali je njihova osebna izkaznica primerna za potovanja v tujino; zaradi tega je pred okenci občasno gneča

BUMBACA

elektronske osebne izkaznice samo okrog sto italijanskih občin. »Ker med njimi očitno ni ne Rima ne Milana, se na notranjem ministrstvu niso, kdo ve kaj, potrudili, da bi rešili težave,« ugotavlja odbornik.

Težavam v tujini se lahko izognemo, če je naša osebna izkaznica poškodovana ali pa smo jo »naključno« izgubili tik pred potova-

njem in zato potrebujemo novo. V tem primeru moramo za nov dokument odšteti 25,42 evrov, toda se z njim lahko mirne duše odpravimo na potovanje, saj je njegova veljavnost stoddostno zagotovljena. Po drugi strani niso imeli nikakršnih težav Goričani, ki so v tujino odšli s papirnat osebno izkaznico, katere veljavnost je bila podaljšana z žigom. (dr)

DOBERDOB - Oddajnik družbe Wind pri nogometnem igrišču

Anteno bodo umaknili

Novo napravo bodo še pred koncem leta namestili v bližini vaškega pokopališča

Anteno za mobilno telefonijo, ki že nekaj let deluje pri doberdobskem nogometnem igrišču, bodo pred koncem tekočega leta premaknili na primernejšo lokacijo. Družba Wind, ki napravo upravlja, je namreč že vložila pri občini Doberdob projekt in dokumentacijo za namestitev nove antene izven naselja, in sicer v bližini pokopališča v ulici Osimo. »Potrebna je le še zelena luč s strani ronškega letališča, nato pa bo družba Wind postavila novo anteno in odstranila napravo pri igrišču. To naj bi se zgodilo pred koncem decembra,« je povedal inženir doberdobske občine Marco Serio.

»Kljub temu, da je družba Wind pridobila za namestitev antene vse potrebne avtorizacije, ki jamčijo, da ni nevarna za zdravje občanov, se je naša uprava odločila, da bo skušala operaterja spodbuditi, naj napravo premakne izven vasi. Na nogometnem igrišču je namreč vedno veliko otrok, zato se nam je zdelo boljše, da oddajnik postavijo kje drugje,« je povedal doberdobski župan Paolo Vizintin. Občinska uprava je lansko leto stopila v stik s predstavniki družbe, da bi jih seznanila s svojo zahtevo in da bi skupaj poiskali primernejšo rešitev. Dogovorili so se, da bo nova antena postavljena v ulici Osimo, ta pozicija pa bo dokončna.

Družba Wind je vložila tudi prošnjo po dovoljenju za namestitev druge antene, in sicer nad Palkiščem v bližini bivšega kamnoloma Sgubin. »Tam že deluje antena družbe Omnitel, za isto lokacijo pa je izrazila zanimanje tudi telefonska družba TIM. Operaterji si namreč prizadevajo, da bi z novimi oddajniki krili območje Dola. Vzemimo primer prometne nesreče: uporabnik družbe Wind ne more poklicati na pomoč s svojim mobilnim telefončkom, ker v Dolu nima signala,« je povedal Serio in dodal: »Zaenkrat dovoljenja za postavitev novih anten ne moremo izdati. Najprej mora priti do odobritve variante št. 8 k regulacijskemu načrtu. Pred nekaj meseci jo je sprejel občinski svet, trenutno pa je na po-tezi dežela.« (Ale)

Antena pri nogometnem igrišču

ALTRAN

REBERNICE - Včeraj še zadnji tehnični pregledi na hitri cesti pred jutrišnjim slovesnim odprtjem

Goriška bliže osrednji Sloveniji in vključena v evropski koridor

Zaradi mnogih objektov, ki si sledijo v kratkih intervalih, bo v primeru nespoštovanja prometnih predpisov odsek nevaren

Novi odsek hitre ceste čez Rebernice v bližini nanoške cestninske postaje (levo), člani tehničnih komisij med včerajšnjimi pregledi pri pokritem vkopu Rebernice in predor s sodobno varnostno opremo (spodaj)

BONAVENTURA

Odsek hitre ceste čez Rebernice je realnost, čaka le še, da ga predajo prometu. To se bo zgodilo jutri po slovesnosti ob 18. uri, za katero sta slovenska vlada in avtocestna družba DARS že razposlali vabila. Čeprav včeraj do večera še ni bil znan izid zadnjih in definitivnih tehničnih pregledov, pri DARS-u ni bilo zaznanih zaskrbljenosti nad morebitnim odkritjem pomanjkljivosti, ki bi preprečile odprtje. Nasprotno. Izrazili so prepričanje, da je bila na okoljsko ministrstvo oddana vsa potrebna dokumentacija in da so bile po štirih delnih tehničnih pregledih - zadnji je bil opravljen 16. julija - odpravljene vse pomanjkljivosti. Zato zgodovinski dan ne bo odložen. Goriška bo končno dobila štiripasovnico, ki jo bo skozi Vipavsko dolino povezala z osrednjim slovenskim prostorom in se bo navezala na italijansko avtocestno omrežje. Kot del avtocestne smeri vzhod-zahod bo obenem vključena v peti evropski prometni koridor.

Včerajšnji tehnični pregledi na odseku so se zavlekli, tako tudi priprava zapisnika, na podlagi katerega bo ministrstvo izdalo odločbo o obratovanju, sprva začasno, čez eno leto pa dokončno. Takšna je praksa. Ko smo včeraj zgodaj popoldne zapeljali skozi zaporo pri Vipavi in ubrali deset kilometrov dolgi odsek čez Rebernice na hitri cesti Razdrto-Vipava, smo med potjo srečevali le redke delavce, ki so urejali robove cestišča, ter avtomobile večinoma z ljubljansko registracijo, ki so pripeljali ministrske pregledovalce. Z izjemo bagra pri pokritem vkopu Rebernice in utripajočih svetlobnih znamenj s slovenskim in angleškim napisom, ki je opozarjal na ovire, drugih znakov gradbišča ni bilo več.

Po Vipavi se začenja cesta kmalu vzpenjati, najprej z naklonom 1,7%, nato 2,6%, nazadnje 5%. Trasa poteka po razgibanem vznožju Nanosa s številnimi labilnimi plazovitimi conami in mokro zajedo. Na poti od Razdrtega do priključka Vipava premagava višinsko razliko 497 metrov. Ko smo skozi dva predora (Barnica - desna cev 304 metre, leva cev 283 metrov - in Podnanos - desna cev 612 metrov, leva cev 590 metrov -), čez osem viaduktov (Boršt I - 151 metrov -, Boršt II - 138 metrov -, Rebernice - 310 metrov -, Šumljak - 700 metrov -, Lozice - 333 metrov -, Podgrič - 364 metrov -, Barnica - 258 metrov - in Tabor - 343 metrov -) ter en most in skozi dva pokrita vkopa (Rebernice I - 116 metrov - in Rebernice II - 305 metrov -) prispeli do cestninske postaje Nanos z vhodom na avtocesto, sta nas pričakala najprej štirijezična modra tabla, ki opozarja voznike tovornjakov in avtobusov na cestnino, nato pa še znamenje, da je Ljubljana oddaljena le še 54 kilometrov. Udobno smo prišli na »vrh«, prestolnica pa je bila le še lučaj od nas.

S predajo prometu 10-kilometrskega

odseka prek Rebernic bo dokončan približno 41-kilometrski krak hitre ceste med Razdrtim in Vrtojbo, na meji z Italijo. Odsek, ki so se ga lotili leta 2002, je bil iz gradbenega vidika eden izmed najtežjih odsekov v okviru uresničevanja slovenskega nacionalnega programa gradnje avtocest, pravijo pri DARS-u. Približno štiri kilometre ali 36 odstotkov trase hitre ceste preko Rebernic poteka namreč na objektih, med njimi sta dva predora, dva pokrita vkopa in osem

viaduktov. Zaradi velikega števila objektov, ki si sledijo v razmeroma kratkih intervalih, velja za prometno enega od najbolj zahtevnih in v primeru nespoštovanja prometnih predpisov tudi nevarnih odsekov, zato bo na njem hitrost omejena na 100 km/h, v predorih pa na 60 km/h.

Gradnja odseka med Razdrtim in Vipavo je trajala skupno deset let. Spremljali so jo zamude, zapleti, polemike. Z jutrišnjim dnem naj bi bilo vse to le še preteklost. (ide)

NOVA GORICA - Župan Brulc o hitri cesti »Varnost pomembnejša od prihranka v času«

Problem burje še nerešen - Zahtevali bodo sanacijo stare ceste

Včeraj, ko so predstavniki ministrstva za okolje izvajali še zadnji tehnični pregled na odseku hitre ceste prek Rebernic, smo se z novogoriškim županom Mirkom Brulcem pogovarjali o tem, zakaj so jo tako dolgo gradili, kaj bo treba po odprtju še urediti in kaj nova prometnica prinaša prebivalcem Goriške na obeh straneh meje.

Gradnja hitre ceste prek Rebernic se je vlekla dolga leta. Kdaj ste začeli severnoprimerški župani na to opozarjati? Na kakšen način ste posredovali in pri kom vse?

Gradnja je res trajala vrsto let, kar me žalosti. Strinjam se sicer, da je Koper prej dobil avtocesto, ker je tam pač pristanišče. Že ko se je odpirala avtocesta proti Trstu, pa se mi ta povezava ni zdelo logična, a je bil tej povezavi verjetno naklonjen ljubljanski lobi zaradi trgovskih poti Ljubljancanov in še koga, kajti tovarni promet je vedno ostajal na tej naši cesti. Izjemno intenziven in tudi nevaren. V minulih letih se je angažirala že vrsta županov, vseeno pa smo se v obdobju, ko sem župan, premalo dogovarjali o tem, da bi izvajali pritiske na slovensko vlado in tako dosegli hitrejšo odprtje te pomembne ceste. V zadnjem letu in pol smo se na srečo združili župani na svetu regije, da smo pritisnili na DARS, in da so nas sploh začeli obveščati o tem, kako gre s to investicijo. Obvestili smo tudi vlado in se pogovarjali s prometnim ministrom Patrickom Vlačičem. Mogoče so pritiski sveta regije oz. županov s tega področja prispevali k temu, da so se nekatere razmere uredile in je odprtje zdaj tu.

Ste tudi kot poslanec v državnem zboru naredili kaj zato, da bi bila hitra cesta prek Rebernic hitreje končana?

Odkar sem v državnem zboru, sem opravil kar nekaj individualnih pogovorov na to temo. Seveda pa si ne bi rad pripisoval nekih zaslug za to, da bodo ceste zdaj odprli, ker sem poslanec.

Kaj je krivo za to, da se je gradnja tega odseka hitre ceste tako zavlekla?

Razlogov je več. Najprej velja omeniti izbrano traso, ki je zelo problematična. Po moji nestrokovni oceni, je prišlo tu do napake in bi bila povezava proti Krasu precej cenejša, mogoče res kakšen kilometer daljša, vendar brez problemov reševanja vseh težav, ki jih povzroča plazeče pobočje Nanosa, zaradi česar je ta investicija tudi izjemno draga. Poleg tega očitno ni bilo nekega interesa, da se to čimprej zgradi. Veste, v tem ravninskem delu je lahko zgraditi hitro cesto, na območju nove hitre ceste, pa je to zelo zahtevno. Cela vrsta zapletov je bila.

Hitra cesta bo, kakor kaže, jutri predana prometu. Kaj to pomeni za Novo Gorico in Goriško?

Nova Gorica ali Severna Primorska ali Goriška je bila odrezana od centra prav zaradi tega odseka prek Rebernic, kar je negativno vplivalo tudi na gospodarski razvoj. Prepričan sem, da bo odprtje te ceste veliko pripomoglo k hitrejšemu razvoju tega predela, zahodnega dela Slovenije na področju turizma in drugih gospodarskih dejavnosti, kajti žal smo tudi glede železniških povezav odrezani od centra naše domovine. Ti obvozi preko Jesenic ali Sežane so tako počasni, da železnice v tem smislu ne moremo uporabljati.

Med zahtevami severnoprimerških županov je bila, če se prav spomnim, tudi zahteva po ureditvi odvodnjavanja pod traso hitre ceste,

MIRKO BRULC

FOTO N.N.

po namestitvi protivetrni pregrad in po sanaciji regionalne ceste čez Rebernice. Verjamete, da se bodo ta dela pravočasno začela in se tudi v dolednem času zaključila?

Glejte, tu gre za veliko specifik. Prvi problem je burja. S tem v zvezi nas žalosti, da bo natančen monitoring izveden šele zdaj, ko bo cesta odprta, čeprav bi lahko hitrost vetra merili že pred petimi leti, saj ta infrastruktura v grobem stoji že dolgo. Najbrž bo cesta zaradi tega velikokrat zaprta, kar po eni strani pomeni, da kaj dosti s tem nismo dosegli. Seveda ostanejo tudi Rebernice (op.p. - regionalna cesta) kot take, ki so zdaj v obupnem stanju. Moramo se zavedati, da gre tu za hitro cesto brez odstavnih pasov, da gre za premagovanje strmine, da bo tu marsikateri tovornjak običal in se bo zgodila tudi kakšna prometna nesreča, in takrat bo treba pač koristiti obstoječo staro cesto, zato bomo zahtevali sanacijo te ceste, kar jo bo, razbremenjeno prometa, mogoče ohranilo pri življenju.

Verjetno ste seznanjeni, da tudi onkraj meje z zanimanjem spremljajo novice v zvezi s skorajšnjim odprtjem hitre ceste prek Rebernic?

Presenečen sem, ko sosedje iz Italije pravijo, da gredo raje na letališče Brnik kot v Ronke ali Benetke, ker natančno vedo, v kolikšnem času pridejo do Brnika, nikoli pa natančno ne vedo, koliko časa jim bo vzela vožnja do Benetk. Mnogi so čisto iz poslovnih ozirrov zainteresirani za to hitro cesto, saj vidijo v Sloveniji in v državah, s katerimi meji, možnost gospodarske povezave in brez te infrastrukture smo seveda vsi bos.

Ste že izračunali, koliko časa boste z vožnjo po novi cesti prihranili med pogostimi vožnjami v Ljubljano, na delo v državni zbor?

Saj ne gre za časovno velik prihranek. Morda le za nekaj minut, kar je nepomembno. Pomembna je varnost. Na svojih poteh v Ljubljano sem na Rebernicah doživel kar nekaj neprijetnih situacij, ko je tovornjak prihajal nekoliko prehitro v ovinek. Vemo, koliko teh tovornjakov je šlo s ceste, pa na srečo na poti niso pobrali s seboj nasproti vozečih vozil in tako dalje. Dodaten problem je v tem, da smo vozniki zelo nestrpni, in velikokrat sem bil deležen prehiteneja tam, kjer je bilo to res nemogoče in je bilo zelo zelo tvegano. Tega sem se bal in zato sem vesel odprtja te hitre ceste. Bolj kot zaradi pridobitve na času.

Neke nostalgije po »stari« regionalni, njenih ovinkih, torej ne bo?

Ne. Pred leti sem se veliko vozil z Lendave na Primorsko in obratno, in ko sem enkrat, ko sem imel čas, zavil na staro cesto, po kateri smo se nekoč vozili, sem videl, kakšne lepe kraje izpuščamo, ko gremo na avtocesto. V primeru Rebernic ne bomo izpustili nobenega kraja. Razbremenili bomo prebivalce Podnanosa, saj bo to za njih veliko olajšanje, tako da kakšne nostalgije po tej cesti verjetno ne bo.

Nace Novak

KANAL - V soboto in nedeljo v znamenju tradicionalnih skokov z mosta

Skakalnica iz odsluženih mlajev

S 24-metrске lesene konstrukcije bo skočilo dvanajst tekmovalcev svetovnega pokala - Pričakujejo tri tisoč gledalcev

Po dveh letih premora zaradi prenizke gladine Soče pod 17-metrskim mostom, se v Kanal ob Soči letos spet vračajo tradicionalni skoki z mosta, ki jih z nekaj vmesnih prekinitev organizirajo od leta 1988.

Letos bo prireditve, ki jo tamkajšnje turistično društvo prireja v sodelovanju z občino, nekaj posebnega, saj si bodo obiskovalci poleg tradicionalnih skokov s 17-metrskega mosta v nedeljo, 16. avgusta, popoldan lahko ogledali tudi skoke s 24-metrске konstrukcije nad mostom, s katere se bo v Sočo pognalo dvanajst tekmovalcev letošnjega svetovnega pokala v skokih z visin iz Ukrajine, Švice, Nemčije, Velike Britanije, Češke, Avstralije in Srbije, Slovenijo pa bo zastopal Aleš Karničnik. Že v soboto, 15. avgusta, ob 15. uri se bodo s skakalnice na skalah pomerili mladinci, tekmovalci v svetovnem pokalu pa bodo opravili trening. Nedeljsko dogajanje se bo začelo ob 9. uri zjutraj s spretnostno vožnjo starodobnih vozil na igrišču osnovne šole, najbolj zanimivo dogajanje

pa se bo začelo ob 15. uri s tradicionalnim tekmovalcem v skokih z mosta. Nanj so se štirje tekmovalci že prijavili, na sam tekmovalni dan pa jih pričakujejo okrog petnajst. Po skokih z mostu, se bo ob 17. uri začelo še tekmovalstvo z velike lesene konstrukcije nad mostom, ki že stoji. Tekmovalci bodo v dveh serijah prikazali dva različna figurativna skoka z doskokom na noge.

Organizatorji pričakujejo na prireditveni prostor do tri tisoč ljudi, saj jih zaradi omejenega prostora obrežje Soče pod kanalskim mostom več niti ne sprejme. Svojevrsna zanimivost letošnje prireditve je tudi sama lesena konstrukcija na mostu, ki za osem metrov poviša odskočišče, izdelana pa je bila po načrtih in pod vodstvom inženirja Danila Magajne. Zgrajena je iz dvanajstih odsluženih mlajev, ki so jih nabrali na goriškem območju, tako da zanjo ni padlo nobeno drevo. Ogled sobotne prireditve bo brezplačen, v nedeljo pa bo treba za ogled skokov z mosta plačati pet evrov vstopnine. (nn)

Konstrukcija je zgrajena iz goriških mlajev in zanjo ni padlo niti eno drevo N.N.

DOLENJE - Med neurjem na kmetiji Lis Aganis

Strelna zanetila požar

Plameni poškodovali nadstrešek in očrnili nekaj vinskih sodov

Pogoreli nadstrešek

BUMBACA

Med neurjem, ki je zajel severni del goriške pokrajine v noči med ponedeljkom in večerajšnjim dnem, je strelna zanetila požar v zaselku Rutarji na območju občine Dolenje. Ognjeni zublji so poškodovali nadstrešek vinarskega podjetja Lis Aganis; po udaru strele je prišlo do kratkega stika na električnem omrežju, nato pa je ogenj zajel leseno streho lope za kmečko orodje in jo popolnoma uničil. Požar se je razširil tudi v notranjost sosednjega poslopja in očrnil nekaj lesenih vinskih sodov.

Medtem ko se je požar vnel, stanovanecv ni bilo doma, tako da se ni nihče poškodoval. Gasilce so klicali na pomoč sosedje; takoj po prihodu so brez večjih težav pogasili požar, kljub temu pa je bila gmotna škoda precejšnja.

GRADIŠČE - Center Gasparini

Zbirajo gradivo iz obdobja fašizma

Ljudi iz Goriške in Furlanije pozivajo k sodelovanju

V centru Leopoldo Gasparini iz Gradišča zbirajo fotografije in drugo dokumentarno gradivo, ki ga nameravajo vključiti v knjigo o fašističnem dvajsetletju na Goriškem in v Furlanski nižini. Dobrodošlo je najrazličnejše gradivo, ki priča o življenju pod Mussolinijevim režimom, od izkaznic organizacije Opera Balilla, dokumentov o športnih dejavnostih in osebnih izkaznic do šolskih fotografij, zvezkov, spricheval in posnetkov ceremonij. Družine in posamezniki, ki hranijo tovrstne dokumente, jih lahko med 18. avgustom in 26. novembrom oddajo na sedežu centra Gasparini (palača Monte di Pietà, ulica Dante 29, Gradišče). Dokumentacije bodo zbirali ob torkih, sredah in četrtkih med 17. uro in 19.30. Fotografije in drugo gradivo bodo v digitalni obliki hranili v arhivih centra Gasparini, lastniki pa bodo citirani v vseh publikacijah, v katerih bodo objavljene fotografije. Center bo občanom, ki se bodo odločili za sodelovanje, vrnil originale v roku petnajstih dni.

Zakaj je skočila, še ni znano

Včeraj okrog 11. uri je v Desklah z mostu nad Sočo z višine 15 metrov skočila 59-letna ženska iz okolice Nove Gorice. Iz vode so jo rešili domačini, na kraju pa so ji reševalci nudili ustrezno zdravniško pomoč. Ženska je zaradi padca v Sočo, ki je na kraju globoka le približno en meter, utrpela hude poškodbe hrbtenice, tako da je bila odpeljana na zdravljenje v klinični center v Ljubljano s helikopterjem letalske policijske enote. Policisti so v zvezi z dogodom obvestili preiskovalnega sodnika v Novi Gorici, o tem, kaj je žensko pripravilo do skoka, pa še poizvedujejo. (nn)

Z avtom v jeklene stebre

V ulici Blaserna v Gorici je včeraj popoldne avtomobil tipa Toyota yaris trčil v jeklene stebre, ki stojijo ob robu cestišča. Za volanom vozila je sedel 20-letni Goričan Marco Polo, ki je zadobil udarec v obraz zaradi aktiviranja zračne blazine. Služba 118 ga je prepeljala v goriško bolnišnico.

Dvorna glasba na gradu

Drevi ob 21. uri bo v dvorano deželnih stanov na goriškem gradu priromal mednarodni festival dvorne glasbe Musica cortese. Protagonist večera bo ansambel Harmonia Antiqua Labacensis, ki ga vodi Manfredo Kraemer. Glasbeniki bodo izvajali itajjanske, slovenske in hrvaške baročne skladbe. Nastopila bo tudi angleška sopranistka Susan Hamilton.

Testiranje avtomobilov

Jutri in pojutrišnjem bo cesta na Kalvarijo zaprta prometu zaradi izvajanja avtomobilskih testov. Cesta bo zaprta med 7. uro in polnoči, in sicer od ulice Chiese antiche do gostilne Al Ponte del Calvario v Grojni.

Lagunamovies se zaključuje

Jutri se bo zaključila šesta izvedba gradeškega filmskega festivala Lagunamovies. Večer, ki so ga naslovili »Ti ho spreco per allegria (ma adesso ti rigenero). Cibo, risorse, energia«, bo potekal na otoku Anfora. Spektakel bosta vodila Massimo Cirri, »duša« radijske oddaje Caterpillar; in tržaški ekonomist Andrea Segre. Odhod iz pristanišča v Gradežu ob 19. uri, povratek ob polnoči. Za rezervacije sta na voljo tel. 0431-82929 in spletna stran www.lagunamovies.com.

OBVESTILO

Sporočamo, da je tajništvo goriške redakcije zaprto do 15. avgusta 2009

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosimo, da kličete tajništvo v Trstu na

tel. **040-7786333** ali **040-7786330** (faks **040-772418**) ali pišete na e-mail **redakcija@primorski.eu** od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 20. avgusta.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 20.30 »Harry Potter e il principe mezzosangue«. Dvorana 2: 19.50 - 22.00 »Mamma mia!«. Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Matrimonio all'inglese«. Dvorana 4: 20.00 - 22.00 »Due partite«. Dvorana 5: 20.00 - 22.10 »Appaloosa«.

Izleti

POHOD OD ŽELINA DO VOJSKEGA - v spomin na prenos več kot sto ranjencev od Cerknega do Črnomlja leta 1944 - bo 29. avgusta. Zbirališče in odhod sta predvidena ob 7. uri, prihod na Vojsko ob 16. uri, po slovesnosti bo vrnitev z avtobusi v smeri Idrije in Želina; informacije, vpis in zavarovanje na tel. 348-5298655.

SPDG priredi 20. septembra avtobusni izlet na Koroško z ogledom soteske Garnitzen pri Modrinji vasi (Moederndorf) pri Šmohorju. Pohod skozi sotesko po urejeni in opremljeni poti traja okrog tri ure, okrog dve uri pa je potrebnih za povratek na izhodišče. Priporočila se planinska oprema, zlasti pa primerna obutev. Avtobus bo odpeljal ob 6.30 iz Gorice, povratek okrog 20. ure; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času ter 20. avgusta od 19. do 20. ure na sedežu društva.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 13. do 18. oktobra tradicionalni izlet »Po poteh spominov« in »Na mandarine« za obisk krajev Bihač, Kozara, Drvar, Jajce, Travnik, Sarajevo, Foča, Čapljina, Medžu-

gorje, Mostar, dolina Neretve, Gradac itd. Do zasedbe razpoložljivih prostorov na avtobusu vpisujejo Saverij R. (tel. št. 0481-390688), Ivo T. (0481-882024), Ema B. (0481-21361) in Ana K. (0481-78061).

Obvestila

DRŽAVNA KNJIŽNICA v ul. Mameli v Gorici bo do 22. avgusta zaprta. Možni bosta le izposoja in vrnitev knjig med 10. uro in 12.30.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi zaprti od 17. do 21. avgusta.

KMEČKA ZVEZA sporoča, da bo njen goriški urad zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL obvešča, da je odprta od 8. do 16. ure. Za dopust bo zaprta od 17. do 28. avgusta.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v avgustu anagrafski, davčni urad in tajništvo zaprti popoldne.

URAD IČI goriške občine je odprt ob ponedeljkih in sredah med 8.45 in 12. uro ter med 16.30-17.30.

URAD MLADINSKEGA DOMA bo zaprt zaradi dopusta do 21. avgusta; informacije na tel. 0481-536455.

URADI ATER na korzu Italia 116 v Gorici bodo 14. avgusta zaprti.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da so uradi v Gorici zaprti do 14. avgusta.

11. USTVARJALNA DELAVNICA ZSKD v Mladinskem hotelu v Pliskovici se prične v nedeljo, 23. avgusta, ob 17. uri (ne ob 15.30) in zaključiti v petek, 28. avgusta, ob 17. uri. Udeleženci pridejo in odidejo v spremstvu staršev; informacije na ZSKD na korzu Verdi 51 int., tel. 0481-531495, faks 0481-550004, gorica@zskd.org.

OK VAL IN ZŠDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrežu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdobu odbojarski kamp za

deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrežu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdobu pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali 393-2350925 (Sandro v večernih urah).

PRAZNIK SV. ROKA V GORIŠKEM PODTURNU poteka do 16. avgusta vsak dan od 20.30 dalje.

SKRIVNOSTI USPEŠNEGA NASTOPANJA V JAVNOSTI je dvodnevna delavnica, ki ponuja uporabne, v praksi potrjene pristope za uspešno javno nastopanje. Program je namenjen vodjem oddelkov, organizacij, ustanov, poslovnim delavcem, zaposlenim v oddelkih za trženje in odnose z javnostmi, samostojnim podjetnikom in vsem, ki pogosto nastopajo ali se pojavljajo v javnosti. Delavnico v organizaciji Slov.I.K.a. bo vodila Anita Mirjanič iz Ljubljane. Potekala bo 4. septembra (od 14. do 18. ure) in 5. septembra (od 9. do 13. ure) na Slov.I.K.a. v Gorici; informacije na sedežu Slov.I.K.a. na korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-530412, e-pošta info@sllovik.org).

GLASBENIK MATICA GORICA obvešča, da bodo uradi zaprti do 28. avgusta. Izjema bo petek, 21. avgusta, v jutranjih urah, ko bodo sprejemali vpise za poletno delavnico, ki bo potekala v Doberdobu od 24. do 28. avgusta za otroke od 6. do 11. leta starosti.

ZŠDI obvešča, da bo goriški urad zaprt do petka, 14. avgusta.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni sedež na korzu Verdi 51 zaprt do 31. avgusta; informacije na tel. 0481-532092 (Emil D.) ali 0481-390688 (Saverij R.).

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU bo zaprta še danes.

DRUŽEVA KMETIJA »ALEŠ KOMJANC IN SINOVI« iz Števerjana prireja brez-

plačni degustaciji visoko kvalitetnih olj lastne pridelave; potekala bosta v ponedeljek, 17. avgusta, dopoldne in v soboto, 22. avgusta, ves dan v ul. Duca d'Aosta 72 v Gorici.

COERVERJEVA NOGOMETNA ŠOLA DOBERDOB - ŠZ Mladost prireja od ponedeljka, 24., do sobote, 29. avgusta, na igrišču v Doberdobu poletni kamp, namenjen izpopolnjevanju nogometnih veščin mladih igralcev od 6. do 15. leta starosti. Udeleženci bodo razdeljeni po starostnih skupinah ter bodo pod strokovnim vodstvom trenerja Daria Frandollica in sodelavcev vadili tehniko nogometne igre po tako imenovani Coerverjevi metodi; informacije in vpisovanje na tel. 334-6989857 (Domenico Donda), 338-3681964 (Fulvio Battistuta), 335-6041844 (Igor Juren), info@juren.it.

CENTER LEOPOLDO GASPARINI prireja študijsko nagrado v spomin na Ada Furlana v znesku 2.500 evrov. Sodelujejo lahko študentje, diplomanti, raziskovalci in strokovnjaki, italijanski in slovenski državljani, rojeni po letu 1985, avtorji diplomске naloge, študije ali raziskave, ki zajema politično, družbeno in gospodarsko zgodovino 20. stoletja FJK. Prošnja in tekst morata prispeti najkasneje do 31. oktobra; informacije na tel. 0481-99420, www.istitutogasparini.it, e-pošta segreteria@istitutogasparini.it.

Pogrebi

DANES IZ PALMANOVE: 16.00, Sergio Clemente iz splošne bolnišnice v cerkev Santa Maria Assunta (Manzano) in nato v Spineo za upelpitev.

DANES V RONKAH: 9.55, Fulvio Canciani iz mrtnišnice glavnega pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in nato v Spineo za upelpitev; 9.15, Santina Devide vd. Boldrin iz tržiške bolnišnice v cerkev Sv. Štefana (Vermeigliano) in na pokopališču v Ronkah.

SLOVENIJA - Velika razstava na Ljubljanskem gradu

Ljubljana se bo jutri poklonila fotografu Ediju Šelhausu ob njegovi 90-letnici

Muzej novejše zgodovine Slovenije je ob 90-letnici enega od legend slovenskega vojnega in povojnega fotoreporterstva, filmskega snemalca na Tržaškem v letih 1945-1947, pisca več knjig in muzejskega donatorja Edija Šelhaus, pripravil razstavo z naslovom Glasbeni svet 60-tih – ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhaus. Namen razstave je poleg obeležitve visokega življenjskega jubileja Edija Šelhaus, ki je Muzeju leta 2000 podaril svoj obsežen povojni fotografski opus, ponovna zahvala za njegovo dragoceno donacijo in predstavitev še enega pomembnega in zanimivega tematskega sklopa iz njegovega bogatega opusa. Pričujoča razstava je že šesta tematska razstava iz Šelhausove fotografske zbirke, ki jo je od leta 2001 Muzej novejše zgodovine Slovenije pripravil v sodelovanju z njim, saj je tudi tokrat sodeloval pri izboru fotografij. Razstava bodo

odprli jutri ob 19. uri na Ljubljanskem gradu, kjer bo na ogled do 14.10., nato pa bo do konca leta 2009 potovala še v Festivalno dvorano na Bled (14.–26.10.2009), v Knjižnico Otona Župančiča v Ljubljani (26.10.–6.11.2009) in končno v Muzej novejše zgodovine Slovenije (začetek 2010). Razstava je sestavljena iz dveh glavnih delov in dodatka – iz prvega o prvih jugoslovanskih festivalih jazza, iz drugega o festivalih popevk s podarkom na festivalu Slovenske popevke ter dodatka z nekaj znanimi osebnostmi iz glasbenega sveta in štirimi fotografijami iz vojnega časa, ki smo jih dodali na posebno željo avtorja posnetkov Edija Šelhaus. Razstava je bila v dveh delih pred jutrišnjo otvoritvijo na Ljubljanskem gradu predstavljena že v avli Radia Slovenija in sicer je bil prvi del na temo prvih jugoslovanskih festivalov jazz

na ogled med 19.6. in 10.7.2009 kot spremljajoči dogodek Jazz festivala Ljubljana, ki je letos praznoval 50-letnico. Temu prvemu delu je v času med 10.7. in 10.8.2009 sledil še drugi del o prvih festivalih popevk.

Na razstavi Glasbeni svet 60-tih – ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhaus bodo prikazani predvsem posnetki iz prvih štirih festivalov jazz na Bledu med leti 1960 in 1963, iz prvega koncerta Louisa Armstronga l. 1959 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ter posnetki predvsem iz prvih festivalov Slovenske popevke do leta 1971, v manjšem delu pa še iz festivalov popevke v Opatici in Zagrebu iz let 1960-1962. Dodatno bo še nekaj posnetkov znanih osebnosti iz glasbenega sveta, nekaj med njimi v obliki foto zgodb.

Na izbranih fotografijah na razstavi prepo-

znamo znane osebnosti iz domačega in tujega glasbenega sveta – dirigente, glasbene skupine, ansamble in orkestre, instrumentaliste in pevce. Med njimi iz sveta jazz prepoznamo Ljubljanski jazz ansambel, Plesni orkester RTV Ljubljana, Urbana Kodra, Jožeta Privška, Atija Sossa, Mojmira Sepeta, Jureta Robežnika, Aleksandra Skaleta, Vinka Globokarja, Johna Lewisa, Hellen Merrill, Louisa Armstronga, Dixieland ansambel 7 mladih, Septet Dragutina Diklića, Beograjski jazz orkester in druge. Ob pogledu na fotografije iz popevkarskega sveta pa se bo mnogim obudil nostalgični spomin na nekaj legendarnih popevk in pevcev iz t.im. zlatega obdobja slovenske popevke, ki se z današnjimi časi ne more primerjati - spominimo se samo izrednih besedil popevk, ki jih je napisal Gregor Strniša. Naj med pevci omenimo le nekaj imen (nekateri med njimi so žal že

pokojni) kot so Marjana Deržaj, Majda Sepe, Jelka Cvetežar, Stane Mancini, Beti Jurkovič, Matija Cerar, Nino Robič, Rafko Irgolič, Lidija Kodrič, Katja Levstik, Elda Viler, Lado Leskovar, Oto Pestner, Bele vrane, Alfi Nipič in Alenka Pinterič.

Fotografije so izdelane iz originalnih negativov iz podarjene Šelhausove zbirke, nekaj pa iz obsežne zbirke negativov, ki jih je pred kratkim, v maju 2009, Muzeju novejše zgodovine Slovenije podarila časopisna hiša Delo, pri kateri je bil od samega začetka pred 50-timi leti zaposlen tudi Edi Šelhaus.

Organizator razstave je Muzej novejše zgodovine Slovenije v sodelovanju s Festivalom Ljubljana. Avtorica razstave je Jožica Šparovec, višja kustodinja Muzeja novejše zgodovine Slovenije ter dolgoletna sodelavka Edija Šelhaus.

degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema». Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00.

KRMIN

V muzeju Teritorija v palači Locatelli, do 16. avgusta razstavljata Danilo Ječič in Franc Dugo pod naslovom »Divergenti affinità«. Odprto od četrta do sobote med 17. in 20. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 17. in 20. uro.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni moške, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkah in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

VIDEM

Občinski muzeji na gradu: do 23. avgusta bo na ogled znamenito Tiepolovo delo »Consiliun in arena«.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

DIVAČA

V prostorih knjižnice bo do 24. avgusta razstava »Življenje med nebom in zemljo«. Razstava predstavlja sedem območij Natura 2000, ki so bila raz-

glašena zaradi ohranjanja ogroženih vrst ptic in je nastala v okviru Natura Primorske (PPS Interreg IIIA Slovenija - Italija 2000-2006).

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafike. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkah zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik avtorice Margarete Selene. Odprto ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Paviljon poslovnega centra HIT (Delpinova 7a): do 1. septembra je na ogled razstava slik Nataše Gregorič. Odprto vsak dan med 10. in 19. uro.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

IDRIJA

Grad Gewerkenegg: do 30. avgusta bo na ogled razstava Milene Gregorič »Spomini, grafike z idrijsko čipko«.

CERKNO

Cerkljanski muzej: do 23. avgusta - razstava čipk cerkljanske klekljarske sekcije Marjetica.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejši zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji. Ljubljanski grad, Galerija »S«: od jutri, 13. avgusta (otvoritev ob 19.00), do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v obektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhaus.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Trg Hortis

V petek, 14. avgusta ob 21.00 / Gledališka skupina Teatro Incontro bo podala delo »Sarto per signora«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Veliki trg

Danes, 12. avgusta ob 21.00 / Koncert: Rodolfo Vitale Swing Orchestra "Memorial Sinatra".

Jutri, 13. avgusta ob 21.00 / Koncert: Righeira.

V petek, 14. avgusta ob 21.00 / Koncert: Dari.

V soboto, 15. avgusta ob 21.00 / Koncert: Lelio Lutazzi, Overfunk and friends.

STARE MILJE

V soboto, 15. avgusta ob 21.00, / Veliki šmaren v glasbi - koncert za glas, saksofon in klavir: Ennio Ficiur, Walter Geromet in Luigi Palombi.

PRISTANIŠČE SAN ROCCO (MILJE) Kongresna dvorana

V soboto, 22. avgusta ob 21.00, / Velika komorna glasba: poklon Haydn u Mendelssohnu. Dirigent: Romolo Gessi.

REPENTABOR

V cerkvi

V petek, 14. avgusta ob 21.00 bo v okviru mednarodnega glasbenega festivala Med zvoki krajev s celovečernim koncertom nastopil kitarist Gabriele Curciotti.

KRIŽ

Park Ljudskega doma

Puccinijeva enodejanka »Gianni Schicchi« v izvedbi članov Mednarodne operne akademije Križ, ki jo vodi basist Alessandro Svab. Predstava bo še danes, 12. avgusta ob 21.00. Vstop prost.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

■ Festival Ljubljana 09

Danes, 12. avgusta ob 20.00, Križanke, viteška dvorana / Volodja Balžalorsky - violina in Hinko Hass - klavir.

V ponedeljek, 17. avgusta ob 20.00, Atrij Uršulinskega samostana / Camerata Lysy. Alberto Lysy - violina, Pineiro Nagy - kitara, Mikro Duo (Pedro Luis, Miguel Vieira da Silva) - kitara.

V torek, 18. avgusta ob 20.00, Križanke / Vlado Kreslin z gosti.

V sredo, 19. avgusta ob 20.30, Križanke / Asimetrías, Andrés Marin's in flamenco balet.

V četrtek, 20. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Londonski simfonični orkester. Dirigent: Valerij Gergijev.

V ponedeljek, 24., v torek, 25. in v sredo, 26. avgusta ob 20.00, Cankarjev dom / Akademski državni Bolšoj teater iz Rusije, Peter Iljič Čajkovski: Jevgenij Onjegin, opera. Dirigent: Aleksander Vedernikov.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkah zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palača Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprta bo do 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Občinska umetnostna dvorana Giuseppe Negrinis, Trg Marconi 1: do 18. avgusta je na ogled antološka razstava Silvia Pecchiarija.

OPČINE

Atelier Dom Art (Dunajska cesta 17/A): do septembra, bo na ogled razstava Vivjane Kljun pod naslovom »Prepovedane stolice«.

REPEN

Kraška hiša: do 23. avgusta bo na ogled fotografska razstava Zdenka Vogriča »Bila so Brda ...«. Ob priliki razstave bo na ogled tudi originalna goriška ljudska noša iz fundusa Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: od danes, 12. avgusta (otvoritev ob 18.30), do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidarice. Urnik ogleda v času odprtja Kavarna.

SKD Igo Gruđen, do 16. avgusta v veliki dvorani: razstava kmečkega orodja za vinarstvo »Iz vinograda v klet«; v dvorani Sergija Radoviča: razstava šahovnic iz vsega sveta (iz zbirke Dušana Kalca), v drugem nadstropju: likovna razstava Vladimirja Klanjščka. Otvoritev danes, 12. avgusta ob 18.30. Urniki ogleda: vsak dan od 18.00 do 22.00, v petek in nedeljo tudi od 10.00 do 12.00.

GORICA

Galerija Kulturnega doma: do 31. avgusta bo na ogled razstava »Sonce miru 2009«, ki je letos posvečena afriškim in brazilskim otrokom iz favelas Ria de Janeiro. Na razstavi sodelujejo tudi trije afriški likovni umetniki: Ade, Mikà in Mali. Možnost ogleda od ponedeljka do petka od 10.00 do 13.00.

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 6. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier

FORMULA ENA - Nekdanji nemški dirkač se je premislil

Michael Schumacher ne bo sedel v Ferrarijev bolid

Vibracije in navori mu povzročajo bolečine v predelu vratu - Masso bo nadomestil Badoer

BERLIN - Sedemkratni svetovni prvak v formuli ena Nemec Michael Schumacher je zaradi zdravstvenih težav preklical začasno vrnitev v bolide formule ena. Kot je pojasnil na svoji spletni strani, mu vibracije in navori formule ena povzročajo prehude bolečine v predelu vratu, ki si ga je poškodoval na začetku leta ob padcu z motorjem. »Strašno mi je žal za fante pri Ferrariju in vse moje navijače, ki so držali pesti za uspešno vrnitev v karavno formulo ena,« je sporočil Schumacher, ki je ne bo mogel začasno zamenjati poškodovanega prvega voznika Brazilca Felipeja Masso. »Posledice padca z motorjem februarja letos se pri obremenitvah, ki so prisotne v formuli ena, odražajo v močnih bolečinah v predelu vratu. Vse sem storil, da se bi za krajši čas vrnil med voznike, a žal mi to ni uspelo,« je še zapisal 40-letni Schumacher, ki je tekmovalno kariero sklenil leta 2006. Iz tabora ferrarija so sporočili, da bo Felipeja Masso na naslednji dirki formule ena 23. avgusta v Valencii nadomestil rezervni voznik Luca Badoer. »Po odgovedi Michaela Schumacherja bo našega prvega voznika Felipeja Masso na veliki nagradi Evrope zamenjal Luca Badoer,« je Ferrari zapisal v sporočilu za javnost. Precej razočaran je bil tudi Luca di Montezemolo: »Res škoda, Schumacherjeva vrnitev bi še kako pozitivno vplivala na formulo 1.«

Osemindesetletni Badoer je v formuli ena tekmoval na približno petdesetih dirkah, vendar vedno v manjših ekipah. Zadnjo dirko za svetovno prvenstvo je odvozil leta 1999, vse od tedaj pa je testni voznik pri Ferrariju.

Acegas na delu pred prvimi tekmami

TRST - Košarkarji Acegas, ki bodo letos nastopali v A ligi amaterjev, se na novo sezono pripravljajo v Trstu dvakrat dnevno. Jutranjo atletsko pripravo pod vodstvom prof. Paola Paolija dopolnjuje vadba v telovadnici pod taktirko trenerja Massima Bernardija. Pripravljalno obdobje bo vključevalo tudi nastope v italijanskem pokalu in več prijateljskih tekem. Prva tekma pokala bo med tržaško ekipo in Jesolom San Donà (v gosteh v sredo, 2. septembra, povratna pa v soboto, 5. septembra). Zmagovalec bo igral proti zmagovalcu dvoboja Fortitudo - Montecatini.

»Ker se večina igralcev že pozna, bo uigravanje letos šlo hitreje kot lani. Vsekakor je bil trener Bernardi s fizično pripravo igralcev zadovoljen, čeprav je bil letošnji poletni premor kar dolg,« je povedal koordinator Matteo Boniccioli. Tržaški klub bo v naslednjih tednih skušal s projektom »Cento per mille« vključiti med pokrovitelje tekem čim več tržaških podjetnikov.

ATLETIKA - Svetovno prvenstvo v Berlinu

Oči uprte v Bolta in Isinbajevo

Sprinterska nevarnost iz Zakavkazja - Za Rusinjo najnevarnejša Stuczynski (ZDA) - Čudežna 800-metrašica iz Južne Afrike

In smo pred zdajci. V nekaj dneh bomo znova videvali fantastične natelete Usaina Bolta, morda pa tudi Jamajčana v težavah. Zanimanje za svetovno prvenstvo, ki se bo začelo v soboto v Berlinu, je usmerjeno pretežno na spopade v dveh najhitrejših tekaških panogah pri moških, za ženske pa velja, da je letošnja sezona prispevala kopico težav »divi« Jeleni Isinbajevi, ki se nikakor ne more spoprijeti z naskoki na svetovne rekorde.

Ruska atletinja je letošnjo sezono začela z določenimi spremembami v športnem orodju. Zanj so izdelali nekoliko trše palice, katerih prednosti pa Isinbajeva očitno še ni prebavila. V svoj zalet bi morala namreč vnesti več moči, da bi se palice lahko primerno upognile in jo z obrestmi vrgle še nekoliko višje. Skakalka je med zimo izjavila, da pričakuje v svoji karieri napredek do 5,20 m. Letos se ni nikoli skočila preko petih metrov, izgubila nepremagljivost in občutila, da ji na višinah okoli 4,80-4,85 že diha jo ovratnik. Najbližje ji je sedaj Brazilka Murer (4,82), sledita pa Američanka Stuczynski (4,81) in Poljakinja Rogowska (4,80). V posebno napetih trenutkih pa bo treba verjetno še največ računati na Američanko, ker je dobro znana borbenost predstavnikov ZDA, ko gre zares. Na kratko: poraz Isinbajeve bi bil seveda odmeven dogodek, s pogledom na aktualnost, pa nikakor nemogoč.

Bolj površno poznavanje atletike redno usmerja največje zanimanje k teku na 100 metrov. V Pekingu je Jamajčan Usain Bolt zapisal nov mejnik pri 9"69 in se pri doseganju takega časa celo nekoliko poigraval. Izračunali so, da bi ob polni pari lahko tekli tudi desetinko manj. Nedvomno je bil na nekem drugem planetu. Njegove letošnje predstave so bile vse v zna-

ku prikrivanja in igračkjanja. V Berlinu ga čaka Tyson Gay, razpoložen kot še nikoli doslej. Treba bo teči na vse. Ostala konkurenca, vključno z rojakom Powellom, ne bo imela besede pri delitvi prvih dveh mest. Isto naj bi veljalo tudi za tek na dvojni razdalji.

Na 200 metrov pa se je pojavila nova zvezda iz ...Zakavkazja, ki še nikoli ni proizvedlo drugačnih športnikov kot brkatih rokoborcev s kodrastimi lasmi. Pravzaprav je zvezda zasijala v Beogradu na Univerzijadi. Sicer znan Ramil Gulijev je pri samo 19 letih 200 metrov pretekel v fantastičnem času 20"04. Na taki starostni ravni je bil hitrejši le še Bolt. Fant iz Azerbajdžana (rojen leta 1990) je sicer že bil svetovni mladinski prvak, letos pa je 100 metrov pretekel v 10"08. Najdemo ga tudi na lanskih OI. Na 200 metrov je v predteku dosegel 20"78, v četrtini finala pa 20"66. V Beogradu dosegel osebni rekord in porodil se je sum, da ni šlo za kako napako. V atletiki so na Univerzijadi leta 1979 (Ciudad de Mexico) zabeležili fantastičen svetovni rekord Pietra Mennee s časom 19"72. Vsi finalisti so tedaj na debelo popravili svoje osebne znamke. Odlična forma, blagodejen učinek nadmorske višine 2200 metrov? Podpisani je še vedno prepričan, da so vsi tekli nekaj metrov manj. Med obiskom olimpijskega stadiona mehiške prestolnice leta 1990, je ta kazal vidne znake zapuščenosti. Črte za start teka na 200 metrov so bile v posameznih progah komaj še vidne, pred in po njih pa je bilo še veliko drugih tudi komaj vidnih, ki so označevale postavitev ovir in omejevale odseke štafetnih predaj. In če so vsi začeli iz kake črte pred pravim startom? Uganko bi lahko razvozlala samo ustrezna filmska dokumentaci-

ja, kdo pa bi se po 30 letih kaj takega lotil? Za čas Gulijeva v Beogradu takih dvomov bi ne smelo biti. Za njim sta se uvrstila atleta iz Egipta in Južne Afrike s časoma, ki sta bila za njiju običajna. Da bi samo Gulijev startal z napačne črte je nemogoče, ker bi šlo za takoj opazno razliko kakih 5 metrov. Potrditev dosežka v Berlinu bi veljala nastop v finalu, kar bi za ščinkavca med samim rambi pomnilo moralno zmago. Afrika, kovčnica talentov, ki nikoli ne zapira zaradi dopustov, ponuja sedaj čudežno deklico v teku na 800 m. 18-letna Caster Semenya iz Južne Afrike, je na afriškem mladinskem prvenstvu tekla 1:56"72 in zanesljivo vodi pred kenjsko dvojico Jelimo-Jepkosgei, ki je komaj zmogla časa pod dvema minutama. Res pa na 1600 m nadmorske višine.

Bruno Križman

ANSA

KOŠARKA Italija lahko še upa na uvrstitev na EP

LAHTI - Italijanska košarkarska reprezentanca je včeraj v odločilni tekmi kvalifikacij za EP premagala Finsko s 77:75. V zadnji sekundi je met zgrešil Finec Rannikko. Najboljša na igrišču sta bila Bellinelli z 23 in Bargnani z 21 točkami. V petek bodo »azzurri« igrali spet proti Franciji: če želijo še upati v uvrstitev na EP, je imperativ zmaga.

GASOL - Nastop španskega košarkarja Paua Gasola, sicer člana Lakersov, na EP na Poljskem je še vprašljiv. V ponedeljek si je na treningu poškodoval palec leve roke, včeraj pa so ga operirali. Gasol bo moral sedaj mirovati tri tedne in pravi, da bo vsekakor ostal z reprezentanco: »Mogoče pa mi bo uspelo igrati.«

TRIESTINA - Nogometna zveza Lega calcio je včeraj potrdila, da bo Triestina tretji krog italijanskega pokala igrala v Trstu ob 20.00 proti Cagliariu.

ATLETIKA - Pet jamajških atletov, ki so bili pozitivni na dopinškem testu na jamajškem prvenstvu, bo lahko tekmovalo na SP v Berlinu. Methyloxanthine, ki naj bi ga uživali atleti, ne sodi na seznam prepovedanih sredstev protidopinške organizacije WADA. Med njimi je tudi Yohan Blake, partner na treningih Usaina Bolta.

NOGOMETNE KVALIFIKACIJE - Danes: Slovenija - San Marino (20.45 po Slo 2 in TV Koper). Prijateljski tekmi: Švica - Italija (20.45 po Rai 1), Avstrija - Kamerun (20.30 v Celovcu)

JADRANJE - Mladinsko EP na Blatnem jezeru

Simonu in Jašu regatno polje ne leži

Včeraj v ostri konkurenci 9., 5. in 4. - Danes zadnja kvalifikacijska regata

Čupina jadrarca na Blatnem jezeru merita moči s posadkami, s katerimi sta tekmovala že pred mesecem dni v Grčiji na mladinskem SP. Včeraj sta bila vključena v kvalifikacijski skupini s francosko posadko Bouvet/Mion, ki je bila v Grčiji prva

Na evropskem mladinskem prvenstvu v olimpijskem razredu 470 na Blatnem jezeru, na katerem nastopata tudi Čupina jadrarca Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti, so včeraj izpejlali tri plove. Naša posadka je bila drugi dan kvalifikacij vključena v skupino z letošnjima svetonima mladins-

skima prvakoma Bouvetom in Mionom ter z nemško dvojico Gerz/Bolduan, ki sta bila v Grčiji na mladinskem SP 2. V ostri konkurenci sta bila deveta, peta in četrta: »Z Jašem sva se trudila, a nama vetrovne razmere niso bile naklonjene, predvsem v krmi. Večkrat naše začetne uvrstitve

nisva uspela obdržati. Regatno polje je zaradi spremenljivih smeri vetra zelo zahtevno,« je pojasnil Simon, krmar. Najhujša konkurenta sta bila včeraj konstantnejša: nemška posadka je bila trikrat prva, Francoza, ki sta prvi dan kvalifikacij zbrala prvo in drugo mesto, pa sta zasedla v vseh treh plovih drugo mesto.

Včeraj je bil veter na Blatnem jezeru močnejši. Ob desetih so posadke čakale na prvi startni signal, naposled pa so morali zaradi brezvetrja počakati vse do dvanajstih.

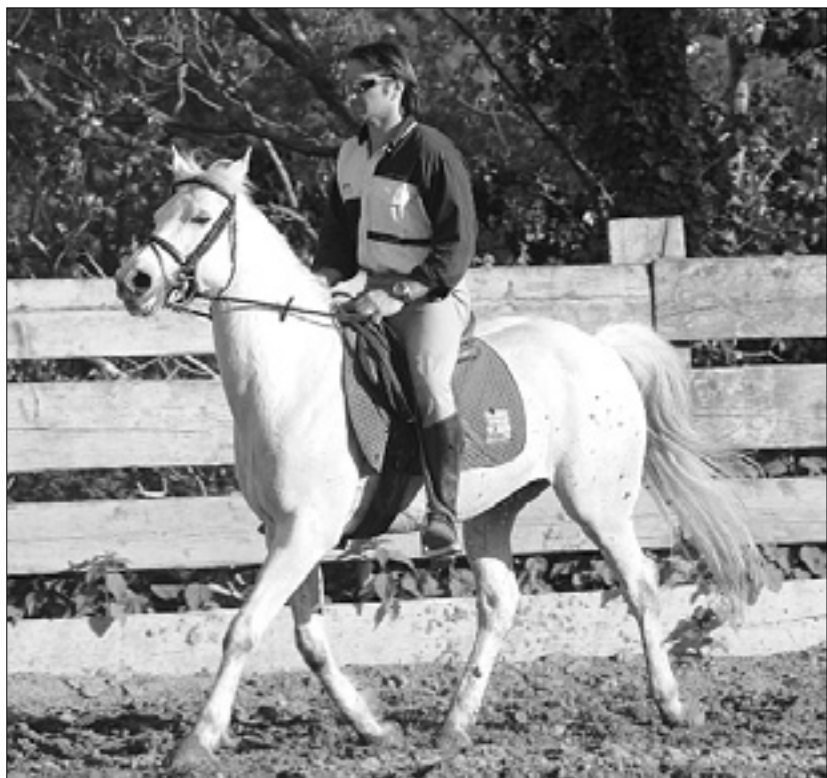
Danes bo še en plov, nato pa bodo na podlagi rezultatov šestih kvalifikacijskih regat posadke porazdelili v tri jakostne skupine. Čupina posadka bo po vsej verjetnosti v zlati skupini (najboljših 31 posadk), kjer bo nadaljevala nastope vse do sobote.

Med italijanskimi posadkami sta Jaš in Simon najboljša. Glavna konkurenca bratranca Dubbini sta danes dokončala samo en plov zaradi visoke vročine flokista Roberta.

KONJSKI ŠPORTI - JD Dolga krona

Pestra sezona

Irina Počkar in Andrea Franco konec avgusta na mladinskem EP

Andrej Kosmač v akciji

KROMA

Jahalno društvo Dolga krona je v letošnji sezoni nadvse dejavno. Predstavnice in predstavniki kluba iz dolinske občine nastopajo tako v kompletu (dresura, preskakovanje ovir in cross-country) kot v treku (orientacija, galop, preskakovanje ovir). Pred kratkim so člani Dolge krone nastopili na tekmi državnega prvenstva v treku v Morteglianu. 20-letna Irina Počkar je s konjem Nabuccom v mladinski kategoriji osvojila 1. mesto. Andrea Franco pa je bil z Normandom 3. Oba bosta zadnjo nedeljo avgusta nastopila na mladinskem evropskem prvenstvu, ki bo v Italiji. Tekmovali pa bodo predstavniki iz štirinajstih držav. V Morteglianu je nastopil tudi Andrej Kosmač, duša dolinskega kluba. Ko-

smač (njegov konj se imenuje Lista), je v kategoriji 4 zasedel prvo mesto in je dokazal, da je v dobri formi. Alessio Sauroni pa je z Obajanom pristal na 3. mesto.

Dolga krona je nastopila tudi na deželnem tekmovanju v Maniagu. Modesto Trevisan je v kategoriji 4 zasedel 1. mesto, Celeste Verona pa v kategoriji 2 drugo mesto.

»Letošnja sezona je zelo pestra in nastopamo na več frontah. Zelo sem zadovoljen, da bosta dva naša mlada predstavnika nastopila na mladinskem evropskem prvenstvu. Nekateri pa se pripravljamo za nastop na avstrijski etapi evropskega pokala. Treniramo stalno in tudi kakovostno, tako da smo veliko napredovali,« je ocenil Andrej Kosmač.

GORSKO KOLESARSTVO - Pester konec tedna

C. Leghissa pri vrhu

V Veneto Cup drugi, v pokalu Serenissima pa vodi

Slovenski kolesar Christian Leghissa je minuli konec tedna nastopil na dveh preizkušnjah. V nedeljo je tekmoval na predzadnji preizkušnji Veneto Cup, ki je veljala tudi za Pokal Triveneta. V okolici Cortine so kolesarji morali prevoziti zahtevno progo. Med masterji 1 je bil Leghissa peti. »Rezultat bi bil lahko boljši, a sem na tekmi občutil utrujenost in torej nisem bil optimalno pripravljen na tekmo,« je povedal. Član kluba Spezzotto Byke Team iz Conegliana je namreč v petek, dva dni pred preizkušnjo Veneto Cup, tekmoval za pokal pokrajine Treviso v kraju Ponte di Piave. V nočni dirki v krosu so morali tekmovalci prevoziti 36 kilometrov, Leghissa pa je bil na koncu prvi v kategoriji Master 1 in med najboljšimi amaterji. V končnem sprintu je premagal prvaka FJK Maura Zaniera.

Pred zadnjo preizkušnjo Veneto Cup je slovenski gorski kolesar drugi, vodi Mauro Simon z devetimi točkami prednosti.

V nedeljo, 2. avgusta pa je kolesar iz Nabrežine tekmoval v kraju Comelico superiore na osmi preizkušnji pokala Serenissima. Tokrat so kolesarji tekmovali v dvojicah, ki so po pravilniku preko ciljne

črte morali privoziti z največ 30 sekundami razlike. Leghissa je tekmoval z italijanskim prvakom kategorije Master 3 Massimilianom Dionisijem. Dvojica je startala zelo prepričljivo in na vrh prelaza Silevella (približno 2400 m) privzila kot prvi amaterski par. Zahtevnemu 16 kilometrov dolgem vzponu je sledil 20 kilometrov dolg spust, na katerem pa je Dionisi hudo padel. Leghissa je moral zato sotekmovalca počakati in nato sta nadaljevala pot do cilja. Na koncu sta bila absolutno 33. Kljub nezgodi je Leghissa obdržal prvo mesto v kategoriji. Čez teden dni bo v kraju Mel pri Bellunu deveta preizkušnja.

PLAVANJE

Rok Zaccaria 20.

RIM - Na državnem mladinskem prvenstvu v Rimu je slovenski plavalec Rok Zaccaria nastopil na 100 m delfin. Razdaljo je v 50-metrskem bazenu preplaval v 56,55 (osebni rekord je 56,08) in bil na koncu 20. »Nisem ujel pravega ritma in zato je rezultat slabši,« je pojasnil Rok. Danes bo tekmoval na 50 m delfin.

TENIS - Na turnirju v Pesaru

Paola Cigui naprej, danes z Bertoio

PESARO - Gajevka Paola Cigui je začela z nastopi na mednarodnem turnirju ITF z nagradnim skladom 10.000 dolarjev v Pesaru. V prvem krogu glavnega turnirja je naša teniška igralka, ki je na turnirju druga nosilka, merila moči z Mehikanko Ximeno Hermoso. Mlajšo igralko, letnik 1991, ki je tačas na 676. mestu, je premagala s 6:2 in 7:5. »Dvoboj sem začela zelo dobro in takoj povedla 4:0, nato pa še 5:1. V drugem nizu pa sem fizično popustila predvsem zaradi neznosne vročine. Več sem grešila, nasprotnica pa je zaigrala brez napak,« je povedala po tekmi Paola, ki je ta teden na 426. mestu svetov-

vne jakostne lestvice. Drugi niz je bil do končnice zelo izenačen. Hermoso, ki je najboljši rezultat dosegla letos julija, ko je bila na lestvici WTA na 590. mestu, je povedla tudi na 4:5 v igrah, a je na koncu Paola le prevladala.

V drugem krogu bo Paola igrala proti Alessii Bertoia, ki je ta teden na 969. mestu lestvice WTA. »To je moja prijateljica, tako da bo srečanje naporno tudi s psihološkega vidika. Igra ritmično in tudi na mreži. Poznam jo sicer zelo dobro, saj že od otroštva nastopava skupaj,« je pojasnila Paola, ki je Bertoio lani oktobra na turnirju v Reggio Calabrii premagala s 6:0 in 6:3.

KOLESARSTVO - Dirka po FJK za ljubitelje

V znamenju številnih padcev

Roberto Vidoni na absolutnem 10. mestu (3. med juniorji)

Roberto Vidoni na arhivskem posnetku

KROMA

Tržaška kolesarska ekipa Team Epinger Saab TS20 je na prestižni dirki po Furlaniji Julijski krajini za ljubitelje nastopila s spremenljivo srečo. Letošnjo 63. dirko so zaznamovali številni padci, v katere so bili vpleteni tudi aduti tržaške ekipe Andrej Guček, Andrej Komac in Jani Prešeren. Solidno se je odrezal Nabrežinec Roberto Vidoni, ki se je uvrstil na končno absolutno 10. mesto, v kategoriji junior pa je osvojil 3. mesto. »Roberto je tekmoval res solidno. Dirka je bila zelo naporna in je bil

vsakič v ospredju,« ga je pohvalil predsednik tržaškega kluba Ivo Doglia, ki je dobro oceno dal prav vsem kolesarjem. »Guček, Komac in Prešeren niso imeli sreče, Agostini tudi ne. Dobro pa se je boril Danjel Gregori, ki stalno napreduje.«

Ivo Doglia pa je konec tedna nastopil na 3. etapi dirke po Venetu. Na 70 kilometrov dolgi progi (povprečna hitrost je bila 43,8 km/h) je v kategoriji supergentleman osvojil 1. mesto. Drugi je bil Kanadčan Paul Wolf.

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bosta od 10. do 14. avgusta urada in Trstu in Gorici zaprta.

ŠZ BOR Gimnastični odsek obvešča, da bodo potekale intenzivne priprave za vsa dekleta od 6. leta dalje, ki se že ukvarjajo z ritmično gimnastiko od 31.8. do 9.9. do 9. do 12. Za informacije in prijave pokličite na tel. 3282733390 (Petra)

SK DEVIN vabi na praznik Sv. Roka na trgu v Nabrežini od danes do nedelje. Deloval bo info-point o bodočem zimskem delovanju in na razpolago bodo dobro založeni kioski.

ŠD BREG - košarkarska sekcija, obvešča, da se bodo pričeli treningi za letnike '95, '96, '97 v ponedeljek, 17. avgusta, ob 18. uri v telovadnici Silvano Klabian v Dolini. Vabljeni tudi fantje, ki bi radi spoznali košarkarske veščine.

OKVAL in ZSŠDI prirejata od 24. do 28. avgusta v telovadnici v Štandrezu in od 31. avgusta do 4. septembra v telovadnici v Doberdobi odbojarski kamp za deklice in dečke od 6. do 12. leta starosti. V Štandrezu bo potekal med 15. in 19. uro, v Doberdobi pa med 7.45 in 13. uro (brez kosila). Kamp bo vodil odbojarski trener Leon Hrovat. Društvo bo poskrbelo za prevoz iz sosednjih občin; informacije in vpisovanje na tel. 3281511463 (Ingrid) ali 3932350925 (Sandro v večernih urah).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM prireja Cheerleading Free Open Day v soboto, 5. septembra, od 9. do 16. ure v telovadnici F. Bevk na Opčinah. Brezplačni dan s plesnimi in navijaškimi delavnicami ter demonstracijami društvenih skupin. Namenjen je osnovnošolcem, srednješolcem in višješolcem. Prijave in info na tel. št. 3497597763 (Nastja) ali info@cheerdancemillennium.com

CHEERDANCE MILLENIUM in ZSŠDI organizirata »Poletni plesni center« v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah, od 24. do 28. 8., ter od 31. 8. do 4. 9. Kamp je namenjen deklicam in dečkom od 3 do 12 let. Vpis je možen na tel. št.: 3497597763 (Nastja), 3356278496 (Nikol) ali na info@cheerdancemillennium.com.

OBRAZI NEPALA

-14-

Bojan Brezigar

Nemirna država pod Himalajo, ki zasluži, da ji poleg oči posvetiš tudi dušo

BBC je na svojih spletnih straneh objavil reportažo iz Katmanduja. Gre za pogovor z nekdanim pripadnikom slavnega regimenta gurke, ki ga v Veliki Britaniji že 150 let sestavljajo nepalski vojaki. Gyanendra Rai je služil v tem elitnem oddelku britanske vojske, sodeloval je v vojni za Falklandsko otočje, bil je težko ranjen, po okrevanju pa so ga odslovili. Že dvakrat je zaprosil za dovoljenje, da se lahko preseli v Veliko Britanijo, a prošnjo so obakrat zavrnil. Sedaj pripravlja tretjo prošnjo.

Gyanendra Rai živi z družino v Katmanduju, v majhnem stanovanju: vsega samo majhna soba, kuhinja pa je na hodniku. Vendar se pritožuje predvsem zaradi zdravja; mučijo ga bolečine, posledice rane v vojni. »Kadar grem k zdravniku v Nepal, mi dajo samo tabletko proti bolečinam, dejansko pa potrebujem

zdravljenja. Ne morem hoditi, imam delno paralizo in noga me zelo boli,« se pritožuje. Na zidu ima v okvirju sliko kraljice Elizabete, zraven je kolajna, ki jo je dobil v britanski vojski.

Za britanski regiment se vsako leto odloča veliko število mladih Nepalcev. Na zadnjem razpisu za 230 prostih mest v britanski vojski se je prijavilo 17.200 Nepalcev, starih od 17 do 21 let. Sla po boljšem življenju je izredna. Navsezadnje, kaj ne bi bila, ko pa v Nepal mlad človek lahko zasluži največ kakih 400 evrov letno, v britanski vojski pa je začetna plača 20.000 evrov. Razlika je tolikšna, da ni mogoča nobena resna primerjava.

Zato tudi tisoči Nepalcev bežijo na tuje. V Indiji jih je nekaj milijonov, 4 ali 5, točnih podatkov ni, v Saudski Arabiji jih je 300.000, prav toliko v Maleziji. To so ljudje, ki delajo v tujini in redno pošiljajo denar domov svojim družinam. Dejstvo, da je to najpomembnejši do-

hodek v državi, kaže na probleme, s katerimi se srečuje Nepal.

Po drugi strani pa ni mogoče mimo notranjepolitičnega stanja v državi. Nepal se je leta 2006 izvil iz desetletne revolucije, ki je vsak dan prihajalo do spopadov med maoisti in vojsko oziroma policijo. Dogajanja v zvezi s kraljevo družino, pokol leta 2001 in trda roka, ki jo je vpeljal kralj Gyanendra, so državo pripeljali do zvezne republiške ureditve in maja 2008 je bila monarhija formalno ukinjena; v 601-članskem parlamentu so proti ukinitvi glasovali samo štirje poslanci monarhistične stranke.

Takrat so v Nepal, z dokajšnjo težavo sestavili vladno; novi predsednik vlade je postal voditelj maoistične stranke Pushpa Kamal Dahal, s bojnim nazivom Prachanda, v vladni koaliciji pa so bile zastopane tudi druge stranke; maoisti so si namreč zagotovili relativno večino, vendar niso imeli dovolj poslancev, da bi sami oblikovali

Na slikah: desno: tovore še vedno prenašajo na ramenih
Pod naslovom: pogled na Everest in K2 z letala
Spodaj od leve proti desni: ctanovanja v središču Bhaktapurja; nobene dileme, kljukasti križ v Nepal pomeni znanost; dokaz, da je treba električno napeljavo posodobiti.

vlado. Izvolili so tudi predsednika republike: to je predstavnik nepalske kongresne stranke Ran Baran Yadav. Pri glasovanju je prejel več glasov kot njegov tekmec, predstavnik maoistične stranke. Parlament se je nato lotil zelo zahtevne naloge, pisanja nove ustave.

Vendar se s tem težave niso končale in leto dni kasneje se je Nepal ponovno znašel na političnem razpotju. Povod za to je bil sklep predsednika vlade, da zamenja vrhovnega poveljnika nepalske vojske. V Nepal je vojska zelo pomembna institucija, skoraj nekakšna vzporedna državna oblast. V preteklosti je bila vojska vseskozi zvesta kralju, medtem ko je bila policija zvesta vladi. In ker so kralji pripadali dinastiji Šah, predsedniki vlade pa prav tako dedno dinastiji Rana, je v Nepal obstajala dejansko dvojna oblast, vzporedno vladna in kraljeva.

Dogodki v maju 2009 so pokazali, da se to stanje ni spremenilo.

Predsednik vlade Prachanda je sicer takoj po izvolitvi zelo konstruktivno govoril o odnosih z nepalsko vojsko. Na novinarsko vprašanje, ali bo vrhovnemu poveljniku vojske, generalu Rookmangu Katawaiu dovolil, da nadaljuje s svojim delom, je takrat Prachanda odgovoril pritrdilno. Še več, zelo laskavo je govoril o vojski: dejal je, da je zelo zavzeta in zelo resna in izrazil prepričanje, da z vojsko ne bo nobenih težav.

Težave pa je leto dni kasneje povzročil sam, ko je v začetku maja 2009 odstavil generala Katawai. Tako naj bi se končal spor glede vključitve nekdanih maoističnih gverilcev v nepalsko vojsko. Ob razglasitvi demokracije je bilo namreč v Nepal 19.000 gverilcev, ki so se v prejšnjih 10 letih v državljanski vojni spopadali z vojsko in policijo. Državljska vojna je terjala najmanj 13.000 človeških žrtev. Te gverilce so takrat namestili v posebna taborišča pod nadzorom Združenih narodov. Prachanda jih je sedaj želel vključiti v redno nepalsko vojsko. Temu poskusu se je general Katawai uprl in zato ga je Prachanda odstavil. Tu pa je nastopil predsednik republike, ki je dejal, da predsednik vlade nima pravice, da odstavi poveljnika vojske, ker ta naloga pripada predsedniku republike. Katawai je torej ostal na svojem mestu, v odgovor na odločitev predsednika republike pa je Prachanda odstopil. Tako se je tudi končala prva maoistična vlada v zgodovini Nepala, kajti o koaliciji so se nato začele dogovarjati vse ostale stranke.

Gre seveda za praske vsake nove demokratične države. Za Nepal to velja enako kot za druge države. Razlika pa je v dejstvu, da Nepal potrebuje trdno in učinkovito vladno bolj kot druge države, predvsem zaradi gospodarske zaostalosti; nadoknaditi nekaj desetletij zamude je bilo morda pred stoletjem lahko, danes pa je to zelo zahtevna naloga. Nepal potrebuje infrastrukturo (ceste, železnice, vodovode, elektriko, skratka prav vse), potrebuje modernizacijo kmetijstva, potrebuje moderno državno ureditev. O vsem tem pa ni mogoče niti razmišljati, če se država pretaka iz krize v krizo. Prihodnost Nepala je to-

rej še vedno skrajno negotova, še zlasti pa je negotova prihodnost ljudi. Država ne more graditi svoje prihodnosti na denarju, ki ga pošiljajo izseljenci iz tujine...

Sagarmatha je nepalsko ime za Everest, najvišjo goro sveta. O vzponu nanjo ne kaže razmišljati, ta je namenjen samo najbolj izkušenim alpinistom, pa še za njih je vzpon včasih lahko usoden. Pač pa je možen ogled Everesta iz zraka, z majhnimi letali družbe Buddha air, ki vzletajo vsako jutro iz Katmanduja. Za letalsko družbo je to biznis posebne vrste, saj načrtuje vsak dan kakih 10 ali več poletov, vse ob zgodnjih jutranjih urah (vzlet nekako med 7. in 8. uro), seveda, če vreme to dopušča. Recimo da imaš 50 odstotkov možnosti, da ti to uspe.

Mi smo poskusili takoj in prvo jutro skoraj dve uri zaman čakali na letališču: Everest je bil v oblakih, pa tudi veter je bil močan in tako s poletom ni bilo nič. Uspešno pa je naslednjega dne in doživeti je res enkratno. Malo letalo, vsega kakih 20 sedežev, se počasi dvigne iz Katmanduja, preleti vzhodni del doline prestolnice, gosto naseljen predel, kjer je vsaj meter zemlje skrbno obdelan, nato pa se vzpne proti Himalaji in po južni strani obleti gorsko verigo. Sonce je ob tisti jutranji uri še nizko na obzorju in žarki obsevajo vrhove, ki se dvigajo iz gorske verige. Prav na koncu sta Everest in K2, prekrita z rahlo meglico, ki jo sestavlja sneg, ki ga veter odnaša s pobočja tik pod vrhom. Prizor je enkraten in težko ga je opisati. Tudi fotoaparat ne ujame tega, kar zares vidijo oči. Fotografija Everesta je le slaba kopija resnične podobe; je njen prenos na papir, vendar brez občutkov, ki jih imaš, ko si v tej majhni pločevinasti lupinici tam gori in te mika, da bi segel z roko in se oprijel vrhov.

Za slovo od Nepala je ogled Himalaje z letala res najlepši spomin, saj se ti prizori vtisnejo v oči in še dolgo jih imaš žive pred seboj. Tudi to je eden obrazov Nepala; veliko jih je človeških, ponujajo jih raznoliki ljudje, ki pripadajo različnim narodom in častijo različne bogove, ljudje, ki ohranjajo tradicije in navade, z njimi tudi oblačila, ki so za nas nekaj posebnega. Je pa tudi veliko obrazov, ki jih ponuja narava. Od močvirnatih tropskih krajev, kjer se leno sončijo krokodili, preko divjih sotesk, ki so jih v tisočletjih izdolbele reke, pa vse do gorskih dolin, kjer spomladi cvetijo jable in do vrhov, kjer domuje večni sneg in led. Če je Nepal po stopnji razvoja neke na koncu lestvice, ki jo v zahodnem svetu dajemo državam, je po svoji raznolikosti, po bogastvu narave in tudi po različnosti svojih prebivalcev, zagotovo na vrhu svetovne lestvice. Je država, ki zasluži obisk; ampak ne bežnega, mimogrede, da se potem pohvališ, da si bil tam, ampak obisk z dušo, kajti Nepal je zagotovo država, ki je vredna, da ji poleg oči namenimo tudi del svoje duše.

konec

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli...po svetu - Slon
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.40 Nan.: 14° Distretto
11.30 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Verdetto finale
15.00 Nan.: Il Maresciallo Rocca
16.40 Nan.: Cotti e mangiati
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.00 22.55 Dnevnik
20.30 Nogomet: Švica - Italija, prijateljska tekma
23.00 Dok.: Passaggio a Nord Ovest

7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Nan.: Tracy & Polpetta
10.40 Dnevnik - Tg2 Estate in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '03)
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Dnevnik - Tg E....state con Costume
13.45 Aktualno: Sì, viaggiare
13.50 Aktualno: Tg2 Medicina 33
14.00 19.05 Nan.: 7 vite
14.25 Nan.: Numb3rs
16.00 Nan.: Alias
16.40 Nan.: Las Vegas
17.25 Nan.: Due uomini e mezzo
17.45 Risanke
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
19.00 Nan.: Piloti
19.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
21.05 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
21.50 Nan.: Brothers & Sisters
23.40 Dok.: La Storia siamo noi

0.50 Film: L'estate del mio primo bacio (kom., It., '05, r. C. Virzi, i. L. Morante, G. Belisario)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Il romanzo di Mildred (dram., ZDA, '45, i. J. Crawford, J. Carson)
10.55 13.00, 14.45 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
14.55 Dnevnik - kratke vesti
15.00 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Košarka, Finska - Italija, kvalifikacije za EP
17.15 Nan.: Squadra Speciale Vienna
18.00 Dok.: Geo Magazine 2009
18.25 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob Moon Walk 1969/1999
20.15 Nan.: Wind at My Back
20.35 Nad.: Un posto al sole d'estate
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Amore criminale (v. C. Raznovich)

23.20 Nočni deželni dnevnik in vremenska napove

6.00 Nan.: La grande vallata
7.30 Nan.: T. J. Hooker
8.30 Nan.: Mc Gyver
9.20 Nad.: Vivere
10.20 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
11.40 Nan.: Doc
12.25 Nad.: Distretto di polizia 5
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Nan.: Detective Extralarge
16.10 Nad.: Sentieri
16.40 Film: Armiamoci e partite! (kom., It., '71, r. N. Cicero, i. F. Franchi, C. Ingrassia)
19.35 Variete: Ieri e oggi in Tv
19.50 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Nan.: Julie Lescaut
23.20 Nan.: The Unit

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.30 Dok.: Miracolo degli animali
8.40 Film: Un'amicizia pericolosa (kom., ZDA, '95, r. K.J. Dobson, i. C. Ricci, A. Clumsky)
9.40 16.00, 22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Nan.: Distretto di polizia 8
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.45 Film: All'improvviso... Gina (kom., Nem., '07, r. M. Von Heland, i. J. Jentsch)
16.35 Nan.: Carabinieri 7
17.35 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Sarabanda (v. T. Mammucari)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.20 Film: **Donne, regole... e tanti guai!** (kom., ZDA, '07, r. G. Mars-hall, i. J. Fonda, L. Lohan)

23.30 Aktualno: Matrix Estate
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.35 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.00 Nan.: Hercules
8.00 13.40, 17.25 Risanke
9.50 Nan.: Young Hercules
10.20 Nan.: Xena - Principessa guerriera
11.20 Nan.: Baywatch
12.25 Dnevnik, sledi Studio sport
15.00 Nan.: Dawson's Creek
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: Sleepover Club
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Športne vesti
19.25 Nan.: Love Bugs 3
19.40 Nan.: Buona la prima!
20.15 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Aktualno: Mistero (v. E. Ruggeri)
23.30 Film: Urban Legend (srh., ZDA, '98, r. J. Blanks, i. J. Leto, A. Witt)

7.00 8.35 Jutranji dnevnik
7.25 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 5

12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
12.50 19.00 Aktualno: Divertiamoci...
13.10 Aktualno: Pagine e fotogrammi
13.30 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik
13.50 Aktualno: ... Attualità
14.30 Klasična glasba
15.35 Dokumentarci o naravi
16.25 Nan.: Lassie

17.00 Risanke
20.00 Aktualno: Antichi palazzi della nostra Regione
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Bisturi omicida (triler, '81, r. J. Llewellyn, i. K. Basinger)
22.45 Aktualno: Ape Regina
23.30 Aktualno: Incontri al caffè de la Versiliana

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Il meglio di Omnibus Estate, sledi il meglio di Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Cuore e batticuore
11.25 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Un avventuriero a Tahiti (kom., Fr., '66, r. J. Becker, i. J.P. Belmondo, N. Tiller)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Victor Victoria - Senza filtro (v. V. Cabello)
21.10 Dok.: La gaia scienza (v. M. Tozzi)
23.20 Nan.: Cold Squad

6.55 Kultura, sledi Odmevi
7.45 Na zdravje! (pon.)
9.00 Ris. nan.: Nekoč je bilo ...življenje (pon.)
9.25 Ris. nan.: Grimnove pravljice
10.00 Zlatko zakladko (pon.)
10.20 Harmonije evrope (pon.)
10.35 Dok. oddaja: Slovenski vodni krog
11.00 Knjiga mene briga (pon.)
11.55 Dok.: Angola, prezrta dežela (pon.)
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.20 Eutrinki
13.15 Vzporedna ekonomija (pon.)
14.15 Alpe-Donava-Jadran (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Ferdi
16.10 Pod klobukom: Pariz (pon.)
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 23.50 Dok. odd.: Matične celice
18.25 Žrebanje lota
18.35 Risanke
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Prodajalka
22.05 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.15 Brez reza

6.30 9.00, 1.00 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški Infokanal
12.10 Sedma moč osamosvojitve - Tv dnevnik - 19.8.1991
12.50 Prava ideja!
14.10 Na utrip srca (pon.)

16.20 Kuharska odd.: Za prste obliznit (pon.)
17.15 Mostovi - Hidak
17.45 Črno beli časi
18.10 SP v atletiki, prenos
21.45 Prijateljska tekma v košarki: Slovenija - Litva
23.15 Slovenska jazz scena
23.50 Lutk. predstava za odrasle: Silvan Omerzu: Zbogom princ

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Slovenski magazin
14.45 Dok. odd.: Nautilus
15.15 Arhivski posnetki
16.00 »Q«
- trendovska oddaja
16.50 Biker explorer
17.15 Srečanje z...
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 1.00 Primorska kronika
19.00 22.15, 0.45 Vsdanes - TV dnevnik
19.20 Šport
19.25 Atletika - Svetovno prvenstvo, prenos
21.45 Dok. oddaja: Buon vento
22.30 Košarka: Slovenija - VB, posnetek
23.50 Istra in...

8.00 Dnevnik Tv Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinski kviz: Če me spomin ne vara
18.45 Kulturni utrinek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik Tv Primorka, kultura in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
23.30 Nad.: Jelena

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Oglaševanje od začetkov do danes; 12.15 Ženski portreti; 13.20 Primorska poje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Koncertati v Donizettijevih operah; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Utrinki radijskega življenja; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Slovenci ob meji; 22.30 Crossroads.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto sole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanso; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Poslanci; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.10 Vzhodno od rocka; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.
SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.10 Rondo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.
RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.00.6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samoj po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad našo deželo se danes zadržuje anticyklon. Prihodnje dni pa bodo doteekali vlažni zahodni vetrovi.

Nad zahodno Evropo in Alpami se krepi območje visokega zračnega pritiska. S šibkimi zahodnimi vetrovi doteka k nam nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vstane ob 6.03 in zatone ob 20.16
Dolžina dneva 14.13

LUNINE MENE
Luna vstane ob 22.34 in zatone ob 12.52

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.12 najvišje 2 cm, ob 6.57 najnižje -22 cm, ob 14.17 najvišje 37 cm, ob 21.39 najnižje -21 cm.
Jutri: ob 3.32 najvišje -9 cm, ob 6.37 najnižje -10 cm, ob 15.07 najvišje 31 cm, ob 23.44 najnižje -26 cm.

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 26,4 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	25
1000 m	19
1500 m	15
2000 m	11
2500 m	8
2864 m	6

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel po nižinah 8, v gorah 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo prevladovalo stabilno in pretežno jasno vreme. Ob morju bo lahko tudi povsem jasno vreme. Pihali bodo krajevni vetrovi. V hribovitem svetu bo popoldne nekaj več spremenljivosti, možna bo kakšna krajevna nevihta.

Danes bo prevladovalo sončno vreme. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 18, najvišje dnevne od 25 do 30 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo prevladovalo stabilno in pretežno jasno vreme; ob morju bo lahko tudi povsem jasno vreme. Pihali bodo krajevni vetrovi. V hribovitem svetu bo popoldne nekaj več spremenljivosti, možna bo kakšna krajevna nevihta.

Jutri bo po nižinah in ob morju prevladovalo zmerno oblačno vreme. Tudi v hribovitem svetu bo dopoldne precej jasno, popoldne pa se bodo pojavljale plohe in tudi kakšna krajevna nevihta.

SLOVAŠKA - V njem je eksplodiral metan

V nesreči v rudniku Handlova 20 mrtvih in 9 poškodovanih

BRATISLAVA - V nesreči v slovaškem rudniku Handlova je umrlo 20 rudarjev, devet pa jih je bilo poškodovanih, je v noči na torek sporočila slovaška vlada. Reševalci so doslej našli trupla sedmih ponesrečenih rudarjev, za 13 ostalih, kolikor jih še pogrešajo, pa ni prave možnosti, da bi nesrečo preživeli, je povedal minister za gospodarstvo Lubomir Jahňatek.

Kot je povedal minister, so razmere v rudniku, kjer je prišlo do eksplozije metana, takšne, da ni možno, da bi kdo preživel. Reševalci so trupla šestih ponesrečenih rudarjev našli približno 65 metrov od središča eksplozije, naprej pa niso mogli, je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa še pojasnil minister. Dodal pa je, da bodo storili vse, da najdejo vsa trupla in za podrobno preiskavo.

Predstavniki rudnika pa je včeraj povedal, da so v iskanju, ki je potekalo vso noč, našli še eno truplo rudarja, in sicer na območju, kjer so zaznali 38 stopinj Celzija. To bi po njihovi oceni lah-

ko kazalo na to, da je v rudniku še vedno požar ali pa da je pregret, zato nadaljujejo z ohlajevanjem rova, poroča slovaška tiskovna agencija Tasr.

Do eksplozije v rudniku je prišlo v ponedeljek dopoldne, ko so rudarji poskušali pogasiti manjši požar v jašku približno 330 metrov globoko. Ogenj je odšlo gasit enajst rudarjev, stik z njimi pa je bil prekinjen že po približno pol ure, najverjetneje zaradi eksplozije, je še pojasnil Jahňatek. Pri tem je bilo sicer devet rudarjev tudi lažje poškodovanih, ki so jih že v ponedeljek izpustili iz bolnišnice.

Premier Robert Fico je nesrečo v rudniku v osrednjem delu Slovaške že označil za nacionalno katastrofo. Vlada pa je za danes razglasila za dan žalovanja.

Gre sicer za najhujšo rudniško nesrečo na Slovaškem. Doslej je za najhujšo rudniško nesrečo veljala tista novembra 2006, v kateri so v zrúšenju rova umrli štiri rudarji v rudniku Nováky v osrednjem delu države. (STA)

Gozdni požari letos zajeli že 200.000 hektarjev površin v Evropski uniji

BRUSELJ - Gozdni požari so po ocenah evropskega informacijskega sistema za gozdne požare (EFFIS) letos zajeli že 200.000 hektarjev površin v Evropski uniji, medtem ko so lani ognjeni zublji v celem letu uničili 180.000 hektarjev, so sporočili Bruslja. EFFIS na podlagi satelitskih slik dnevno posodablja zemljevide območij, ki so jih zajeli požari in se raztezajo na najmanj 40 hektarih. Med najbolj prizadetimi državami sta bili letos Španija in Italija, precejšno škodo pa so utrpeli tudi Francija, Grčija in Portugalska.

Glede na poročilo o gozdnih požarih v Evropi za leto 2008, ki ga je v ponedeljek objavil EFFIS, je bila lani v južni Evropi zaradi ugodnih vremenskih razmer škoda zaradi požarov najmanjša po letu 1980. Zagorelo je 158.621 hektarjev, kar je precej manj od siceršnjega letnega povprečja skoraj 500.000 hektarjev.

Tudi drugod po Evropi so gozdni požari povzročili manj škode, kot je bilo povprečje zadnjih 15 let; uničili so 22.000 hektarjev. Nevarnost gozdnih požarov v številnih sredozemskih regijah pa tudi v naslednjih dneh ostaja zelo velika, čeprav glede na obstoječe napovedi ne bo dosegla opozorilnih stopenj s konca julija, še opozarjajo v Bruslju in navajajo, da nadaljnje informacije ponuja tudi spletna stran: <http://effis.jrc.ec.europa.eu/>. (STA)

TAJVAN - Po še nedokončnem obračunu Tajfun Morakot zahteval 40 življenj

TAIPEI - Tajfun Morakot je na Tajvanu zahteval že preko 40 življenj, še najmanj 60 ljudi pa pogrešajo. Na jugu Tajvana je plaz, ki ga je sprožilo obilno deževje, zasul praktično celotno vas, pa je po navedbah gasilcev lahko zasulo okoli sto ljudi.

Po poročanju lokalnih medijev bi sicer lahko v omenjeni vasi na odročnem delu otoka živelo tudi okoli 600 ljudi. Plaz je sprožil obilno deževje, ki ga je prinesel tajfun. Samo ta konec tedna naj bi padlo rekordne tri metre dežja na kvadratni meter, kar je povzročilo katastrofalne poplave, najhujše v zgodovini Tajvana. Številne hiše so povsem pod vodo, ceste so neprevozne, rušijo se tudi mostovi, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Brez elektrike je ostalo okoli 61.000 hiš, okoli 850.000 pa jih je ostalo brez pitne vode. Tajfun pa je povzročil tudi za najmanj pet milijard tajvanskih dolarjev (okoli 150 milijonov ameriških dolarjev) škode na kmetijskih pridelkih, še navaja AFP.

Pri reševanju, v katerem sodeluje na stotine reševalcev in gasilcev, pa je včeraj na jugu otoka strmoglavil eden izmed reševalnih helikopterjev, ki se je v slabem vremenu zaletel v goro. Pri tem so umrli trije člani posadke. Helikopter je pri tem poletu tovoril le opremo za pomoč. Pred tem je včeraj opravil že pet poletov in na varno prepeljal okoli 50 ljudi, še poroča AFP. (STA)